

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XI N.º 544

Setmana del 25 de febrer
al 3 de març del 1990

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Déu té per costum fer
coses grans amb no-res.
Li agrada crear. Els
sants ho han entès
perfectament i realitzen
grans obres
absolutament amb no-
res, semblantment com
Déu, perquè treballen
seguint els seus
mètodes."

Lluçia Cerfaux

Mor a París el P. M-D. Chenu, un teòleg precursor del Concili Vaticà II

PARÍS.— A l'edat de 95 anys, ha mort el pare Marie-Dominique Chenu, un dels teòlegs més notables del segle XX. La mort sobrevingué en el convent de Saint Jacques, de París, on residia des de l'any 1942.

Nat el 1895 a Soisy-sur-Seine, Marcel Chenu entrà al noviciat dominicà el 1913 i fou ordenat sacerdot el 1919.

Fou professor d'història de la teologia, i especialista en l'Edat Mitjana. Enviat a Roma per estudis, el pare Chenu descobrí la "sobrenaturalitat de la fe" i el sentit de la condició humana, dos valors que orientaren constantment la seva reflexió teològica. Fou, des del seu convent, un dels teòlegs precursors del Concili Vaticà II.

En el nostre número vinent publicarem més informació sobre l'obra d'aquest insigne teòleg dominic.

GIRONA.— El davant del Girona C.F., Lluís Saló i Rich que és el capità de l'equip pertany al moviment Hora-3 i fa de monitor de nens en el col·legi del Bon Pastor de Palau Sacosta i de catequista a la parròquia de Sant Josep. Lluís Saló té 23 anys, té la carrera de magisteri i als quinze anys ja va fitxar amb els juvenils del Barça, però després va tornar a Girona. Mentre jugava amb diferents equips com el Vilobí, l'Olot i el Palafrugell va fer els estudis del professorat d'EGB i més tard la llicenciatura en història. Va exercir el magisteri al col·legi de les religioses Vedrunes d'Arbúcies i després a l'escola del Bon Pastor.

Lluís Saló afirma que en entrar a Hora-3 "vaig adonar-me que com a cristià havia de tenir una vida molt més compromesa i generosa envers la societat que m'envolta". Sobre l'Església diu que "som tots nosaltres, laics i clergat, i de tots depèn el seu bon funcionament". I afegeix: "Jo, en la mesura que puc, intento no entrar en el replegament que moltes vegades se'ns critica".

Per Lluís Saló "no és necessari fer grans coses sinó no allunyar-nos de la problemàtica social del lloc on vivim, com Jesús estava en contacte amb els problemes de cada dia de la gent que l'envoltava". Sobre la joventut actual diu que "avui té més personalitat i és més

organitzada que no pas la de generacions passades, però també les responsabilitats són molt més grans". I afegeix: "Crec que a l'edat de l'adolescència la persona necessita molta ajuda i s'hauria de fer una pedagogia més actualitzada, motivadora i a partir de la

realitat de l'adolescent perquè cadascun d'ells acceptés la crida cristiana, quelcom que els pot ajudar en la seva vida". També diu que "per ser alguna cosa en la vida no depèn de la societat ni del seu referment, sinó que tothom en el seu treball, en la senzillesa de la

"No és necessari fer grans coses sinó no allunyar-nos de la problemàtica social del lloc on vivim, com Jesús estava en contacte amb els problemes de cada dia de la gent que l'envoltava"

seva vida pot arribar a ser molt important".

En aquest aspecte l'esportista gironí afirma que "moltes vegades hauríem d'agafar com a model la Verge Maria". Per últim, Lluís Saló assenyala que el que més l'apassiona de Jesucrist "és la seva personalitat i el seu missatge perquè amb una paraula ens va dir com aconseguir ser feliços i obtenir la salvació i la plenitud de la vida que ens estiméssim com Ell ho va fer amb nosaltres".

Coordinar la pastoral juvenil catalano-balear

Josep Maria Riba, primer secretari general del SIJ

BARCELONA.— Segons ha pogut saber aquest setmanari, mossèn Josep M. Riba, delegat de pastoral juvenil a la diòcesi de Vic, ha estat nomenat Secretari General del Secretariat Interdiocesà Juvenil. El nomenament prové de la Conferència Episcopal Tarraconense a partir d'una terna presentada per delegats i consiliaris catalano-balears. CATALUNYA CRISTIANA revela en el FULL JOVE del proper número aquesta informació exclusiva mantinguda fins ara en secret, amb detalls del procés de nomenament. Aquest Secretariat pretén coordinar i complementar les iniciatives i realitzacions de la pastoral juvenil catalano-balear.

També hem pogut saber que el bisbe auxiliar de Barcelona, doctor Lluís Martínez Sistach, podria ser el nou responsable de la pastoral juvenil a casa nostra.

AFINANT

Carnestoltes de debò

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

Cada any per aquestes dates constatem, ja amb una certa impassibilitat, com els qui "fan l'opinió pública" s'esmercen a subratllar els orígens pagans —saturnals, diuen— del Carnaval, silenciant l'òbvia connotació cristiana d'aquestes festes. Com sol passar amb les males imitacions, la gatzara que es munten és més llampant i "obligatòria" que l'original. És curiós com aquestes celebracions laiques adquireixen una solemnitat —una litúrgia, diria— i una obligatorietat que fa empal·lidir les "festes de guardar" cristianes que pretenen supplantar. L'autenticitat i el fervor de les nostres quasi catàcum-

bals celebracions no hi perdran res pel fet que ens oblidin. Ells veuran fins on els porta l'"oblidar la pedra de la qual varen ser tallats"; perquè, com feia notar Romano Guardini al paganisme nazi, la cerca juvenívola de la llum, pròpia de la cultura pagana, tenia l'alegria de la joventut, mentre que el refús del post-cristià té la tristesa d'allò que és decadent. Tot amb tot, nosaltres no ens estiguem pas de celebrar un joïós dijous gras i una seriosa quaresma i, si tenim alguna responsabilitat educativa, ensenyem-ho a les generacions que pugen.

SUMARI

Els nous claudres de la Seu
provoquen desqualificacions
(pàgina 10)

Els valors dels anys 90
(pàgina 15)

Entrevista amb el pare Vilanova
(Centrals)

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

PELEGRINATGE A GRECIA I A TURQUIA

Interessant itinerari per seguir la Ruta de sant Pau, i les Esglésies de l'Apocalipsi

De l'11 al 26 de març de 1990

VISITANT:

Estambul, Adana, Tars, Konya, Yalvac, Antalaya amb els seus conjunts arqueològics de Pergé, Aspendos i Sidé, Pamukkale, Milet, Efes ciutat de la Verge, Pèrgam, Troia, Canakkale, Tesalònica, Kalambaca, Vèria, Delfos, Atenes, Micenes, Corint, Epidaure.

Presidida i dirigida pel Pare Sebastià Bartina, professor de Sagrada Escripura a la Facultat de Teologia de Barcelona

Oberta la inscripció.

Thessaloniki

PRÒXIM PELEGRINATGE

París, del 6 a l'11 d'abril del 1990

Oberta la inscripció

Altres pelegrinatges a TERRA SANTA durant l'any 1990

Abril del 29 al 7 de maig

Novembre del 8 al 17 - 10 dies

Juny del 29 al 8 de juliol

Desembre del 3 al 10

Juliol del 15 al 22 "Especial joves"

Desembre del 26 al 2 de gener del 1991

Agost del 10 al 19

Setembre del 9 al 18 - 10 dies

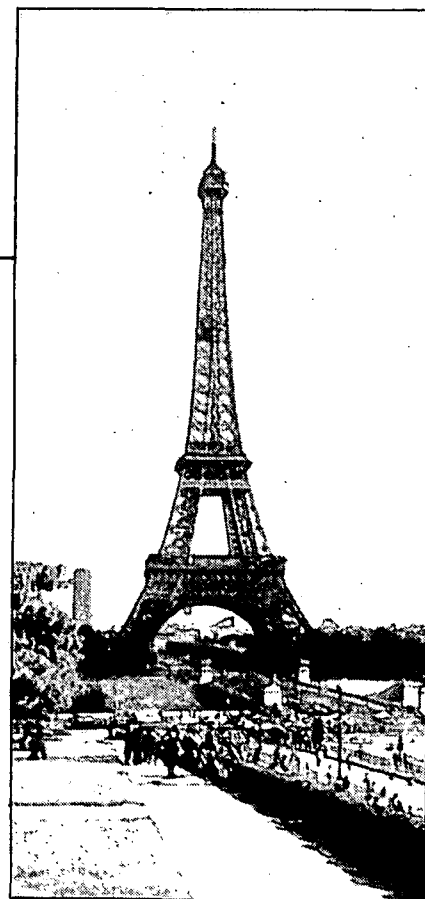
Octubre del 4 al 13

Organització Tècnica

ULTRAMAR EXPRESS

GAT. n.º 48

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
"CATALUNYA CRISTIANA"

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3ª A

08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

Sembla que l'establiment d'un salari social a Catalunya és a punt d'esdevenir una realitat. Els representants del govern de la Generalitat i els dels sindicats majoritaris han aconseguit acords importants que ens permeten d'esperar que, ja en els mesos que resten de 1990, les famílies en situació econòmica més difícil podran comptar amb aquest ajut. La seva quantia —33.000 pessetes mensuals, més uns plusos d'entre tres i cinc mil pessetes per familiar— el situen per damunt del de les dues altres comunitats autònomes que, fins avui, el tenen també establert, Euzkadi i Cantàbria. És una notícia important: més que moltes que van a les primeres pàgines dels magazines, més que les d'intriga política, més, fins i tot, que les olímpiques... La justícia social continua essent el gran objectiu i la pedra de toc que certifica, decidivament, la bondat o la maldat de qualsevol sistema polític o econòmic: "... Un objectiu absolutament prioritari a la Catalunya actual. Un objectiu al qual cal que tothom —persones i institucions— aportin el seu esforç mancomanat, des de les respectives opcions." (Arrels cristianes de Catalunya).

L'expressió "salari social" té, en la tradició personalista i comunitària del catolicisme social, una significació més ampla que aquesta d'assignació d'una quantitat periòdica als ciutadans mancats d'ingressos. Fa referència al conjunt de serveis —educatius, sanitaris, culturals— que la societat posa a disposició dels seus membres. Aquests, a mesura que aquells serveis creixen en nombre i en qualitat, disposen d'uns recursos que no han de finançar directament

Salari social

i afegixen, així, com un salari indirecte al que perceben pel seu treball. A través d'aquest salari social, té lloc, per la via de la fiscalitat, la redistribució d'una part del producte del treball col·lectiu, que arriba, lògicament, al treballador, no segons un criteri de categoria professional, sinó segons la necessitat real dels serveis que té cadascú. És important no retrocedir en aquest camp. De vegades passa que una mala gestió pública dels serveis col·lectius impulsa el pèndol cap a l'extrem contrari d'una reprivatització que saneja l'economia a base de tornar a fer-los pagar pel ciutadà. Cal, certament, administrar els serveis públics amb tanta o més responsabilitat com ho són els serveis privats. Però sense retornar a una privatització dràstica que eliminés el salari social que la nostra societat ha aconseguit amb tants esforços.

El sentit que ara la nostra administració dona al salari social complementa el concepte que acabem d'exposar. Mira aquelles famílies que, no disposant d'uns ingressos mínims, es van enfonsant en la marginació. No en tenen prou, evidentment, amb uns serveis socials: necessiten que els sigui assignat per l'administració allò in-

dispensable que, de moment, no els pot venir a través del treball.

Sobre aquesta forma de salari social sol originar-se una polèmica, que hem vist repetida a diferents països: hi ha els qui consideren necessari aquest ajut per damunt de tot... i hi ha els qui temen que aminori l'ansia de cercar feina, acostumi els beneficiaris a viure passivament i tregui dinamisme a la societat. Allò que cal és fer compatible el salari social, necessari, amb mesures de promoció que evitin de convertir-lo en una situació estàtica, definitiva i inhibidora del sentit de la responsabilitat. És d'esperar que la nova normativa catalana enfilà aquesta via positiva. Les mesures complementàries de promoció que es repartiran les conselleries de treball i de benestar social, així com el nom "renda mínima d'inserció" amb què és presentada la nova fórmula, són un bon presagi, de moment.

Cal celebrar la introducció entre nosaltres d'aquesta "renda mínima d'inserció" com un progrés de signe humanitari i solidari. Però sense oblidar l'objectiu més ambiciós de donar a cada home la possibilitat de treballar. Perquè el treball, com ha recordat Joan Pau II, no té com a objectiu només la remuneració. "Quan l'home treballa... desitja que en el mateix procés del treball tingui la possibilitat d'aparèixer com a corresponsable i coartífex en el lloc de treball que ocupa". (Laborem exercens, 15).

Ecologia, ètica i teologia

Vers un renovament remarcable de la teologia de la creació

L'ecologia ja havia entrat en l'ensenyament social de l'Església catòlica. Joan Pau II li havia dedicat el seu discurs del 18 d'agost del 1985, en el Centre de les Nacions Unides, a Nairobi. En la seva encíclica *Sollicitudo rei socialis*, hi havia evocat "la preocupació per la ecologia" com un dels símptomes positius del temps present. Tanmateix, el missatge fet públic per a la Diada mundial de la pau de l'1 de gener del 1990, titulat *La pau amb Déu creador, la pau amb tota la creació*, és el primer document global que li consagra i relativament desenvolupa.

Com sigui que, tradicionalment, els destinataris dels missatges pontificis per a la Diada mundial de la pau són els governs i "els homes de bona voluntat", seguint l'expressió de Joan XXIII (tant els no creients com els creients), hom no se sorprendrà en constatar que el contingut d'aquest nou document sigui essencialment ètic. Certament, la moral que en el document s'explicita és d'inspiració cristiana, però la seva validesa igualment pot ser reconeguda sobre una base purament humanista: i això, per altra banda, és una nota constant de l'ensenyament social catòlic, que s'adreça als no creients tant com als creients. Tractant-se de l'ecologia,

¿no és essencial que tota la humanitat accepti un cert nombre de requeriments ètics fonamentals al seu objectiu, ja que tots els éssers humans des d'ara hi són necessàriament compromesos?

L'objectiu de Joan Pau II no era, evidentment, elaborar un tractat de moral ecològica. El Papa planteja el problema amb força i demarca el terreny de manera suggestiva, comentant pel seu compte els resultats més convincents dels millors estudis al seu abast.

Així, parla de la formació d'una "consciència ecològica", que no cal frenar, sinó afavorir, i afirma que la degradació actual del medi ambient és un dels aspectes preocupants de "la crisi moral profunda" que marca el nostre temps. Planteja el "necessari respecte a la vida" al cor de la moral ecològica i de la moral econòmica. I fa seva la tendència que actualment es manifesta amb insistència, d'inscriure "el dret a la seguretat en el medi ambient" entre els articles d'una carta dels drets de l'ho-

me posada al dia. D'acord amb les seves preses de posició anteriors, preconitza amb força "la necessitat moral urgent d'una nova solidaritat": això entranya especialment, als seus ulls, que "s'ataqui directament les formes estructurals de la pobresa existent en el món". L'ecologia és "responsabilitat de tothom", afirma: una responsabilitat que ha de repercutir sobre "l'estil de vida de cadascú" i sobre la necessària educació de tothom en la responsabilitat ecològica. I, a més, vol que no es negligeixi "el valor estètic de la creació".

Tots aquests requeriments són importants i el darrer no ho és pas menys (¿no tenim necessitat de bellesa i no constatem com tants paisatges han estat devassats i que la urbanització sovint ha

engendrat la lletjor?). Però creiem, tanmateix, que tres d'entre ells són primordials: el d'una necessària concertació mundial (a posar en marxa amb institucions adequades); el de la responsabilitat de cada ésser humà, amb les conseqüències concretes sobre el seu estil de vida, sobretot en els nostres països rics, que malversen desconsideradament els recursos de la terra; finalment que —i això concerneix abans de tot les institucions polítiques— l'equilibri ecològic requereix que s'ataquin directament les formes estructurals de la pobresa. Es veu de seguida: la moral ecològica té un abast incalculable i les conseqüències eminentment pràctiques. Allò que la humanitat contemporània ha de comprendre, és que la seva posada en marxa tan ràpida i seriosa com sigui possible, és per a ella una qüestió de supervivència. Mario Pavan ho digué, amb raó, durant la seva conferència en la Reunió ecumènica de Basilea: "La defensa del medi

ambient ha esdevingut el problema número u de la humanitat". I se sent feliç en constatar que en el conjunt de les Esglésies repercuteix amb força aquesta exigència primordial.

La teologia de l'ecologia és amb prou feines esbossada en el missatge de Joan Pau II. No obstant, algunes de les seves articulacions essencials hi són formulades: la fe fonamental en Déu creador (primera característica de les tres grans religions monoteistes); la missió de "gerència" de la creació confiada per Déu a la humanitat (l'expressió que emprem no es troba pas en el document pontifici, però és aquest el sentit del seu llenguatge que nosaltres ens limitem a sintetitzar amb una paraula particularment evocadora); el desequilibri introduït pel pecat en les relacions entre la humanitat i la resta de la creació; la fe en la resurrecció de Crist i en la nostra pròpia resurrecció en Ell. No dubtem pas a afirmar que la presa en compte de l'ecologia permet un notable renovament de la teologia (dogmàtica i moral) de la creació. L'obra recent de J. Moltmann, *Déu en la creació. Tractat ecològic de la creació*, n'és un exemple convincent.

(De "la Croix")

RESPIR

DIVERSITAT DE JUDICIS

És curiós com partint de la mateixa realitat es poden donar dues notícies ben diferents a causa d'haver mirat la mateixa cosa amb mirada diferent. Allò que se sol dir, que tot té el color del vidre amb què t'ho mires, és més veritat que no sembla. De fet, estem muntats de tal manera que no ens podem mirar res sense un vidre o un altre. Arreu trobaríem exemples i no caldria pas que ens rabegéssim en els mitjans de comunicació. Fins a l'evangeli en trobem. Aquell dia que una dona de vida pecadora entrà a la sala on Jesús dinava convidat per un fariseu i se li posà als peus tot plorant i els hi unguia amb perfum, el fariseu va pensar: Aquesta dona és una pecadora, i no es mereix res! Jesús pensava: Aquesta dona és una pecadora i té necessitat de tot. Partint de la mateixa realitat, si n'eren de diferents els pensaments de l'un i de l'altre!

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya
Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar
Sota-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roig i Torrentgeneros
Disseny: Joan Samper i Aledo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 27 84 FAX: 215 28 05 08007 Barcelona
Impressora: Publiograf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. Amèrica: 10.650 Ptes. Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. Filipines: 11.400 Ptes. Àsia (més oriental): 14.200 Ptes.

Ara fa un any va arribar-me a les mans un fulletó publicat als Estats Units que em va sorprendre i interessar des del primer moment. Es tractava d'unes pàgines escrites per John Haas, un pare de família de vuit fills, ministre episcopal que, després de la seva conversió al catolicisme, es va plantejar si devia o no acceptar la dispensa, coneguda amb el nom de "La Provisió Pastoral", que la Santa Seu concedeix des del 1982 als clergues casats en l'església episcopaliana dels Estats Units que, després de llur conversió, vulguin ser ordenats preveres i exercir el ministeri tot fent vida de casats. Se'ls dispensa, per tant, de la llei del celibat i es conserva al mateix temps la tradició multiseular de l'església oriental d'ordenar homes casats, però no de permetre que es casin els que ja són ordenats.

Vaig traduir aquell fulletó i s'ha publicat recentment en una col·lecció popular. A l'hora de posar-li un títol que reclamés l'atenció del major nombre de lectors possibles, se me'n varen acudir diversos: "Per què no sóc sacerdot casat?", "Vaig triar ésser laic", "Un ex-ministre anglicà es confessa". Tots ells responen, almenys en part, al contingut de les seves pàgines; però el to sensacionalista d'aital títol em semblà poc adient a la profunditat teològica, dins la seva senzilla claredat i humanitat, amb què l'autor el va escriure. Per això vaig conservar el títol anglès original: "Matrimoni i sacerdoci" (Folletos mc. Madrid 1989). Es tracta d'un cant ple de fe a la vocació i actuació del laic cris-

Casats sacerdots

IGNASI SEGARRA, pure.

tià al si de la família i en l'Església. És també una consideració lúcida sobre la relació entre sacerdoci i matrimoni.

Mister Haas arriba a la conclusió, després d'una pregona i perllongada reflexió, que la vocació amb què Déu el cridava era de laic: "Sabem —escriu— que ambdues vocacions (a la vida matrimonial i al sacerdoci) no són essencialment incompatibles, però ho són en la pràctica". I ens conta algunes anècdotes de la seva vida de clergue protestant que posen de manifest l'encert de la seva decisió.

En el número de la revista *Time* corresponent al 22 de gener de 1990, la pàgina de Religió —"Pot un capellà ser un marit?"— està precisament dedicada al tema de l'esmentada Provisió Pastoral i a estudiar els casos de 43 capellans casats que, en abandonar l'anglicanisme, han elegit de ser ordenats preveres de l'Església catòlica als Estats Units. En aquest article es fa constar que la major oposició amb què han topat aquests sacerdots prové, no dels capellans de tarannà tradicional i conservador, sinó dels liberals i progressistes. La raó és perquè aquells ministres

tenen una mentalitat conservadora ja que van abandonar l'església anglicana, que als Estats Units s'anomena episcopaliana, a causa de les desviacions en matèria litúrgica i disciplinària, especialment per la decisió dels episcopals nord-americans d'admetre el 1976 l'ordenació de dones.

Aquells 43 sacerdots casats han topat també amb la contra dels sacerdots secularitzats que voldrien continuar exercint el seu ministeri després d'haver-se casat i que consideren que la dispensa del celibat concedida a aquells episcopals es discrimina respecte a ells. Però és clar que no es tracta del mateix cas: els ex-sacerdots havien fet un vot de castedat perpètua voluntàriament i no l'han guardat, mentre que els anglicans no han trencat cap compromís contragut abans sinó que han donat senzillament un pas endavant en l'acceptació de la fe cristiana plena.

També a *Time* es destaquen les dificultats de diversa índole en què s'han topat aquells 43 sacerdots casats, per exemple, el fet que el sou dels capellans és molt més reduït que no pas el que cobraven a l'església episcopaliana, i amb el qual és més difícil de mantenir la família. Un d'ells es declara a favor de mantenir el celibat perquè parlant "amb tota honradesa, penso que les dificultats personals i les pressions de la família superen els avantatges" del sacerdot casat. Una confirmació certament de l'assenyada reflexió del John Haas, que va decidir en consciència de ser laic a l'Església.

Ara que havíem aconseguit que la llengua catalana entrés dintre de l'elenc pontifici, si més no per Nadal i per Pasqua, ara resulta que el Sant Pare sembla haver fet marxa enrera. Per quins motius? Algú diu que per por dels "nacionalismes exacerbats", que ell ha condemnat severament davant de certs esdeveniments de l'Est. Potser sí, però, personalment, no m'estranyaria que, a més a més, algun "comte-duc d'Olivares" de la cúria hagi burxat l'orella papal i l'hagi previngut contra la nostra perillositat: "Ara és l'hora, Santedat, ara és l'hora de fer guerra...!"

Potser em passo de maliciós. Potser sí. Però, fillots de Déu, tenim una història tan farcida de reis

que ens mal-governen i papes que ens excomuniquen, que ja no ens pot venir res de nou! Si tot un premi Nobel de Literatura, com l'inefable Camilo José Cela, s'ha permès dir que els catalans imposen la nostra llengua per la força, com impedir que nosaltres mateixos no arribem a agafar un complex de culpabilitat com una casa de pagès? Don Camilo, paladí de la lliga del reneixement i ambaixador honorífic del concubinat, té una memòria tan prodigiosa que no es recorda de quina llengua ens ha estat imposada durant segles, als catalans, i no pas amb guants de seda.

Un clam a Roma

JORDI BASSAS i RIBALTA

Però, tornem a la cort papal. Joan Pau II, ànima indiscutible de l'alliberament de l'Est, vencedor moral del comunisme i revitalitzador de la consciència catòlica, s'ha deixat entabanar, a ses velleses, pels cants de sirena centralistes. "Ah, Pere, Pere, abans no canti el gall...!". I els catalans, un cop més, paguem els plats trencats d'un safareig on ni tan sols hi hem portat la roba bruta. Potser amb un xic més de murrieria, hauríem hagut

de presentar la nostra llengua com a llengua andorrana, per allò de l'Estat sobirà i del co-príncep episcopal: potser la Santa Seu hi hauria pres més interès. Tot són cabòries, ja ho sé, i ben segur que, de la missa, no en sabem ni la meitat.

I ens critiquen perquè parlem d'autodeterminació, com hi ha món! Si ni tan sols podem gaudir de determinació sense autol Tothom es veu amb cor de dir-nos allò que no hem de fer i allò que no hem de fer. Per Roma, devem ser uns pecadors impenitents, per Madrid, uns insurrectes nats

(diuen males llengües que els bascos ens tenen per uns covards): Vaja un panoram!

Però, ja ho deia el lema dels focistes d'abans de la guerra: "Som catalans i cristians, que és com dir herois dues vegades". Quina actualitat té, per desgràcia! I un servidor de vostès, catòlic visceral i enamorat de la Roma eterna seu del Primat, no pot estar-se de llançar des d'aquí un clam desesperat: ¿És que potser els catalans som menys dignes que els parts, els medes i els elamites que van escoltar, cadascú, l'Apòstol en la seva pròpia llengua? Recordeu Pentecosta, Santedat, no feu cas dels llops disfressats d'ovelles que us burxen l'orella!

En vigílies del III Congrés de Litúrgia a Montserrat

Sr. Director:

Acabo de llegir l'editorial de Catalunya Cristiana "El III Congrés Litúrgic de Montserrat i un anhel —incomplet— de Joan Maragall" que acaba amb la pregunta: "per què, havent avançat tant en la reforma, no hem avançat més en els seus efectes missioners?"

Des del meu punt de vista de simple fidel i tot considerant que, segurament hi ha també altres causes, penso que no ha estat pas petita la de "no haver afavorit gens els efectes mis-

ners de la renovació litúrgica conciliar", la diversitat de criteris amb què ha estat aplicada. Mentre uns —pocs— eren incapaços d'adaptar-se a qualsevol novetat, altres —massa— es mostraven més papistes que el Papa excedint-se i precipitant-se en l'aplicació d'algunes possibilitats, o, d'altres encara, volien ser pioners en les reformes, sense consideració als qui, amb tota la bona voluntat, no caminaven al mateix pas, i oblidant que es cacen més mosques amb una gota de mel que amb una gerra de fel.

Si la renovació en sí —i més pels que no varen tenir oportunitat d'una adequada formació— ja va ser un cop, per a molts, la lleugeresa i arbitrarietat en què en molts casos ha estat

aplicada i tolerada, ha estat la desorientació total. I els efectes, són ells que es palpen.

Déu faci que amb el que s'acordi i decideixi en aquest Congrés de Montserrat, hi hagi més esperit d'obediència, humilitat, unitat i respecte. Per part meua, ningú no em farà entrar al cap, el perquè, si de bon grat o per força, assumim unes disposicions civils, som tan reacs a assumir les disposicions eclesiàstiques. Perquè les del Concili, recent acabat, no estaven pas desfasades...

MARIA NADAL

"CC" no té prou en compte l'art

Sr. Director:

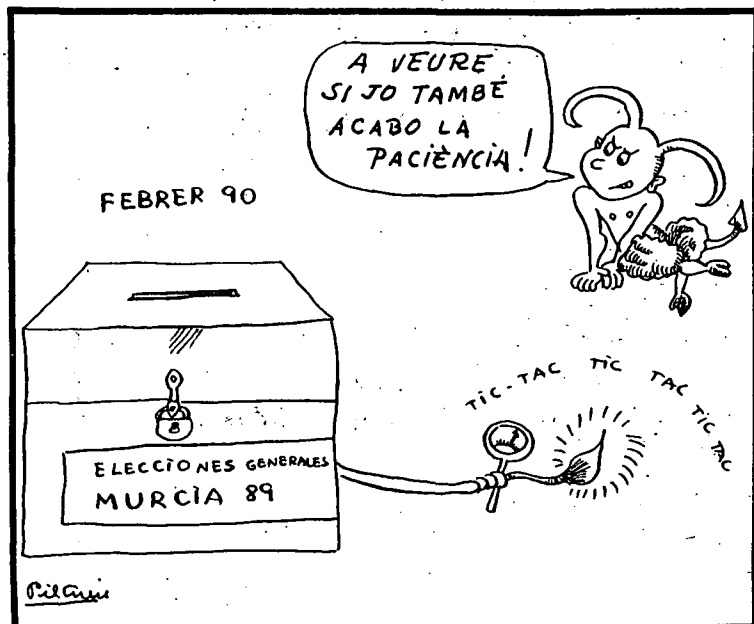
Lector si bé no constant, però sí molt freqüent, de CATALUNYA CRISTIANA, veig que potser en les seves pàgines no s'hi té prou en compte l'art, estic segur que sense cap ànim excloent. Basant-me en la frase de Torras i Bages que diu que "l'art és, entre totes les coses humanes, el que més s'acosta a les divines" i en l'atribuïda a Fra Angèlic quan afirma que "més important que l'art només ho és la salvació de l'ànima", m'atreveixo a la següent consideració: Per la meua experiència de practicant de les arts plàs-

tiques i sobretot per la de l'ensenyament, entre altres disciplines artístiques, de la Història de l'Art, estic convençut del molt fructífer apostolat cristià que es podria dur a terme a través del coneixement, difusió, comentaris i suggeriments de les obres històriques i modernes d'inspiració religiosa. En aquests temps de predomini cultural de la imatge en tots els aspec-

tes, l'art que s'ha produït de dos mil anys ençà hauria de ser un gran i exemplar mitjà d'adoctrinament, un vehicle de cultura per arribar, si més no, a la comprensió de la realitat espiritual religiosa. Modestament crec que CATALUNYA CRISTIANA hi podria fer alguna cosa.

JAUME MERCADER-MIRET

ACUDIT

«EL MESTRE ÉS AQUÍ I ET DEMANA!»

(Jo. 11,28)

«MARIA ASSEGUDA ALS PEUS DEL SENYOR, N'ESCOLTAVA LA PARAULA»

(Lc. 10,39)

EXERCICIS ESPIRITUALS

Segons mètode de S. Ignasi, en règim d'internat i silenci

Organitza: LUMEN DEI

Centre d'Espiritualitat Santa Maria
Verge Mare de Déu
Carrer Xuclà, 19
3 - 4 de març

Informació: Tel. 301 31 94
Tel. 317 88 07

ARA MATEIX

Sovint sentim parlar de l'esperit i de la vida de la litúrgia, d'una banda, i de la religiositat popular, de l'altra, com de dos móns distants, divergents, potser hostils i tot. Però, vistes les coses des d'una perspectiva pastoral, apareixen com a cridades totes dues a convergir en bé del creient, de les comunitats cristianes i de l'obra de l'evangelització. (Una consideració pastoral accentua més l'element salvador i constructiu que l'especulatiu i el científic, i actua més des d'una actitud radical de paternitat que des d'una altra de més enjogassada de moda pedagògica, per dir-ho seguint, aproximadament, sant Pau... 1ª Cor. 4,16).

Perviu, encara, unes restes de religiositat de rel pagana, pre-cristianes. Hi ha unes altres formes de religiositat popular que han sortit de la mateixa litúrgia, però se n'han anat allunyant. I hi ha, també, una pietat popular que encara pot ser considerada halo, expansió, projecció de la litúrgia. Observem, breument, aquests tres aspectes de la qüestió.

1. Les romanalles paganes que perviu entre nosaltres han guanyat predicament als ulls de molts, en els últims temps. Hi ha hagut interès a recordar les festes d'abans de la nostra era, que els cristians transformaren, per exemple. Han estat subratllades també algunes analogies entre la celebració dels misteris cristians i algunes divinitats ancestrals. No ha mancat qui presentés certs fenòmens, com el de la bruixeria i altres derivacions pseudo-religioses, com a expressions de l'esperit que el cristianisme ha reprimat i que cal recuperar. No crec, però, que ningú vulgui anar tan lluny com per preconitzar la recuperació de pràctiques cruentes o de la mateixa esclavitud, que són trets albiradors de l'època pre-cris-

Religiositat popular i litúrgia

J. CARRERA PLANAS

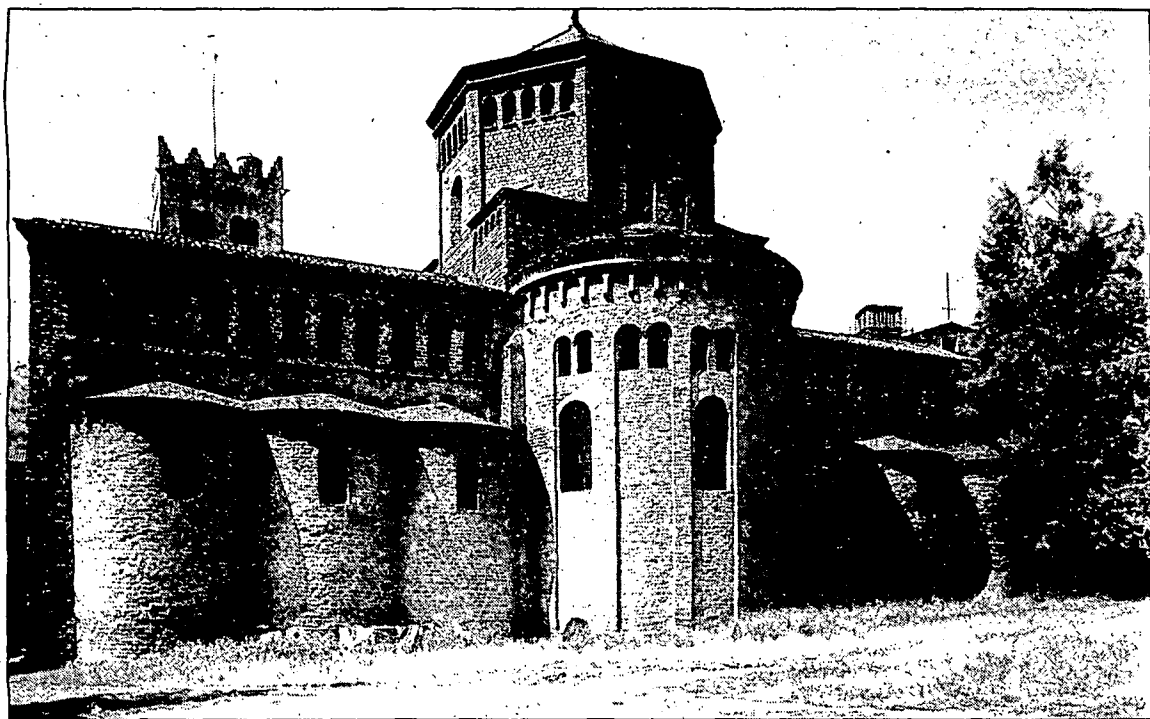
tiana... El cert és que —deixant de banda possibles maneres blasmables de fer-ho, segons els excessos típics de cada època històrica— el cristianisme ha aconseguit d'orientar la religiositat de l'home cap a formes de religió superiors, ennoblides, coherents i belles, fermentades amb el llevat de l'Evangeli. La litúrgia catòlica ha estat un gran gresol que ha vertebrat tradicions, formes d'expressió, folklores... al voltant de la celebració viva i actualitzadora de la història de la salvació.

Cal que avui senti aquesta mateixa vocació enmig d'una societat que, des d'una secularització deshumanitzadora, gira els ulls cap als succedanis de l'astrologia, la futurologia, la quiromància, les sectes... Aquest és un món que continua necessitant una sortida... I la sortida és Jesucrist.

2. De la litúrgia n'han nascut, contínuament, festes, tradicions, referències cristianes, pregàries, símbols... que han entrat a formar part de la vida social, en un moment determinat. Després, en afeblir-se la fe i, sobretot, la comunió eclesial, van continuar errant pel seu compte, al marge del terror que els ha-

via donat vida. Desconnectades, ja no es van beneficiar del procés evolutiu de la litúrgia i això les va anar fent anacròniques, pobres de contingut, algun cop properes a la superstició. A vegades aquesta religiositat residual encara és una referència positiva en la vida de moltes persones. Altres vegades, esdevé també un destorb per a l'evangelització, ja que dona una imatge de la fe poc lúcida, cosificada, esquifida... que no respon a la vivència real de les comunitats d'Església. Tampoc no es tracta de donar tota la culpa als desconnectats: sembla que, en alguns moments de la història, aquesta desconexió va ser el resultat d'un allunyament, d'una aculturació elitista de la litúrgia. Si la gent no entenen el que es deia a la Missa, posem per cas, haviem de cercar maneres marginals d'omplir aquella estona...

3. Allionats per aquesta mala tradició, és hora de ressituar la religiositat popular en l'òrbita de la litúrgia. La necessita, per tal de no degradar-se. Però també la litúrgia necessita projectar-se enfora i trobar formes de participació que no consisteixin, només que una majoria escolti uns pocs que parlen. Molts elements actius —processons, per exemple, i aplecs i romeries— que havien estat íntimament vinculats a la litúrgia, han estat arrossegats pel canvi de costums. També observem, per contra, que quan es produeix un moviment viu de fe —Taizé, per exemple— tornen a aparèixer signes nous i formes d'expressió d'acord amb la sensibilitat de la gent. La litúrgia no pot renunciar a la seva missió de vertebrar un gran moviment de religiositat popular, en el millor sentit de la paraula. Aquest és un repte important que haurà de tenir en compte el proper Congrés Litúrgic de Montserrat.

Calefacció per aire calent al monestir de Ripoll

ÈS UNA REALITZACIÓ D' estudios **MALLER S.A.**

la nostra tècnica d'alt rendiment que ha donat com a resultat una temperatura interior acollidora i agradable

Estètica, rendiment i efectivitat són el lema de la nostra empresa

Estudios MALLER S.A. ha efectuat les instal·lacions de calefacció en els edificis religiosos més importants de Catalunya

estudios **MALLER S.A.**

INGINYERIA DE PROJECTES I INSTAL·LACIONS Europa 28, 2n 2^a, Tel. 439 08 02 - 08028 Barcelona

A l'Institut de Comunicacions Socials que dirigeixen els salesians

Primer Congrés Internacional sobre els programes religiosos en la ràdio i televisió

ROMA.— S'ha celebrat recentment el "Primer Congrés Internacional d'estudis sobre els programes religiosos en la ràdio i televisió".

El simposi en la ciutat eterna es va desenvolupar a la universitat Salesiana i han estat els salesians els seus propulsors.

El congrés fou convocat per l'Institut de ciències de la Comunicació Social (ISCOS), obert en l'esmentada universitat.

Va col·laborar en aquesta iniciativa l'Oficina de Comunicacions Socials de la Conferència episcopal d'Itàlia i es va realitzar amb les aportacions del Centre Nacional d'Investigacions de la Caixa d'Estalvis de Roma i de l'editorial salesiana LDC de Leuman, Torí.

Destacats ponents i assistències il·lustres

La celebració d'aquest primer congrés fou el motiu per a la primera aparició pública de l'ISCOS, presentat oficialment pel Rector Major dels salesians, pare Egidio Viganó.

Amb aquest motiu es va distribuir el "Premi Santa Clara d'Assís als millors programes de televisió. De tots és coneguts que la millor interpret del Pobriçó d'Assís, santa Clara, fou proclamada patrona de la televisió pel papa Pius XII.

Les ponències foren a càr-

rec de destacats professors de periodisme a Itàlia.

Assistiren al Congrés monsenyor Joan Foley, president del Consell Pontifici de Comunicacions Socials i monsenyor Camilo Ruini, secretari general de la Conferència episcopal italiana.

Intervenció del pare general dels salesians

Don Egidio Viganó, superior general dels salesians, va recordar la implicació dels fills de Don Bosco en el tema central del simposi. "És un camp d'acció significatiu —va declarar Don Egidio— que figura entre les prioritats apostòliques de la missió salesiana." I afegí: "Don Bosco va intuir el valor d'aquest escola de masses, que crea cultura i difon models de vida i, per defensar i sostenir la fe del poble, va acometre empreses apostòliques originals". En el seu discurs va manifestar que "els dos elements de juvenil i popular, es troben, avui més que mai, en el terreny ardu però eficient de la comunicació social".

El pare general dels salesians, Egidio Viganó, en la presidència del Congrés.

"Només acceptem un film quan parla de Jesucrist o de nosaltres"

El vice-director de l'ISCOS, Franco Lever, fou entrevistat durant el congrés per Isabel Broli, corresponal del diari catòlic "Avvenire".

A la pregunta: ¿Què pensa

del cinema?, va respondre "Els sacerdots únicament acostumem a acceptar un film quan parla de Jesucrist o de nosaltres. No ens adonem que també és important quan tracta de la relació home/dona, de la mort, de la Sida, de la infelicitat o de la desesperació. Si ensenyem als nostres joves les raons de la seva fe, els formem

per comprendre allò que es comenta de nosaltres o de l'Església. Encara que una pel·lícula em deixi malament o no em doni la raó, com a sacerdot he de mirar si les persones que veuen la pel·lícula amb mi estan preparades per entendre el que miren. Un posterior debat en grup ens faria créixer a tots".

Portugal: Canal de televisió per a l'Església

La immensa majoria del poble portuguès ha aplaudit la decisió governamental de concedir a l'Església catòlica un canal privat de televisió, segons ha anunciat, en el programa de la RVT Portuguesa "Primera Pàgina", el primer ministre Aníbal Cavaco Silva.

Mitja dotzena eren els candidats que aspiraven a un dels dos canals privats en oferta.

Al cardenal patriarca de Lisboa, Antonio Ribeiro, li havia estat ofert personalment el canal no solament per l'actual Govern social-demòcrata, sinó també pels socialistes, ja fa alguns anys. La jerarquia eclesiàstica ha escollit amb gaudi aquesta decisió del govern que indubtablement, indica el públic reconeixement de la influència que l'Església exerceix en la societat del país germà, així com el suport que li ofereixen els catòlics.

El cardenal Antonio Ribeiro, patriarca de Lisboa, ha escollit molt favorablement la decisió governamental de concedir una cadena de televisió a l'Església de Portugal.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Nicaragua: una "perestroika" d'estar per casa

Les relacions entre Daniel Ortega, president del govern de Nicaragua i l'arquebisbe de Managua, cardenal Obando Bravo han estat molt fluctuants en aquests darrers anys: a temporades més bones i a temporades més tenses i enfrontades.

Segons l'agència APIC, últimament el president nicaraguenc anuncià una amnistia general per a tots els presoners polítics en vigílies de les eleccions que tindran lloc aquesta setmana, el dia 25 de febrer. Ortega ha precisat, a la sortida d'un encontre amb onze membres de la Conferència episcopal, que volia així "contribuir a la pau i a la reconciliació nacional".

Amb tot, el primer mandatari no ha revelat si els mil dos-cents de la "contra" i els trenta-nou membres de l'antiga Guàrdia Nacional, empresonats després de la caiguda de Somoza l'any 1979, podran efectivament participar en les eleccions. El cardenal Obando Bravo, arquebisbe de Managua i president de la Conferència episcopal de Nicaragua, s'ha declarat "satisfet" perquè l'amnistia "a les vigílies de les eleccions crea un clima de confiança". Per altra banda, el mateix monse-

nyor Obando Bravo ha denunciat els recents atacs de la "contra", membres de la qual assassinaren diverses persones, entre elles dos religiosos catòlics. El president dels bisbes de Nicaragua ha insistit a Daniel Ortega perquè autoritzi el desenvolupament de les activitats pastorals en les casernes militars. Ortega declarà que volia consultar primer el ministre de l'Interior, Tomás Borge i el ministre de Defensa, Humberto Ortega la petició del cardenal, és a dir, que els sacerdots puguin tenir lliure accés a les instal·lacions militars.

És significatiu que el mateix Ortega hagi declarat que la gran majoria dels nicaraguencs pertanyen a alguna confessió cristiana, i que "no hi ha més de deu ateus a Nicaragua".

Segons alguns comentaristes han estat sorprenents aquestes manifestacions del president, no tant pel que diuen, sinó per ser contràries a declaracions anteriors. Fins i tot algú amb més malfiança assenyala al primer mandatari de Nicaragua, l'intent d'una "perestroika" d'estar per casa.

FRANCESC GAMISSANS

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

ROMA: El Papa a favor dels refugiats vietnamites

A propòsit de la repatriació forçada de 51 refugiats vietnamites i de la situació que travessen els 57.000 vietnamites asilats a Hong-Kong, molts dels quals corren el risc de sofrir la mateixa sort que els seus companys, el Papa ha emès un missatge de solidaritat a favor d'aquests pròfugs i ha invocat solucions de cooperació internacional per solucionar el problema. Joan Pau II es fa partícip del sofriment d'aquests vietnamites en proclamar que "el nostre cor no pot romandre insensible i indiferent davant tals decisions que incideixen tan dramàticament sobre la vida de tantes persones, fins i tot dones i infants". També, instà que "la vida de pròfug que va sofrir Jesús" serveixi d'exemple i "il·lumini les ments dels que regeixen les sorts dels pobles, perquè a aquest greu i complex problema humà se li trobi finalment una solució més respectuosa".

(TERCER MÓN)

ROMA: Noranta teòlegs dominics acusen l'Església institucional

"Informacions Dominiques Internacionals", de la Cúria General dels dominics, informa que un grup de noranta dominics, entre els quals destaquen els procedents de Bèlgica, Suïssa, França i Portugal, reunits a Lió, han denunciat una suposada persecució per part de l'Església contra els que no s'identifiquen amb les tesis oficials. Situació que provoca un clima de malestar en la comunitat cristiana i impeding el desenvolupament de la teologia davant la por de ser sancionats.

Assenyalen els dominics que aquesta "situació incòmoda" es deu a quatre causes: El donar la paraula a només els representants oficials; als moviments de renovació que refusen "a priori" tota interpel·lació; a la hipersensibilitat d'alguns bisbes, i que tot just hi ha el clima d'invençió en matèries com catequesi, litúrgia i preses de posició en el camp social.

(APIC)

DJAKARTA: La formació sacerdotal ha de deixar-se a la competència de les Conferències Episcopals

La Conferència de la Federació de Bisbes Asiàtics (FABC) se celebrarà a la ciutat indonesiana de Sukabumi, Java Oriental, del 17 al 27 de juliol d'aquest any sota el lema "Reptes a l'Església asiàtica en 1990: una crida a la responsabilitat". La Conferència amb la FABC és per preparar la trobada.

Per altra banda, l'Església indonèsia espera jugar un important paper en el Sínode dels Bisbes que se celebrarà a Roma el 29 i el 30 de setembre. Els bisbes d'Indonèsia han enviat un comentari a la Secretaria del Sínode a Roma en el qual es qüestionen si la propera trobada "serà capaç de contribuir significativament a la renovació de la teoria i la praxi i d'oferir unes alternatives de formació sacerdotal". Els bisbes consideren que per aconseguir una autèntica renovació "certes decisions disciplinàries pel que fa a la formació sacerdotal haurien de deixar-se a la discrecionalitat de les Conferències Episcopals".

(MÓN NEGRE)

PARAGUAI: Protesta dels bisbes contra l'excessiva benevolència de la justícia

La posada en llibertat, ordenada pels tribunals de justícia, dels generals Hug Dejesús i Robert Knopfmacher, ha motivat la protesta dels bisbes paraguaians. Ambdós generals s'han beneficiat de la recent normativa que concedeix la llibertat als ex-funcionaris acusats d'apropiació indeguda de fons públics amb la condició de tornar part dels seus robatoris.

L'arquebisbe d'aquesta capital, monsenyor Rolón, ha qualificat d'aberrant el comportament dels tribunals perquè els jutges "posen més atenció als delinqüents que a les persones que demanen terra, habitatge i treball". El bisbe de Coronel Oviedo, monsenyor Silvero per la seva part, ha criticat l'excessiva "generositat" dels jutges amb uns militars que s'apoderaren amb béns d'altres ciutadans. Les autoritats governatives han decretat l'embargament dels béns de només disset ex-funcionaris, però la gent protesta perquè no s'ha procedit contra les grans fortunes acumulades durant la dictadura del general Stroessner.

(MÓN NEGRE)

MADRID: La "Infància Missionera" sosté 46.000 centres en el Tercer Món

Les col·lectes anuals de la "Infància Missionera", dutes a terme arreu de l'Església catòlica, possibiliten el funcionament de nombrosos centres educatius i assistencials. Les escoles primàries sostingudes actualment per la "Infància Missionera" (la seva jornada nacional es va realitzar a Espanya, el passat 28 de gener) són 37.647. En elles s'imparteixen classes a onze milions d'alumnes. Per altra banda, 8.647 escoles secundàries acullen 6 milions d'adolescents i joves. Pel que fa als centres assistencials, la "Infància Missionera" fa possible l'atenció a 1.500 hospitals i de 3.000 dispensaris i ambulatoris de l'Església en el Tercer Món. Un dels més gran assoliments és el manteniment de 765 leproseries, en les quals són guarits els infants, afectats per aquesta malaltia. Al mateix temps, funcionen, gràcies a la "Infància Missionera" 377 orfenats, on troben aixoplug i afecte 30.000 infants abandonats.

(ICIA)

SAN SALVADOR: La tradició martiriològica de la Companyia de Jesús

Dels 179 sants i beats jesuïtes, reconeguts oficialment en el santoral catòlic, el 80 per cent sofriren martiri... Des del 1973, fins ara, 27 jesuïtes han sofert mort martiri. Nou foren assassinats a Àfrica (el Txad, Moçambic i Zimbabue); sis a Àsia (Filipines, Índia, Xina i Líban); i els dotze restants a Amèrica Llatina: el P. João Bosco Burnier (1976) i el germà Vicente Cañas (1987), a Brasil; el p. Luis Espinal (1980), a Bolívia; el p. Bernard Darke (1979), a Guyana; el p. Carlos Pérez Alonso

Noves relacions entre la Santa Seu i Hongria

Els soldats soviètics han evacuat l'antic seminari catòlic d'Esztergom, seu del primat d'Hongria. Els soviètics que hi havia en aquest indret utilitzaven l'edifici com a caserna.

Han calgut llargues negociacions entre l'Església catòlica, l'armada roja i l'Estat hongarès a fi que la major part de l'antic seminari retorni a l'Església, la resta de l'edifici correspondrà al consell municipal d'Esztergom. La destinació del seminari es decidirà en les negociacions de l'arxidiòcesi d'Esztergom i el Consell municipal. L'Església compta amb subvencions de l'Estat per renovar l'edifici que està en perill de ruïna.

En la fotografia el Primer Ministre Miklos Nemet i el cardenal Agustino Casaroli, Secretari d'Estat del Vaticà, intercanvien documents on es resumeixen les relacions diplomàtiques entre Hongria i el Vaticà, que resoldran molts aspectes puntuals.

(1981), a Guatemala; el p. Rutilio Grande (1977) i els pp. Ignacio Ellacuría, Ignacio Martín, Segundo Montes, Juan Ramón Moreno, Amando López i Joaquín López (1989), a El Salvador. Precisament, a El Salvador —"país eminentment catòlic"— durant els 12 últims anys, han estat morts violentament 24 sacerdots i religiosos, a més a més de centenars de

catequistes i cristians militants. Monsenyor Arturo Rivera i Damas, arquebisbe de San Salvador, deia en una recent homilia: "El nostre país ocupa el primer lloc de la barbàrie, ja que, en cap nació cristiana en els últims temps, s'ha assassinat a tants sacerdots, religiosos i catequistes, i fins i tot un arquebisbe".

(ICIA)

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM
Rambla de Catalunya, 32, 1r. 1.ª. 08007 Barcelona.

Si ens ajudes més, podrem fer molt.

Amb la teva col·laboració, podrem fer coses com aquestes a més de 50 països del Tercer Món:

- 200 ptes. 10 nens seran vacunats contra la poliomielitis.
- 500 ptes. Una família tindrà assistència mèdica durant tres mesos.
- 1.000 ptes. Un nen podrà rebre durant un any educació primària.
- 2.000 ptes. Formació d'un promotor de salut rural.
- 5.000 ptes. Una família podrà disposar d'aigua potable.
- 10.000 ptes. Una família adquirirà eines per conrear la terra.

Col·labora des de casa teua

TRUCA AL TELÈFON

93-318 08 87

Un cop al mes, el Sant Pare acostuma a fer una "visita pastoral" en alguna parròquia de Roma. En la fotografia, Joan Pau II dona les mans als fidels que l'esperaven fora de l'església parroquial de San Frumenzio.

BARCELONA

• **Celebració en Cant Gregorià.**— Tindrà lloc el dia 4 de març, l'Idiome de Quaresma, a l'església de Sant Felip Neri de Barcelona, Plaça de Sant Felip Neri, 5, a les 10.30 del matí. Els assaigs de l'Escola i Aula de Cant, oberts a tothom, són els dimarts de 7.30 a 8.30 del vespre.

• **Una nova visió del matrimoni en un cap de setmana.**— Per tal d'aportar a les parelles una tècnica de diàleg que ajudi a aprofundir en la relació d'esposos i en el sacrament del Matrimoni, com també a enfortir i vivificar l'amor conjugal, l'ENCUNTRE MATRIMONIAL anuncia la propera trobada que tindrà lloc els dies 2-3-4 de març. Comença el divendres a les 9 del vespre i acaba el diumenge a les 6 de la tarda. També poden assistir-hi sacerdots, religiosos/es amb temari adient. La trobada és d'orientació catòlica, però està oberta a altres religions i creences. L'aportació econòmica és voluntària i totalment anònima. Informació i inscripcions: Jaume i Enriqueta Escudero. Tel. 232 85 95.

• **Renovació Carismàtica Catòlica. "Grup Àgape".**— Organitza un curs breu sobre la Bíblia, els dies 27, 28 de febrer i 1 de març, a l'església de les RR. Llesonac, de 19.30 a 21.30, a càrrec del P. Marcel·lí Iragui o.c.d. Aquest curs està obert a totes les persones que els hi pugui interessar. Tels. 257 65 61 i 215 16 52.

• **Grups d'Oració i d'Amistat.**— El dia 3 de març, a les 10.30 del matí, tindrà lloc el Recés de Quaresma amb la celebració comuni-

tària de la Penitència, que cada any organitzen els Grups d'Oració i d'Amistat. Enguany es farà a la parròquia de Sant Pere de les Puel·les.

• **Centre Cristià d'Universitaris. CCU. Villarroel, 81, baixos.**— Divendres, 2 de març, TEMA D'APROFUNDIMENT TEOLOGIC, "Evangeli i inculturació indígena. Els mapuches de Xile", a càrrec d'Antoni Bentué, doctor en Teologia, professor de les Facultats de Teologia de Santiago de Xile i de Catalunya. TALLER DE TEOLOGIA. "La gràcia en l'experiència eclesial", a càrrec d'Antoni Bentué. Sessions de març: dissabtes 3, 10, 24 i 31 de març, de 10 a 12 del migdia. - ESPAI DE PREGÀRIA. Els dijous 1, 8 i 15 de març, a les 8 del vespre, farem el cicle de pregària "Misericòrdia i conversió", amb el qual us convidem a iniciar el camí vers la Pasqua. Els dijous 22 i 29, pregarem entorn a la Quaresma. ESPAI LITERARI. Vol ser un espai amè de narrativa i de música, que té per títol "El pez volador". En ell durant una hora i mitja es faran lectures amb veu alta del llibre "El llano en llamas", de Juan Rulfo, intercalant la música de George Winston, Philip Aberg i Michael Nyman. A càrrec de José Carlos García. Dies: 4 i 18 de març, diumenges, a les 6 de la tarda.

• **XI Trobada de rectors de santuaris de Catalunya i Balears.**— La Pastoral de Turisme de Catalunya, Departament Santuaris, organitza aquesta Trobada que tindrà lloc al Monestir de Poblet, els dies 12 i 13 de març. El Sr. Arquebisbe de Tarragona, Dr. Ramon Torrella i Cascante, estarà present en la Trobada i presidirà l'Eucaristia del dilluns. Per infor-

mació: Mn. Salvador Batalla, c/ Abat Deas, 47, 08395 St. Pol de Mar (Barcelona). Tel. (93) 760 07 60.

• **TEXTOS FILOSÒFICS RELEVANTS SOBRE DÉU.**— La Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya organitza un primer curs de lectura i aprofundiment de textos filosòfics sobre el tema de Déu, obert a tots els qui hi estiguin interessats. Tindrà lloc els dilluns i dijous dies 5, 8, 12, 15, 26 i 29 de març, i 2 i 5 d'abril, de 19.30 a 21 hores, a la seu de la Facultat. Els autors i temes d'aquest curs són: "La divinitat en els pensadors pre-socràtics", a càrrec del professor Josep Vives s.j.; "Cinc vies d'accés a Déu: St. Tomàs d'Aquino", pel professor Vicent Igual o.p.; "Pascal: raonabilitat i aposta", pel professor Mn. Josep M. Via i Taltavull; i "El Déu de Heidegger", pel professor Mn. Joan Pelegrí. Els drets de matrícula són 1.500 ptes. per a tot el curs i és gratuït per als estudiants. Inscripcions a la Secretaria de la mateixa Facultat, c/ Diputació, 231, Barcelona, tel. 254 16 00, d'11 a 13 i de 17 a 19 hores.

• **DIA MUNDIAL D'ORACIÓ.**— "Nostra esperança = Justícia per a tots". Divendres, 2 de març, a les 19.30 h. Església de Pompeia. C/ Diagonal, 450.

• **VI FORUM "HOME I EVANGELI".**— El VI Forúm "Home i Evangeli" tindrà lloc els dies 10 i 11 de març, a Barcelona (col·legi La Salle-Bonanova). El lema d'enguany és: "Místics i profetes a l'Europa dels 90". Per a inscripcions: Secretaria del Forúm, c/ Enric Granados, 2. 08007 Barcelo-

na. Els tres ponents seran: Lluís Duch, monjo de Montserrat, ("I què vol dir, avui, vida espiritual?"), Sergio Vila, teòleg xilè ("La força d'un cristianisme actiu i transformador. Una mirada des d'Amèrica Llatina"), i Josep M. Totosaus, del Centre d'Estudis Pastorals de Catalunya ("Ser cristià a l'Europa de 1990").

• **Moviment Cristià de Mestres.**— La propera Trobada serà el dia 3 de març, a 2/4 d'11 del matí, a la Parròquia de Sant Pius X (Plaça Vivendes del Congrés). El tema de reflexió serà sobre el Document "Vocació i missió dels laics", a càrrec de Mn. Carles Soler. Per a més informació: Montserrat Sardà, tel. 253 44 99.

• **Iniciació de la Quaresma a la Catedral.**— Dimecres de Cendra, dia 28 de febrer. Tarda, a les 6.15, cant de Vespres; a les 7, celebració de l'Eucaristia, presidida pel Sr. Cardenal-Arquebisbe, dintre de la qual beneirà i imposarà la cendra als fidels. Tots els fidels són convidats a participar en aquesta celebració.

• **Unió Eucarística Reparadora.**— Celebra el dia 4 de març, el "Dia Universal de la UNER" i el 50 Aniversari de la mort del seu Fundador D. Manuel González. Els actes començaran a les 5 de la tarda, acabant amb la celebració de l'Eucaristia. Dirigirà Mn. Francesc de P. Sala. Lloc: Missioneres Eucarístiques de Natzaret, c/ Mare de Déu de la Salut, 26. Tel. 213 01 82. Poden assistir-hi totes les persones que ho vulguin.

• **RECÉS (femení).**— Tindrà lloc a la Casa de Betànica, de Cornellà de Llobregat. Director: P. Pere Suñer s.j. Data: 4 de març, des de les 10 del matí a les 6 de la tarda.

Inscripcions: c/ Bonavista, 37. Cornellà. Tel. 375 11 02. (Estació Gavarra, del Metro, Línia V).

• **TEOLOGIA I HUMANISME. (PP. Dominics).**— Curs de Formació Permanent per a Religioses/os. Dia 2 de març, tema: "La comunicació de béns, sentit i dinàmica". Dia 9 de març, tema: "Conflictes i signes disgregadors en la comunitat". Dia 16 de març, tema: "La comunitat dels consells evangèlics". Dia 23 de març, tema: "La comunitat de missió o evangelitzadora". Dia 30 de març, tema: "La comunitat religiosa; la seva sacramentalitat en l'església particular". Ponent: P. Emili Barcelon o.p.; a les 19 h., a la Sala Penyaforat. Informació: Bailén, 10. Tel. 245 33 00. Barcelona 08010. Conferències: Curs de Teologia: "Cristologia Jesucrist: Història i Misteri". Dia 5 de març, tema: "Missatge social de Jesucrist". Dia 12, tema: "Jesucrist i l'ètica evangèlica". Dia 26, tema: "Jesucrist, Regne i Església". Ponents: P. Antoni Sanchis o.p. i P. Emili Barcelon o.p.; a les 20 h., a la Sala Penyaforat. Informació: Bailén, 10. Tel. 246 33 00. Càtedra Joan Pau II. Seminari sobre l'Exhortació: Christifideles laici. Dia 7 de març, tema: "Els obrers de la vinya del Senyor". dia 21 de març, tema: "Per a que doneu més fruit". Ponent: P. Emili Barcelon o.p.; a les 19.30 h., a la Sala Penyaforat. Informació: Bailén, 10. Tel. 246 33 00 Barcelona 08010.

• **CONCERT DE CARILLÓ.**— Carilló del Palau de la Generalitat. Diumenge, 4 de març, 12 hores. Concert del 1er diumenge del mes. Anna Maria Reverté, carillonista. Cançons catalanes, clàssics populars i grans èxits. J.S. Bach, E. Satie. (Es podrà escoltar el concert des del Barri Gòtic. Lloc de més bona audició: carrer del Bisbe).

VIC

• **Professionals Cristians del Món de la Salut.**— Conferència-Col·loqui: "Problemes Sanitaris: Eutanàsia i dret a una mort digna". "Què és el PROSAC i quins objectius té". Exposarà els temes del Dr. Joan Viñas, coordinador estatal de PROSAC i professor de la Facultat de Medicina de Lleida. Dia: Dijous 1 de març. Lloc: Sala d'Actes de l'Hospital General de Manresa, Unitat Assistencial Sant Joan de Déu. Hora: 21 h. Organitza: Delegació Diocesana de Pastoral Sanitària de Vic.

MISSATGE DE LA MARE DE DÉU A MEDJUGORJE

25 de gener del 1990

Estimats fills, avui us invito novament a decidir-vos per Déu i a preferir-lo lliurement a tota altra cosa posant-lo per damunt de tot a fi que ell pugui obrar prodigis en la vostra vida i que la vostra vida esdevingui, dia rera dia, la joia d'estar amb Ell. Per això, fillets, pregueu i no permeteu a Satanàs que actui en la vostra vida valent-se de malentesos, incomprendiments i de la vostra manca d'acceptació mútua. Pregueu per tal que pugueu comprendre la grandesa i la bellesa del do de la vida. Gràcies per haver respost a la meua crida.

AMICS DE MEDJUGORJE - c/ del Carme, 11 - baixos - 08700 IGUALADA - (Barna).

Casa d'espiritualitat del Santuari del Miracle

CALENDARI per l'ANY 1990

FEBRER
23-25 Recés.
MARÇ
12-18 Reflexió i Pregària: La Passió segons Sant Joan.
23-25 Recés. La Quaresma.
ABRIL
12-15 Recés. Setmana Santa: Reflexions sobre el Misteri Pasqual.
19-22 Curs de Cristianitat.
27-1 Exercici. En memòria del Bisbe Miquel Moncada.
MAIG
11-13 Recés. La Pentecosta.
JUNY
15-17 Recés.
18-24 Reflexió i Pregària: Creure en Jesús avui.
JULIOL
2-7 Exercicis per a Sacerdots i Religiosos.
9-15 Exercicis per a Religiosos.
24-31 Exercicis per a Religiosos.
AGOST
1-5 Exercicis. En memòria del Bisbe Miquel Moncada.
7-14 Exercicis per a Religiosos.
15-20 Reflexió i Pregària: Els Salmos.
29-2 de setembre Exercici. En memòria del Bisbe Miquel Moncada.
SEPTEMBRE
10-16 Reflexió i Pregària: Hem conegut l'Amor de Déu.
28-30 Recés.
OCTUBRE
11-14 Recés.
26-28 Recés.
NOVEMBRE
23-25 Recés: L'Advent.
DESEMBRE
5-9 Exercicis. En memòria del Bisbe Miquel Moncada.
22-25 Preparació per El Nadal.
26-31 Reflexió i Pregària: L'Esperit en la nostra vida.

TEMES

PER A TOTHOM

EXERCICIS ESPIRITUALS: En memòria del Bisbe Miquel Moncada.

Del 27 d'abril a l'1 de maig. Dir. Mn. Ramon Alsina.
De l'1 al 5 d'agost. Dir. P. Abat Cassà M. Just.
Del 29 d'agost al 2 de setembre. Dir. Mn. Ignasi Montraveta.
Del 5 al 9 de desembre. Dir. P. Alcuí Serras, monjo.

REFLEXIÓ I PREGÀRIA (6-7 dies)

Comencen al capvespre i acaben a la tarda.
Del 12 al 18 de març: La Passió segons Sant Joan. Dir. P. Hilari Raguer, monjo.
Del 18 al 24 de juny: Creure en Jesús avui. Dir. P. Cebrià Pifarré, monjo.
Del 15 al 20 d'agost: Els Salmos. Dir. P. Ramon Ribera, monjo.
Del 10 al 16 de setembre: Hem conegut l'Amor de Déu. Dir. P. Oriol Diví, monjo.
Del 26 al 31 de desembre: L'Esperit en la nostra vida. Dir. P. Alcuí Serras, monjo.

RECÉS (Cap de setmana)

Comença i acaba a la tarda.
Del 23 al 25 de febrer.
Del 23 al 25 de març. La Quaresma.
Del 12 al 15 d'abril. Setmana Santa.
De l'11 al 13 de maig. La Pentecosta. Dir. P. Abat Cassà M. Just.
Del 15 al 17 de juny.
Del 28 al 30 de setembre.
De l'11 al 14 d'octubre (Pont del Pilar). Dir. P. Martí Roig, monjo.
Del 26 al 28 d'octubre.
Del 23 al 25 de novembre: L'Advent.
Del 22 al 25 de desembre: Preparació per El Nadal.

Comença al capvespre i acaba a la tarda.

SETMANA SANTA. Participació a la Litúrgia del Santuari i Reflexions sobre el Misteri Pasqual.
Del Dijous Sant (12 d'abril), tarda, al matí de Pasqua.

NADAL. Preparació i participació a la Pregària de la Comunitat i Missa del Gall.
Del 22 tarda al 25 matí.

CURSET DE CRISTIANITAT. (Organitzat per les Diòcesis d'Urgell i Solsona)
Del 20 al 22 d'abril. Comença al matí i acaba al vespre.

PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS

EXERCICIS ESPIRITUALS

Del 2 al 7 de juliol. Dir. Mn. Ramon Prat de Lleida.

Comencen i acaben al matí.

PER A RELIGIOSOS

EXERCICIS ESPIRITUALS

Del 9 al 15 de juliol. Dir. P. Cebrià Pifarré, monjo. (Organitza la Deleg. de Religiosos).

Del 24 al 31 de juliol. Dir. G. Josep Enric Parellada, monjo.

Del 7 al 14 d'agost. Dir. P. Alcuí Serras, monjo.

Comencen al matí i acaben a la tarda.

TARRAGONA

Punts cabdals dels centres d'interès social del Moviment de Joves Cristians de Comarques (JARC)

Marginació, pobresa i desequilibris

TARRAGONA.— En unes declaracions atorgades al Full Parroquial de Tarragona, Mn. Pere Dalmau, consiliari del Moviment de Joves Cristians de Comarques (JARC), passa revista del moment d'aquest grup en el context en què es mou, així com apunta els objectius a cobrir.

—En quins llocs de la nostra Església tarragonina és present aquest vostre Moviment?

—La JARC és present on hi ha militants. El moviment treballa especialment amb grups però no sempre és possible que n'hi hagi, sobretot en pobles petits, per això, en les parròquies on hi ha només un jove que ha descobert la línia del moviment, aquest jove pot unir-se a altres dels pobles del costat.

En aquest moment podem dir que hi ha militants a Vila-seca, el Vendrell, Bonastre, la Selva del Camp, Maspujols, Alcover, Masllorenç, Puigpelat, i s'estan posant en marxa altres grups a Vilabella, el Pont d'Armentera, com també que hi ha la voluntat d'ofereir als arxiprestats la proposta del moviment.

—Quin programa teniu per aquest curs?

—No tenim cap "programa" com un curs catequètic, però certament hi ha uns plantejaments que permeten de concretar una línia de treball: a més de les reunions de grup que porten a uns compromisos concrets, el que uneix els militants és la Campanya: es tracta de viure i ajudar a viure l'opció pels pobres, fent cada grup o cada comarca una acció col·lectiva amb incidència social. A la vegada es fa un seminari —d'àmbit catalano-balear— sobre la pobresa en els nostres pobles, i durant les jornades d'aquí treballarem tota la dimensió de marginació, pobresa i desequilibris.

Aquest any es farà el seminari

d'aprofundiment unint-se els moviments especialitzats: JOC, MUEC, PROFESSIONALS i JARC. Un pas qualitativament important.

—Quines són les dificultats amb què us trobareu avui per a fer créixer aquest moviment de la JARC?

—En primer lloc, la manca d'iniciadors que coneguin i visquin l'estil de la JARC; després, el medi o entorn on vivim, que no facilita la dimensió militant; també el fet d'estar el moviment en el seu inici —des de 1982— fa que no sigui prou conegut i valorat; una dificultat important és que els responsables de la pastoral rural no tots veuen com integrar-lo en el seu projecte parroquial o arxiprestal. Cal dir que en l'àmbit de la pastoral catalano-balear justament ara s'estan aprovant els estatuts definitius i ja es contempla com una sortida necessària per als joves de comarca.

Com a moviment especialitzat pretén d'arribar a tots els joves, encara que sigui des de petits grups. Hi vol arribar, sobretot, fent les accions que ajudin a créixer en el compromís cristià els joves de pobles i comarques de Catalunya.

Estrena de "La passió de Sant Fructuós"

Recentment, es va estrenar, a la Catedral, l'obra "La passió de Sant Fructuós", text dramàtic basat en les Actes del martiri abans referides.

Aquest muntatge era una iniciativa del Grup de Joves cristians Sacelades, vinculat a la Parròquia de Sant Pere i Sant Pau, a l'Arxiprestat de Tarragona Perifèria.

El dia següent, diumenge, festivitat dels sants màrtirs, es tornà a representar a la Sala d'Actes de Caixa Tarragona.

XI Assemblea de Caritas Diocesana

S'ha celebrat, a la Casa diocesana d'Exercicis de La Selva del Camp, la XI ASSEMBLEA DE CARITAS DIOCESANA.

La consigna escollida per a aquesta jornada ha estat "Tots al servei de la persona".

Els responsables de l'organització d'aquest acte, han indicat que, de l'ordre del dia programat,

destacà el treball que es féu per parròquies i per arxiprestats, tot revisant els projectes endegats i aquells problemes socials que mereixen la presència i l'acció de CARITAS.

Les persones convocades, han dit, són "tots els membres de les nostres CARITAS parroquials i interparroquials, així com els de les entitats adscrites a CARITAS diocesana i aquelles persones vinculades als camps d'acció dels quals aquesta institució de l'Església n'és solidària".

Cinc anys de "L'Esplai de la Dona"

SANT PERE I SANT PAU SESCELADES.— "L'Esplai de la Dona" de Sant Pere i Sant Pau compleix ja cinc anys de tenir les portes obertes a totes les dones del barri. I continua amb un calendari d'activitats diverses i variades: tall i confecció, ganxet i mitja, calatà, tapís, ceràmica, macramé,

Una enquesta i uns números

La Delegació Diocesana de Catequesi ha fet públics els resultats de l'enquesta feta a tots els catequistes de la diòcesi. D'un total de 1.853 catequistes que oficialment exerceixen la seva activitat eclesial, han contestat al qüestionari 811, és a dir, el 43,76%. Cal remarcar que 397 dels catequistes són casats, contra 324 de solters, 48 religiosos/es i 27 vidus. D'aquests catequistes en servei actiu, 286 han participat en l'Escola Diocesana de Catequistes i 413 encara no hi han participat, si bé la majoria participa en les sessions formatives que ofereix la mateixa parròquia. Entre les publicacions preferides que llegeixen els catequistes hi ha el nostre FULL PARROQUIAL.

Inici de quadrimestre a l'Institut de Teologia

El dia 20 de febrer es van iniciar dimarts, a l'Institut de Teologia de Tarragona les classes corresponents al segon i sisè quadrimestre.

Les assignatures d'aquest quadrimestre són: Ètica, Moral fonamental, Fenomenologia religiosa, Litúrgia (I), Medi del Nou Testament i Cristianisme primitiu, Hermeneùtica bíblica, Vocabulari grec bàsic del Nou Testament, Orígens de la tradició bíblica del Nou Testament, Exegesi dels Sapiencials, Sagraments, Déu (II), Moral social i Dret canònic.

Aquelles persones interessades a assistir a les classes de les assignatures esmentades, podien fer-ho, encara que no hagin participat en les corresponents a l'anterior quadrimestre.

L'horari lectiu és: dimarts, dimecres i dijous, de dos quarts de vuit a les 10 del vespre.

Per a més informació, telèfon (977) 23 38 33.

FETS I CRITERIS

És fàcil convertir-se?

El començament de la Quaresma ens porta a reflexionar sobre el tema i la problemàtica de la conversió. La litúrgia del dimecres de Cendra fa ressonar les paraules de Jesús: "Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli" (Mc 1,15).

Aquest imperatiu de Jesús l'evangelista Marc el situa just després de dir que Jesús es presentà a Galilea predicant la Bona Nova de Déu i deia: "S'ha acomplert el temps i és a prop el Regne de Déu".

La conversió és una condició necessària per entrar en el Regne de Déu. ¿Què vol dir convertir-se? Vol dir decantar-se del mal i fer el bé, ser conscient de les pròpies limitacions, tenir ganes de ser millor.

Si volem entendre el que és essencial a la conversió hem de recordar les paraules de Jesús quan insisteix que hem de canviar: "En veritat us ho dic: si no canvieu i us feu com els infants, no entrareu pas en el Regne del cel" (Mt 18,3).

L'essència de la conversió, doncs, no està solament en apartar-se del mal i del pecat, sinó que pròpiament consisteix a obrir el nostre cor a la gràcia de Déu i deixar-se conduir, com un infant sense malícia i amb una confiança sense límits.

Amb altres paraules podem dir que convertir-se és canviar de vida i creure que Déu ens estima, és confiar en Déu i no en nosaltres mateixos. L'autèntica conversió es dona quan ja no ens mirem a

nosaltres mateixos ni comptem amb les nostres pròpies forces, sinó que confiem totalment en Déu i d'Ell ho esperem tot.

¿És difícil la conversió? Jesús il·lustra amb paràboles les disposicions necessàries per a la conversió. Així la humilitat del públicà, que no gosava aixecar els ulls al cel i deia: "Tingueu pietat de mi, pecador" (Lc 18, 14).

No obstant Jesús anuncia un judici dur i sever per a aquells que no volen saber res de conversió. Així manifesta les amenaces als pobles impenitents de Corazín i de Betsaida i a la generació dolenta i adúltera que li demana un senyal (Mt 11, 20-24; 12, 41).

La conversió exigeix obrir-se a la pregària per reconciliar-nos amb Déu. I no podem oblidar que la reconciliació amb Déu comporta la reconciliació amb els germans: "quan pregueu, perdoneu, si teniu res contra algú, perquè també el vostre Pare del cel us perdoni els vostres mancaments" (Mc 11, 26).

Convertir-se és fàcil si ens obrim a la llum de l'Evangeli i si creiem que durant aquesta Quaresma l'amor de Déu i la seva misericòrdia estan més al nostre abast.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

EL BANC DELS ALIMENTS CERCA UN GERENT

Un home o una dona amb sensibilitat i receptivitat per als problemes humans, però convençut que per ajudar els altres cal evitar els sentimentalismes i cercar l'operativitat. Haurà de promoure i dirigir una entitat privada sense finalitat de lucre i que considerem d'interès col·lectiu. Pensem que aquesta persona existeix i que pot voler cedir **gratuïtament** el seu temps a dedicació total o parcial, lliurant-se a una activitat que l'ompli plenament i pugui donar sentit a la seva vida.

Interessats escriure a mà historial clar donant el màxim de detalls a:

R.F. Balmes, 123, 3er 2ª - 08008-Barcelona, indicant la Ref. 46.141

"Sembla una desvalorització de l'original"

Els nous claustres de la Seu provoquen desqualificacions

LA SEU D'URGELL.—Amplis sectors de ciutadans de la capital de l'Alt Urgell i de la comarca desqualifiquen la construcció d'un claustre al parc del Valira, obra de Racionero, que s'ha inspirat en els claustres de la catedral romànica i n'ha volgut fer una còpia en materials moderns.

"Un claustre romànic al s. XX crec que és un contrasentit, sembla una desvalorització del claustre original", ha manifestat a CATALUNYA CRISTIANA Josep Ingla, director del "Retaule de Sant Ermengol", obra que s'escenifica precisament al claustre de la catedral.

Una paròdia poc imaginativa

Manuel Pal, prevere, natural de l'Alt Urgell, poeta i persona familiaritzada amb el món de l'art i de les lletres, ha expressat així la seva opinió: "La meua impressió sobre els nous (!) claustres és de tristesa davant un fet. No

acabo de veure que sigui un homenatge als claustres de la catedral: una paròdia o bé una còpia poc imaginativa no les crec un bon camí per a un art consistent". Manuel Pal no ha volgut emetre un judici sobre les intencions que han promogut l'obra, però ha dit: "Sospito que la seva concepció no va ser del tot immaculada". En el sonet dedicat a la ciutat el poeta ha expressat els seus sentiments davant l'obra:

*"Lamento sols, com un pecat mortal,
sentir a ponent ressons d'antisalmòdia.
El postmodern ací s'ha fet paròdia.
Es mereixia això la catedral?"*

Hitler, Mussolini, Schuster

Els polítics de l'oposició al grup que governa la ciutat han carregat la denúncia en els nous capitells que reproduï-

xen les efígies de personatges o mites del s. XX: Hitler, Mussolini, Schuster, etc. Per a ells els dictadors no mereixen ni la recordança i molt menys l'homenatge d'una obra d'art.

El poble senzill ha seguit la polèmica i ha criticat que l'obra hagi estat promoguda precisament per una entitat pública i finançada per la Generalitat de Catalunya. La controvèrsia ha estat servida, i hom pot afirmar que l'opinió pública, que no va ser consultada a l'hora de redactar el projecte, avui és majoritàriament contrària a l'obra. Hi ha, però, un fet positiu i que realça la importància dels mitjans de

Catedral d'Urgell.-Capitell del claustre medieval: lluita de l'home contra el mal.

La construcció d'un claustre romànic a una nova zona urbana de la ciutat ha suscitat crítiques i rebuig entre bon nombre de ciutadans que miren l'obra com una desvalorització i fins i tot com una paròdia del claustre original de la catedral.

comunicació social: les informacions puntuals de la ràdio i de la televisió han portat molts visitants a la catedral medieval, i en arribar preguntaven al

vigilant on eren els capitells de Hitler i Mussolini. Solament l'art fa cultura.

ANTONI MIRABET

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

S'OFEREIX SR. CULTE, Administrador-gestor, do de gents, mitja jornada o sencera, per a despatx o preferiblement tenda. Experiència, seriositat i referències. Tel. 212 54 75 de 2 a 5 tardes i de 9 a 12 nits.

SOLTER desitja relacionar-se amb Srta. 40-50 anys, catòlica. Fins matrimonials. Escriu a apartat 628. 43080 Tarragona.

PROFESSOR nadiu i titulat fa classes d'anglès. Tel. 423 44 31.

ORDINADOR Toshiba 64 K MSX. Jocs manuals, Joy stik a mitat de preu. Tel. 257 17 98.

S'OFEREIX SRA. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Escriu a C.C. València, 244. 08007 Barcelona. Referència 200.

DESITJO adquirir els llibres "La suma teològica" de Sant Tomàs, de la Biblioteca "Autores Cristians" (Madrid). Tel.: 302 71 77.

A SRta. lloga habitació només dormir o bé amb esmorzar i sopar. Tel.: 253 15 87.

SRA. tindria cura de persones grans. Tel. 347 07 02.

SOLTER 33 anys, economista, desitja relacionar-se amb Srta. catòlica. Fins matrimonials. Escriu a Manel Hernández. Rocafort, 196, 2n. 2a. - 08029 Barcelona.

PERRUQUERA s'ofereix a residència 3a. edat. Tel. 351 33 31.

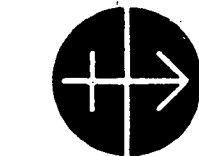
CAL SRA. de servei fixa per atendre a una família jove amb 2 fills. Tel. 211 30 80 de 9 a 10 de la nit.

PENSIONISTA solter 45 anys econòmicament situat, amant de l'art, es relacionaria amb Sra. 25-40 anys. Fins matrimonials. Aceptaria un fill. Apartat 3.040 - 08080 Barcelona.

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

Ajuda a l'Església Necessitada

Us invita els dijous (no festius) a partir de l'1 de març de 6 a 8 de la tarda en els seus nous locals del carrer Lluís Antúnez 24, 2n. 2a. de Barcelona. Tel. 237 37 63 a assistir a les projeccions de pel·lícules, vídeos i diapositives de tot el que fa referència a la nostra associació i la seva relació amb les necessitats de l'Església. La nostra responsabilitat com a cristians és la de conèixer la problemàtica actual de la nostra Església. T'esperem una tarda.
Entrada lliure.

Filial a Catalunya: Lluís Antúnez 24, 2on. 2.ª - Tel. 237 37 63 - 08006 Barcelona

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes. Enquadernació Guaflex, amb dues cintes. P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A.
Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.ª. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.ª. 08007 - Barcelona

GIRONA

Una monja del Bon Pastor, Jacinta Martínez, celebrà el centenari del seu naixement

“Per fer anys s’ha de viure espiritualment”

GIRONA.— La germana de la Comunitat del Bon Pastor de la parròquia gironina de Palau Sacosta Jacinta Martínez i Ganuza va complir cent anys el passat dia 10 de febrer. És natural de la vila navarresa de Muniain i va entrar al convent als dinou anys, encara que ella diu que ja de petita volia ser monja.

En preguntar-li com s’ho ha fet per viure tants anys, la germana Jacinta Martínez va afirmar que “hem de procurar viure bé”. I en demanar-li com es fa per viure bé, va afegir “Estimant molt Déu i el pròxim i no parlant mai malament de ningú”.

Per altra banda la germana centenària afirma que “m’agrada tot el que em donen”. Malgrat la seva avançada edat conserva totes les facultats en bon estat, exceptuant la memòria que a vegades li falla una mica. Així diu que el rei actual és L’Alfons XIII i que quan era a Itàlia s’havia confessat amb el Papa Eugeni.

Les altres germanes que també són grans recorden que era una religiosa molt graciosa que sabia imitar perfectament els personatges públics i les feia riure durant les recreacions. La germana Jacinta recorda i repeteix sovint una dita que va aprendre al noviciat: “No demanar res, no rebutjar res”. I afirma que la seva màxima aspiració en aquesta vida és “servir Nostre Senyor i les meves germanes”.

Finalment la germana Jacinta diu que es partidària de portar hàbit i que les monjes vestissin sempre com a religioses. També diu que no ha combregat mai a la mà i que l’única cosa que vol és tenir un confessor a prop. No ha estat mai superiora i s’ha passat tota la vida fent allò que li han manat que ha estat sobretot la confecció d’ornaments i d’ajudes per als malalts.

M. CABALLE

Els Amics dels Malalts, de Figueres organitzen la Festa de Lourdes

FIGUERES.— L’Associació Amics dels Malalts, de Figueres ha organitzat diferents actes per celebrar la festa de la Mare de Déu de Lourdes al col·legi de la Salle. A la una del migdia tingué lloc una missa presidida per l’arxiprest, mossèn Josep Guinart a la qual va seguir un dinar de germanor, preparat especialment per als malalts i acompanyants.

Després de l’apat hi hagué una llarga sobretaula que va continuar al teatre del col·legi amb un festival de música i teatre, obert a tothom. El grup teatral de Besalú va posar en escena la divertida obra “L’oncle Anton”. Finalment els malalts, que van tenir el dinar pagat, van ser traslladats de nou als seus domicilis pels socis de l’associació.

Per altra banda, l’associació ha donat a conèixer el balanç econòmic de l’any passat que va tenir uns ingressos de 423.700 pessetes i unes despeses de 362.584 pessetes. La major part de les despeses van destinades a pagar el pelegrinatge al santuari de Lourdes de 13 malalts i també una excursió al santuari del Coll. Pel que fa als ingressos, el capítol més important correspon a les quotes dels socis i als donatius.

La Pasqua Jove se celebrarà a Arenys de Mar

Enguany la festa de la Pasqua Jove se celebrarà a la parròquia d’Arenys de Mar i el lema serà “Creu en Ell i viuràs”. Ja ha finalitzat el termini per presentar un text del pregó que escriuen els mateixos joves i llegeix un d’ells en començar la festa. Aquesta consisteix en unes trobades per grups el dissabte sant a la tarda, un cercavila i la celebració final de la Vigília Pasqual a l’església parroquial que serà presidida pel bisbe, monsenyor Jaume Camprodon. L’any passat es reuniren més de mil joves, nois i noies, per aquesta celebració.

M.C.

IMPROMPTU

Caravaggio

Deambular per Roma no és solament admirar les antigalles pretèrites que ens parlen de les grandeses caigudes. Es tracta, també, de viatjar a través dels temps i veure com la cultura ha anat evolucionant amb moviment pendular, perfeccionant, si és possible, la perfecció assolida dos mil anys enrera.

I en aquest viatge no limitar-se a contemplar aquelles edificacions, escultures i pintures que ja ens són gairebé familiars, sinó cercar aquelles obres que els manuals turístics generalment no mostren potser perquè les consideren “obres menors” sense tanta fama com els Rafael o els Miquel Àngel.

Tanmateix, hom resta sorprès quan s’entra a l’església de Sant Lluís dels Francesos i, gairebé en un racó, es troba davant les pintures de Michelangelo Merisi, dit el Caravaggio, sobre la vida de l’evangelista Mateu... Quan el mestre va realitzar aquestes obres (1599/1602), ni de lluny podia imaginar que vindria un temps en el qual existiria una cosa que se’n diria fotografia, unes maquinetes capaces de captar formes i llums matemàticament iguals.

Perquè aquestes pintures del Caravaggio semblen fotografies a contrallum, malgrat no perdre ni un punt de manualitat pictòrica. Són com unes avançades del surrealisme del segle XX, però indiscutiblement més perfectes. Sense necessitat de comentaris crítics que les facin excepcionals. Són excepcionals per si mateixes.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

Continua essent veritat?

La premsa de fa alguns mesos publicava una anàlisi amb aquest títol tan impressionant: “Espanya és el país de la Comunitat Europea amb més diferències entre rics i pobres”. Les xifres del treball procedien d’un informe del Comitè Econòmic i Social, òrgan consultiu de les Comunitats Europees.

¿Continua essent així la situació d’aquest país? ¿Que potser és també la que correspon a Catalunya? No pretenc de respondre a aquestes preguntes, ni d’aprofundir en les causes de les situacions de pobresa que hi ha i que afecten milers de ciutadans. Però ningú no pot negar la seva existència. I el que és més greu: el repartiment dels beneficis del creixement econòmic és molt poc equitatiu a la nostra societat.

Tot això vol dir que hi ha pobres entre nosaltres. Segons la Comunitat Europea “es consideren pobres aquells individus, aquelles famílies i aquells grups de persones, els recursos dels quals (materials, culturals i socials) són tan escassos que queden exclosos dels mitjans de vida mínima acceptats en l’Estat membre, en què viuen”.

Diverses institucions —posem per cas, Càritas— han estudiat l’amplitud del món de la marginació. I han parlat diverses vegades de bosses de pobresa, d’ancians deseparats i d’aquells col·lectius que viuen al marge de tota referència social i que són més o menys controlats, tolerats o ignorats per la societat “normal”. Moltes d’aquestes persones viuen en zones concretes dels barris vells o perifèrics de les grans ciutats.

I també són posats en relleu els anomenats “nous pobres”, que tenim davant els nostres ulls. Ho són, per exemple, els qui es troben en atur de llarga durada; els treballadors que han perdut el lloc de treball o bé són massa joves per a jubilar-se, o massa vells per a trobar una altra ocupació; els joves que, als 24 anys, no han aconseguit encara un treball estable; les mares joves o abandonades

per llurs marits que no tenen recursos econòmics per a resoldre la seva nova situació, etc. Els exemples es poden multiplicar.

No es pot negar que les autoritats públiques es preocupen d’aquests problemes. I també l’Església. Precisament el Secretariat diocesà per a la pastoral de la marginació va estudiar fa poc temps, el punt concret de les relacions de l’Església amb l’Administració en l’atenció als pobres. ¿Competència o col·laboració?, es preguntaven. Una de les conclusions deia amb bon criteri: “Cada vegada estem més convençuts que ens necessitem mutuament”. La col·laboració s’imposa. Entre altres raons, perquè el problema de la pobresa és greu, complex i urgent.

Però vull subratllar una altra conclusió d’aquella jornada d’estudi; afecta tota la comunitat diocesana. Afirma que les persones i les entitats, que treballen en el camp de la marginació, pateixen un cert “divorci”, perquè les seves inquietuds fa l’efecte que no coincideixen amb la veu de l’Església en el seu conjunt.

Tenen raó. És que, als cristians, ens manca una autèntica conscienciació del que són els pobres en la societat i també en el regne de Déu. Es tracta evidentment d’un problema de justícia social; però també de comportament evangèlic. Hi ha una presència real de Crist en aquells que pateixen i en els abandonats i marginats: així és com el pobre es converteix en un sagrament del Servent de Déu enmig d’un món, que adora els diners i el benestar.

La Mare Teresa de Calcuta afirma que, “mentre hi hagi rics que abusen i no fan ús de la riquesa, segons el pensament de Déu, hi haurà sempre pobresa en el món”. I per això el món continuarà essent injust.

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Catòlics, ortodoxos, anglicans, i evangèlics clouen el IV Retrobament amb la plantada d'un arbre

A Sant Cugat es respira ecumenisme

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— El **IV RETROBAMENT ECUMÈNIC** de Sant Cugat del Vallès, d'una setantena de militants catòlics, ortodoxos, anglicans i evangèlics, va acabar, el dia 3 de febrer, a redós del CASAL BORJA, amb la plantada d'un arbre. Després d'invocar l'Esperit que dona la vida, tot fent rotllana, a la llum del sol ponent, aquests cristians pregaren per la pau, la justícia i el respecte a la Creació.

Amb l'arbre com a símbol, el **RETROBAMENT** se significà, sobretot, pel notable relleu donat als temps de pregària, matí i tarda. Partint de les fidelitats que ens uneixen en el mateix Senyor —digué, d'entrada, Joan Botam, president del Centre Ecumènic de Catalunya—, els cristians som cridats a respondre conjuntament als reptes dels nostres dies "per tal que el món cregui" (Jo 17,21). De la comunitat orant, en depenen, amb la configuració del projecte de la societat que espera, la força dels mitjans per dur-lo a la pràctica.

La reflexió se centrà al voltant del document de Basilea "Pau, justícia i integritat de la Creació" (1989), l'aportació que, per primera vegada, més enllà de les diferències confessionals, compromet tots els cristians d'Europa, de l'est i l'oest. Antoni Matabosch, encarregat de presentar-lo, tingué especial interès a subratllar que, amb la seva riquesa doctrinal, aquest és un manifest d'indole eminentment pràctica. De fet, —digué—, Basilea fou per damunt de tot un esdeveniment de l'Esperit i és per això que, en associar-nos-hi, farem bé, tot captant-ne el clima, de ser operatius.

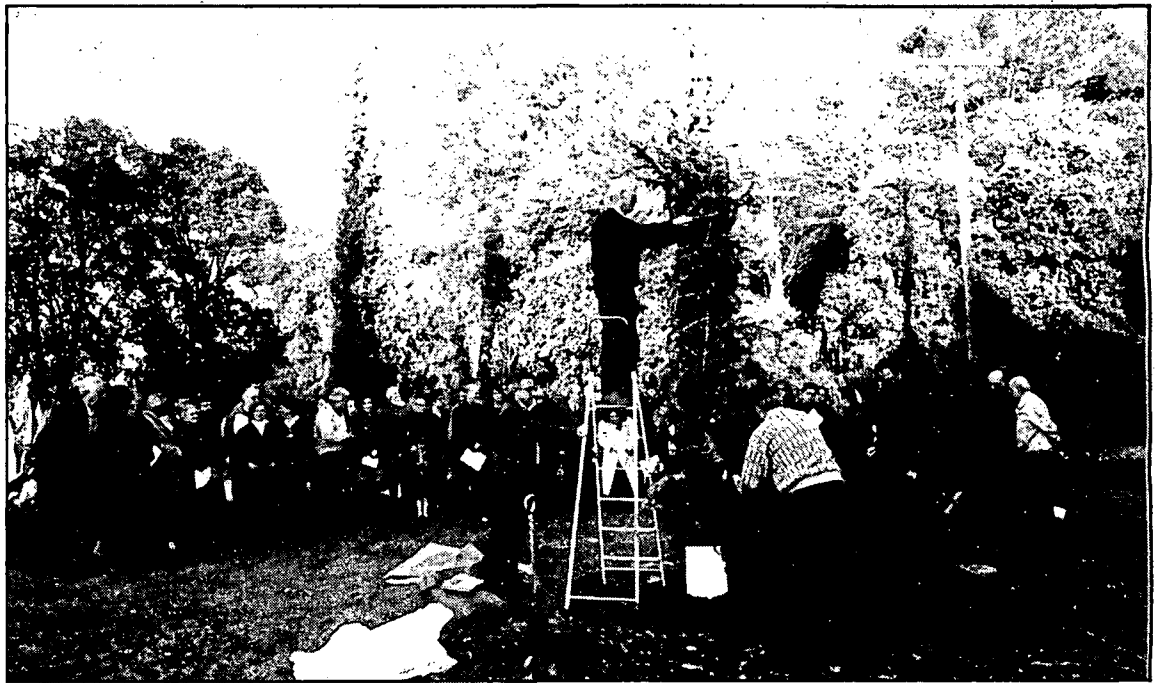
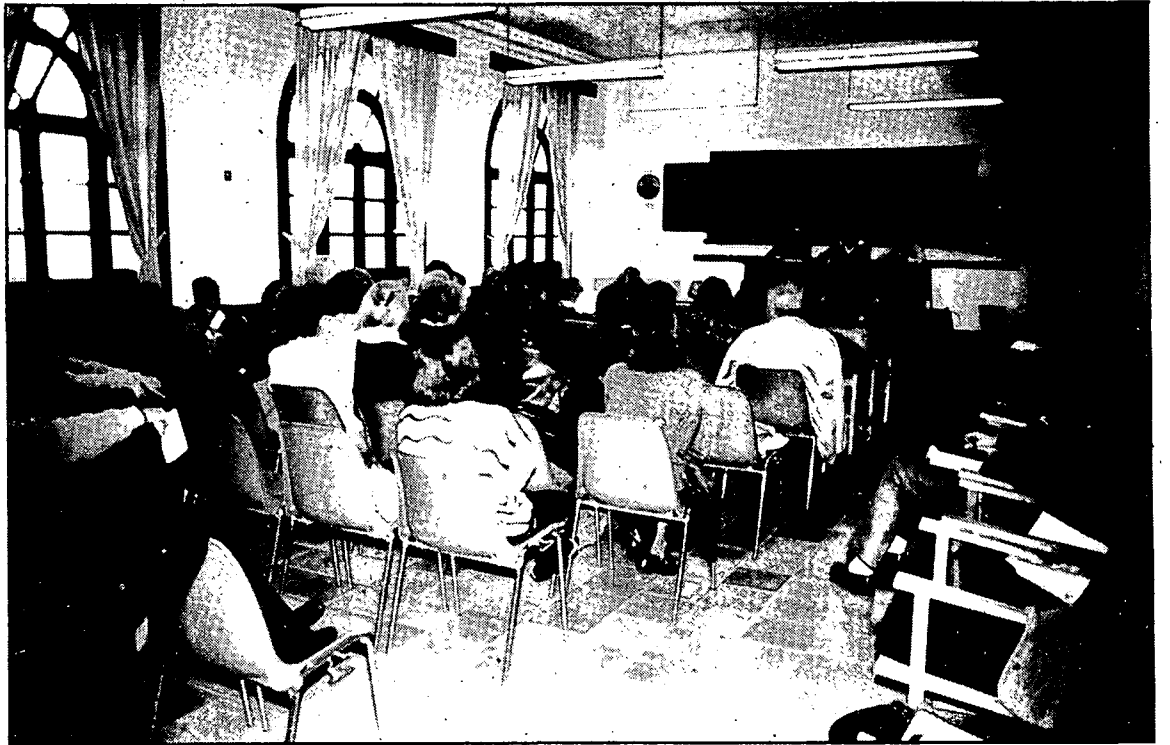
Amb aquest fi, es constituïren grups de treball sobre la pau, la justícia i la integritat de la Creació, a càrrec, respectivament, de Vicenta Font, Gabriel Amat i Hèctor Vall. Com a resultat, a l'hora de la posada en comú, aparegué tot un enfilall d'aproximacions i propostes pensades, des dels cristians i per als cristians, amb vista a la construcció del Regne. No hem de viure a mercé de les ideologies. El Senyor, del

qual venim i vers el qual ens encaimem, ha de ser el nostre únic punt de referència. Ara, sense esperes inútils. Des de la nostra resposta solidària, reconciliats amb nosaltres mateixos i amb el món que ens envolta, respectuosos amb la Creació.

Atents al gran aplec de Seül (1990)

Basilea, amb la resposta unitària dels cristians d'Europa, és només una de les aportacions continentals que s'ha de trobar, reelaborar, aprovar i promulgar, talment un manifest universal, a Seül (Corea), els dies 5-13 de març d'aquest mateix any. Seül, amb aquest fi, haurà d'entrar a fons, tingudes en compte les seves interdependències, de l'anomenat regnat de la injustícia, que prou es fa sentir a propòsit de les crisis internacionals, de la pobresa, dels sistemes de comunicació, del sexisme i del racisme de les guerres, amb l'escàndol de l'escalada armamentística; dels perills per a la Creació, del tot evidents, en general, en l'explotació sense fre dels recursos. A Seül, finalment, la comunitat de creients en Jesucrist s'ha de saber cridada a incorporar en la seva vida i en el seu testimoni la presència trasbalsadora del Regne de Déu. En aquest sentit Seül, com a meta, pressuposa per damunt de tot l'afirmació teològica i ecumènica dels cristians sobre la pau, la justícia i la integritat de la Creació. Tot esperant-ne amb ànsia els resultats, els assistents al **IV RETROBAMENT ECUMÈNIC**, fidels a l'així anomenat esperit de Sant Cugat, es comprometeren a unir-se al gran esdeveniment, mitjançant el dejuni i la pregària, des de les seves Esglésies, atesa, sobretot, la convocatòria que per aquells dies es farà a La Salle-Bonanova (Barcelona).

J.B.

INTRODUÏU A LA VOSTRA LLAR LA PREMSA CATÒLICA. FES-TE SUBSCRIPTOR DE CATALUNYA CRISTIANA

Catalunya Cristiana

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom n.º població D.P. Tel.
 carrer
 província diòcesi
 se subscriu per un any al setmanari Catalunya Cristiana català/castellà
 L'import actual de 4.800 ptes. es liquidarà en la forma següent:

☐ pagament domiciliat

☐ altres formes de pagament. (Indiqueu-la)

(En aquest cas voleu omplir l'ordre de domiciliació que s'adjunta)

lloc data

signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ Banc/Caixa Agència
 Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu comptellibreta n.º
 se serveixin pagar els rebuts, que els presentarà: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, per la meua subscripció al setmanari Catalunya Cristiana.

lloc data

signatura

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalsescències. Poques places.
 Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3er. 2a.
 Tels. 317 41 44 - 302 59 83
 Pref. Concert entrevista

“Cap valor humà no és estrany a la fe”

BARCELONA.— El cardenal Narcís Jubany, arquebisbe de Barcelona, va fer la cloenda de les XXV Jornades de Qüestions Pastorals de Castelldefels (a Premià de Dalt): “Estem davant del repte potser més fort de la història del cristianisme”. I, tot parlant de la nova situació a Europa i al món, afegia: “la caiguda de les ideologies marxistes fa encara més urgent la crida a la reevangelització que ens proposa el Sant Pare”.

Va criticar durament la situació en què es troba la societat occidental. “Els països de l'Est n'acceptaran el model econòmic, perquè els fa falta, però no veuran res més de positiu en un consumisme que porta al no-res”. “L'alternativa per a ells no ha de ser un agnosticisme positivista, tot i que sigui compatible amb la creença de una divinitat llunyana, sinó el cristianisme sense rebaixes”.

Davant d'aquesta situació, va dir que “cal reconèixer amb tot que la joventut d'ara és diferent de la de fa uns anys: és una joventut receptiva a la religió, que escolta, que no fuig, que no exclou el diàleg”. I va explicar una anècdota d'un professor universitari de París, que deia fa poc: “l'any 68, si volia tenir els alumnes seriosos i atents, els havia de parlar de política; i si volia fer riure, els parlava de religió. Ara és a l'inrevés: si els parlo de religió, tots escolten amb interès, i si els parlo de política és per fer-los riure”.

El cardenal Poupard diu que cap valor humà no és estrany a la fe

En la primera de les Jornades, el president del Consell Pontifici per a la Cultura, cardenal Paul Poupard, vingut expressament des de Roma per aquest encontre, va parlar de les relacions entre la fe i la cultura, del futur de la nova Europa sorgida després dels esdeveniments dels darrers mesos, de l'Evangeli cristià com a humanisme total i del paper que l'Església pot tenir en l'intercanvi cultural dels pobles. Va insistir en el fet que l'Església, en la seva missió “d'evangelització, no ha de canviar els costums dels països, sinó que ha de portar-hi només la fe, la qual vol que la cultura i els costums es mantinguin. L'encontre entre la fe i les cultures ha de suposar l'assumpció de la cultura per la fe. Cap valor humà no és estrany a la fe, des que Déu es va fer home. La inculturació de la fe no és una opció, sinó una exigència de la fe”. “La fe —va dir, també— no és mai un

factor cultural més, com els altres, sinó que ha d'amarar tota la cultura”.

El cardenal Poupard va defensar que tot home té una vessant religiosa. D'una manera gràfica, va dir que “l'home no és solament ‘homo sapiens’, o ‘homo faber’, o ‘homo Coca-Cola’, sinó que és malgrat tot, també un home religiós. Pot no saber-ho, però ho és”, i va afegir que “cal recordar les paraules de Joan Pau II a Compostel·la, el 1982: ‘Europa, torna a les teves arrels cristianes, sigues tu mateixa!’”. Va referir-se, també, al futur d'Europa, dient que “una Europa cristiana serà una Europa més humana. El que ha passat des del Renaixement és que es van voler suprimir les referències religioses, però no els valors ètics que aquestes comportaven, i aquesta situació no se sosté. Una cosa és la secularització de la cultura i una altra el secularisme”.

El professor Horst Jürgen Helle, catedràtic de Sociologia de la Universitat de Munic, va fer una brillant exposició pràctica del que vol dir la frase del Sant Pare —que tant sovint repeteix: “una fe que no es fa cultura, és una fe no plenament acollida, no del tot pensada i no fidelment viscuda”—, aplicada a la realitat del matrimoni: “El matrimoni cristià és exemple de respecte a les persones i col·loca, per primera vegada a la història, la dona en pla d'igualtat amb l'home”.

El professor Antoni Matabosch, Delegat de pastoral universitària de la Diòcesi de Barcelona, professor d'Antropologia teològica i President de la Fundació Joan Maragall, va dir que la Fundació Maragall, de recent creació, té precisament com a objectiu prioritari: “recordar, mitjançant diverses iniciatives, la necessitat dels catòlics a fer-se presents a totes les activitats del món amb una decisiva penetració evangèlica”.

L'Església, defensora de la ciència

El catedràtic de Neuropatologia de Berlín i, fins fa poc, vice-president de la Universitat Lliure d'aquesta ciutat, el català Jordi Cervós, testimoni d'excepció dels esdeveniments de l'Europa oriental, va explicar el seu punt de vista sobre la caiguda del sistema comunista: “L'enderrocament del sistema soviètic és un triomf del sentit comú i de les ansies de llibertat, aconseguit per pobles esclavitzats durant 40 o 70 anys. Una victòria enfront de la incapacitat d'Occi-

dent, que només ha fet d'espectador passiu. L'Est hauria de retreure a l'Occident aquesta actitud, i encara que no ho fa, de fet hi ha almenys en alguns àmbits una certa prevenició de cara a alguns dels fins ara inqüestionables ‘valors’ occidentals”.

Parlant del tema propi del segon col·loqui de les Jornades, el Dr. Cervós, autor gairebé de 400 treballs científics i de 12 llibres sobre la seva especialitat, va desmentir que hi hagi conflictes de l'Església amb la ciència. Va dir que: “només quan la ciència es fa ideologia —o millor dit—, quan la ideologia és disfressa de ciència, i aquesta es fa servir com a arma contra la fe, hi pot haver conflictes. De tota manera, aquesta actitud combativa és només dels que viuen encara de teories ja superades, com el darwinisme, l'enciclopedisme o el comunisme, i dels que fan no de científics, sinó de divulgadors periodístics de pseudo-ciència. Els grans científics són, en bona part, creients. I l'Església, de fet, ha estat una defensora clau de la ciència”.

Sobre aquesta mateixa qüestió, Mariano Artigas, físic i actualment Degà de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Navarra, va afirmar que “molts pocs físics estan d'acord amb el Big-bang incondicionalment. En parlen com a hipòtesi de treball, però sense el prejudici de creure-hi com si fos una veritat científica. I no cal dir-ho, s'admet generalment que el Big-bang que actualment s'estudia, si va existir realment podria ser no el primer sinó el segon, o bé el tercer Big-bang”.

Domènec Melé, professor d'Ètica de l'Empresa al IESE, va valorar positivament el fenomen ecologista. “L'ecologisme és cultura”, va dir. “És una protesta de l'home contra la tècnica sense fronteres. De tofa manera aquesta ideologia, sense saber-ho continua essent una manifestació de cultura tecnològica, perquè, com repeteix el Papa Joan Pau II, es dona més importància al tenir que no pas al ser: això és cultura tecnològica”.

El Director de l'Institut per l'Estudi de l'Ateisme de la Universitat Urbanista de Roma, Dr. Lluís Clavell, va referir-se, breument, també, als esdeveniments dels països de l'Est i va remarcar —parafrasejant el pensador italià Sergio Cotta— que “el personatge de l'any 1989 ha estat la fe. Tots aquests successors d'aquest darrer any haurien estat impossibles sense la fe”.

C.

La Passió D'OLESA

dies: 4, 11, 18, 25 de març/ 1, 8, 13, 22, 29 d'abril/ 1 de maig
informació i localitats: tel. 778 10 09 - 778 41 04

MADRID

Celebren unes Jornades d'estudi a Madrid

A la recerca d'una catequesi missionera

MADRID.— S'han celebrat fa poc a Madrid les Jornades Nacionals de Catequesi, organitzades per la comissió episcopal d'Ensenyança i Catequesi. Els seus treballs se centraren entorn a la problemàtica de la catequesi missionera.

"La formació dels catequistes per a una catequesi missionera" ha estat el lema central al qual han girat els treballs, reflexions i ponències de les Jornades, presidides per l'arquebisbe general castrense i president de la Subcomissió de Catequesi, José Manuel Estepa.

La primera ponència va anar a càrrec del delegat de catequesi de Cadis i Ceuta, Antonio Alcedo, que va presentar els trets del catequista que avui necessita l'Església per

trobar-se en una situació missionera. "En una situació com l'actual, assegura el ponent, els catequistes han d'estar dotats de consciència missionera i capacitats per realitzar la seva tasca en una societat en la qual creix el secularisme i la increença com a components de la nova cultura".

Per altra banda, el conferenciant advoca per una catequesi diferenciada, és a dir, que tingui en compte les diverses situacions dels destinataris, i va insistir que el catequista missioner "haurà de ser adult en la fe, encarnat en el món, l'Església i l'acció catequètica comunicant i capaç de dialogar, que anuncia expressament Jesucrist, el Senyor, i invita a la conversa i a la pertinença a la comunitat cristiana".

El delegat de catequesi de la diòcesi de Madrid-Alcalà, Àngel Matesanz, va presentar la segona ponència de les Jornades, titulada "Formar catequistes amb tarannà missioner". A judici del ponent, el punt de partida d'aquesta formació ha de ser la pròpia experiència cristiana del catequista, que viu la seva vocació com a deixeble de la Paraula feta carn i apòstol de l'Evangeli, dit, fet i encarnat en ell i per ell".

Àngel Matesanz assenyalà, a continuació, que per poder ser comunicada i compartida, aquesta experiència cristiana ha d'amarar les diverses dimensions de la formació: bíblico-teològica, moral, celebrativo-litúrgica, oracional, antropològica i pedagògica.

JOSÉ MANUEL VIDAL

Revolucions i drets humans

Quan en un país governa un partit o una coalició més o menys de centre, acostuma a durar bastant, acostuma a fer-se estable. És clar que sempre hi ha els descontents d'extrema dreta i d'extrema esquerra, però la majoria, l'àmplia majoria que gairebé sempre es decanta pel terme mitjà, acostuma a sentir-s'hi a gust, i fins i tot els situats políticament a la dreta i a l'esquerra també obtenen satisfacció ja que el govern avui afluixa per aquí, demà afluixa per allà, i més o menys tothom resulta atès, i a la pràctica en resulta una democràcia que satisfà a la majoria.

Quan manen els extrems, siguin de dreta siguin d'esquerra, quasi sempre el nombre de descontents és molt superior i el govern acostuma a recórrer a la força per imposar-se i per mantenir-se. De la força a la violència i la dictadura només hi ha un pas que quasi sempre es dona i així aquells governs si bé no se'ls pot anomenar estables, si que es mantenen anys i anys de "tranquil·litat" per la repressió, omplint les presons d'adversaris polítics i sovintegen els judicis sense garanties, els sumaríssims, execucions precipitades i tota la injustícia legal que el sistema comporta. Per sostenir aquests règims de seguida sorgeix l'extensa "fauna" d'aduladors, servils i aprofitats que ràpidament eliminen tot símptoma de resistència i generalment ho aconsegueixen perquè disposen de tota la força.

És clar, la major part dels ciutadans, en aquests casos, aprofiten la més mínima oportunitat per a organitzar la revolució que ho canviï tot (recentment n'hem pogut observar uns casos als països de l'Est). El que és difícil, però, quan triomfa la revolució que per fi pot aconseguir l'alliberació, és mantenir el cap serè i no caure en els desigs de venjança, en cruels revenges, en excessos, els mateixos excessos que s'havien blasmat. Tot es justifica perquè s'ha de fer justícia, s'ha de fer un escarment... i el drama torna a començar, sempre d'un extrem a l'altre.

Si aprenguéssim a ser equànimes, serens, moderats, i també penséssim en els drets del proïsme...

ANTONI MUNNÉ i TOMAS

En l'actualitat, l'Església a les missions serveix als pobles —sobretot als més pobres— amb més de 26.200 institucions d'assistència sanitària i d'ajuda social.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 75.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaries, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaries és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Sant Rector d'Ars" al Burundi, "Crist Rei" al Pakistan, "Sant Lluís Gonçaga" del Perú i "Esperit Sant" a Port Moresby (Papua. Nova Guinea).

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/ Bisbe Irurita, 5

17004 Girona
C/ Albareda, 15

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2º 1º

25700 SEU D'URGELL
Bisbat

25280 Solsona
Bisbat

43003 Tarragona
Major, 16

43500 Tortosa
Bisbat

08500 Vic
Seminari diocesà

El tema de la societat multicultural fons de conflictes

Els valors dels anys 90

El canvi d'any i de desena indueix a fer balanç sobre el conjunt dels anys 80, però també, el que és menys fàcil, aventurar perspectives per la desena dels 90.

Què és el que fa canviar el món? Els economistes posen l'accent sobre el paper de les tecnologies. Sobre aquest camp es pot dir que la dècada dels 90 encara serà la de les telecomunicacions i de la informàtica, dels transports i de l'espai; i que es veuran desenvolupaments importants en les biotecnologies, amb les seves aplicacions agro-alimentàries, mèdiques i genètiques. Al contrari, les noves energies i les tècniques d'explotació dels oceans no es produiran abans del segle XXI.

Els juristes examinen sobretot els canvis institucionals, els militars els de la geopolítica, els sociòlegs i filòsofs els de les cultures i els valors de societat. En realitat tot hi cap. Una primera tendència dels anys 90 serà la creixent com-

plexitat de les societats i la interdependència dels factors socials, tècnics i econòmics, culturals i institucionals. Des dels conflictes petrolers i els esdeveniments de l'Iran, hom ha redescobert de l'Est, en els quals la cara visible és política i institucional, provenen, més profundament, de fenòmens culturals i del joc de valors socials; els quals tenen per altra banda conseqüències econòmiques.

Es evident, la dècada dels 90 serà més internacional que la precedent, i sens dubte menys que el segle XXI. Estarà marcada per les comunicacions més nombroses i més ràpides sobre amplis territoris. Els caps d'empresa hauran de ser experts en comunicació social. La mateixa democràcia que en el curs de les dècades precedents dubtava entre una democràcia de delegació i una democràcia de participació haurà d'evolucionar vers una democràcia de comunicació: el ciutadà exigeix ser posat al cor-

rent de tot, i consultat sobre tot allò que el concerneix.

En aquest joc complex de factors interdependents, els valors socials tindran un pes cada cop més determinant en l'evolució de les societats. S'ha cantat una mica massa de pressa el final de les ideologies i l'era del pragmatisme. Hom ha vist efectivament el declinar del marxisme-leninisme. Però altres ideologies prenen el relleu. I per altra costat existeix un registre molt profund dels valors individuals i socials —per exemple el de la llibertat— que no sempre té necessitat d'una orquestració ideològica per posar en moviment els homes i les societats.

La prospecció dels valors de societat és més difícil i més incerta que la prospecció tecnològica. En efecte, en una societat complexa i oberta, tota

evolució de les idees, dels comportaments i dels valors de referència, pot suscitar reaccions en sentit contrari. El teixit social, ell mateix pluralista, és l'àmbit de tensions entre els pols antagonistes, diguem contradictoris. Pels anys 90, els principals binomis en conflicte seran l'individualisme (en sentit egoista) i la solidaritat; el respecte de l'altre i la intolerància; la llibertat i la igualtat; el liberalisme econòmic i la intervenció de l'Estat. Hi ha, certament, tendències de fons: la de l'individualisme en el sentit d'autonomia de la persona (com a valor individual) i els drets de l'home (com a valor individual) i els drets de l'home (com a valor col·lectiu); la del liberalisme econòmic més que no pas del dirigisme. Però subsisteixen incerteses i tensions per altres valors.

Així, hom observa una creixent pressió social pel reconeixement de cada persona i de cada grup; és la cara positiva de l'individualisme, la del personalisme i dels drets de l'home. Però hom observa al mateix temps una diversitat igualment creixent de les esperances, de les aspiracions i de les especificitats de cada un i de cada grup. Dit altrament, el tema de la societat multicultural podria ser el més gran desafiament de la propera dècada.

Sense saber exactament quina forma prendran, hom pot preveure enfrontaments i conflictes nous de valors socials. El compromís en l'acció i per la promoció de certs valors no ha pas d'excloure la lucidesa de l'observació, de l'anàlisi i de la reflexió estratègica.

JACQUES ANTOINE
Professor del Conservatori nacional d'arts i oficis

Un audiovisual sobre l'experiència de deu joves al Camerun

"Senzillament, un cop de mà"

LA GARRIGA.— Els deu joves que formen el Truc Clan de l'Agrupament Jaume Oliveras de la Garriga han elaborat un audiovisual fruit de les seves experiències de l'estiu passat quan van ajudar el Camerun amb un projecte de treball. Al mes d'agost van estar a la Comunitat Cristiana de Blangwa on van construir un umbracle, un pou, van plantar arbres i van instal·lar unes plaques solars. Després d'aquesta tasca de col·laboració amb el Tercer Món, aquests joves es van plantejar transmetre l'experiència per ajudar a altres persones a viure de més a prop la realitat dels països subdesenvolupats, i també donar idees a grups de joves que vulguin ser solidaris amb els més pobres. Per aquest motiu, reconstruint els fets passats amb les fotografies que havien realitzat, han tret un audiovisual que posen a disposició de tothom. Per a més informació trucar a: Mònica Sabata: 871 60 91 o Anna Giralt: 213 44 76 (tèlèfons de Barcelona).

C.C.

L'Església compta amb gairebé 500 publicacions a Amèrica llatina

BUENOS AIRES.— El nombre de publicacions catòliques de caràcter periòdic que s'editen actualment a Amèrica Llatina puja a 477 títols, distribuïts de la següent forma: 38 a l'Argentina, 60 al Brasil i les mateixes a Colòmbia, 177 a Mèxic i 142 a la resta de països sud-americans. Pel que fa a les emissores radiofòniques, n'existeixen 110 al Brasil, 30 a Xile, 11 a Colòmbia i 20 a l'Equador. Quant a emissores de televisió, aquestes només fan mitja dotzena, la meitat de les quals es troben a Veneçuela. Per a la formació dels periodistes funcionaven diverses escoles altament qualificades i amb un nombre creixent de joves.

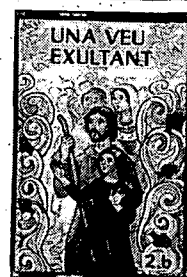
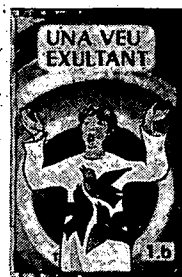
D'altra banda, "Cristianismo, Socialismo y Marxismo" és el títol del seminari celebrat fa poc a L'Havana per analitzar temes com l'Estat, la societat, els valors ètics, la llibertat, la religió i la cultura. L'organització de l'encontre correu a càrrec de l'italià Alfredo Luciani, president de l'Acció Socialista de Cristians Europeus, en coordinació amb el Centre d'Estudis Europeus a Cuba. Hi han assistit representants religiosos, teòlegs i investigadors cubans i europeus.

Educació catòlica per a infants musulmans del Marroc

RABAT.— L'organisme Educació Catòlica al Marroc (ECAM) imparteix ensenyament en els seus centres a uns 11.000 marroquins. D'aquests, 4.000 van a classe de pre-escolar i 7.000 pertanyen a l'ensenyament primari. Gairebé tots són musulmans marroquins.

L'ECAM posseeix 18 escoles, distribuïdes entre Casablanca, Rabat, Kenitra, Marrakech i d'altres ciutats de menor importància. El treball d'aquesta institució constitueix un esforç de diàleg quotidià entre musulmans i cristians, i així és com ho veu la societat del país magribí. Els pares envien els fills cap aquestes escoles perquè els ensenyaments que s'hi donen permeten enfrontar-se millor als reptes del futur.

L'Obra Pontificia de la Infància Missionera o Santa Infància a Espanya ha enviat a l'ECAM un xec per valor de 7.000 dòlars per contribuir al sosteniment de la seva labor. El Secretari General de la dita institució ha tramès una carta a Obres Missionals Pontificies espanyoles on agraeix aquesta col·laboració.

Cançons a l'entorn de la Litúrgia de la Paraula de cada diumenge o festa

"CANÇONERS I CASSETES"

Lletra i música: Mn. Josep Soler

Il·lustracions: P. Oriol M. Diví, monjo de Montserrat

Núm. 2: QUARESMA I PASQUA

Cançons fàcils i intercanviables.

Per exemple la cançó del Dijous Sant es pot cantar tot l'any com a cant de comunió, una cançó d'un diumenge de Quaresma pot servir en altres diumenges de Quaresma i la cançó de Pasqua en altres diumenges del temps de Pasqua o de durant l'any, etc.

En les cançons que tenen una tornada o antífona el poble encara que no tingui la lletra podrà alternar-hi. Proveu-ho!

El pare Evangelista Vilanova, en exclusiva per a "C.C."

"La història de la teologia és com l'encefalograma del cristianisme"

"Quan falta el prestigi del sant o del profeta per sostenir l'home de bona voluntat, és el teòleg el cridat a la sovint obligació de la santedat de la intel·ligència".

Aquestes paraules de R. Régamey defineixen la personalitat i mestratge del pare Evangelista Vilanova, teòleg i monjo de Montserrat, autor de l'obra monumental, "Història de la teologia cristiana".

El pare Evangelista, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, és molt estricte i concís en l'exposició de les seves idees. Transcrivim quasi literalment les declaracions que amb benivolència ha fet a aquest redactor de "C.C." sobre la seva obra.

La història de la teologia no ha estat pura arqueologia docta

—Fins ara existien monografies sobre la història de la teologia, així com manuals d'història universal de l'Església. La vostra obra vol ser una tercera alternativa, un articulat dels components transcendents i immanents del cristianisme?

—Bé, la història de la teologia cristiana se situa com a part integrant de la història de l'Església i els seus dogmes, i com a moment —altres diuen, pressupòsit— de la teologia sistemàtica. Dit en paraules ben entenedores, jo diria que la història de la teologia és com "l'encefalograma del cristianisme".

—Vós dieu en la introducció de l'obra que la teologia "reflexiona la Paraula de Déu viscuda en l'Església", però indiqueu immediatament que hi ha un risc de reconciliar en un llenguatge relatiu, unes perspectives que tenen un punt d'origen transcendent i inexpressable. Si les perspectives són inexpressables i el llenguatge és relatiu, caldrà molt de coratge i optimisme en el teòleg.

—És cert que hi ha un problema de llenguatge mai superable. Aproximar-se a Déu, al misteri, a través dels conceptes humans, és una tasca impossible que mai no ens deixarà satisfets, perquè aquests conceptes són inadequats per expressar l'indescible.

—Aleshores, què?

—Són inadequats, però també necessaris. Des dels orígens cristians s'han fet esforços a través de les mediacions culturals de cada època, per mirar

de superar les dificultats. Consignar aquests esforços és molt alligonador, i això he intentat fer en la meua obra.

—Com ho heu intentat?

—D'una banda, aprofundint les inquietuds i respostes dels qui ens han precedit, que poden satisfer el legítim desig de llegir en nosaltres el passat que ens engendrà, i per altra, amb el convenciment que tinc que molts problemes teològics només es poden aclarir assistint a la formació teològica de

les doctrines que avui considerem clàssiques.

—És difícil exposar la reflexió teològica d'una passada època sense substreure's d'unes coordenades actuals?

—Jo he tingut un interès particular de presentar el pluralisme de les diverses doctrines i escoles al llarg de la història, amb metodologies no sempre convergents a causa dels distints instruments intel·lectuals utilitzats".

Dom Evangelista Vilanova: "Jo he tingut un interès particular de presentar el pluralisme de les diverses doctrines i escoles al llarg de la història, amb metodologies no sempre convergents a causa dels distints instruments intel·lectuals utilitzats".

moderna, en funció dels problemes actuals, per fer adonar el lector que la història de la teologia no era pura erudició arqueològica docta. Sé que això és arriscat, a causa de la dos de subjectivisme que s'hi pot introduir.

—Resultats d'aquest mètode?

—Doncs que els textos del passat deixen de ser muts per al lector d'avui. D'aquesta manera, en el nostre camí "vers la veritat completa", esdevenint més modestos, més equànimes en els judicis, més prudents en l'oposició a les presses irresponsables, més atents als dubtes raonats i raonables, i poder pensar i actuar amb millor sentit i amb seny.

El drama de la nostra civilització és exiliar el misteri

—Una visió global de tres volums sembla que els dos primers és retiren a manuals tradicionals de la història universal de l'Església, mentre que el tercer és un aprofundiment monogràfic —expositiu i crític— dels corrents filosòfics que incideixen en la teologia. És així?

—No hi ha dubte que, amb la Contrareforma, en ple barroc, la teologia com a tal desemboca, cansada, en un carreró sense sortida. Jo acabo el segon volum, referint-me a l'actitud sacramental de Calderón de la Barca, "La vida es sueño", reflexió profunda sobre el sentit de la vida, on intenció religiosa i aprofundiment filosòfic es troben a l'empara d'uns versos barrocs que distingeixen amb dificultat, realitat i somni.

—És tot un símbol!

—Certament. L'any següent d'aparèixer l'obra de Calderón es publicà, "El discurs del mètode" de Descartes, que inaugurava l'era de la raó, l'anomenada "modernitat", on la filosofia qüestiona radicalment la teologia i les seves possibilitats de reeixir com

"Tota l'obra de dom Evangelista Vilanova s'inscriu de manera significativa en el clima espiritual i cultural obert per Joan XXIII i pel Concili Vaticà II". (Giuseppe Alberigo, en el pròleg del tercer volum).

ciència". S'ha acabat el que denominem la "innocència del coneixement teològic": aquest ep tantes contestacions de historicisme, de l'idealisme alemany, dels problemes socials i antropològics que ompliren el segle passat, que no és s'atreveix a defensar-se amb el retorn a l'escolàstica medieval, que li donava estabilitat. Però calien altres solucions; el temps no passa en a.

—No passa en va el temps: an arribat l'economia, la bioètica, l'ecologia, l'electrònica i la informàtica. Quina incidència tindran aquestes ciències empíriques en la teologia?

—La història de la teologia, accentuant els aspectes místics de la vida, esdevé un correctiu per a la nostra societat, a la contemplació, l'admiració i la meravella —que diria amon Lluïl— tendeixen a esmar-se. El drama de la nostra civilització penso que és el exiliar el misteri, amb la conseqüència que la vida es torna prosaica, opaca, vulgar... La teologia podria i hauria d'atenuar aquesta tendència perniciososa i reorientar els homes vers el seu fi ennoblidor, més enllà de racionalismes que sempre il·luminadors.

Avui cal una síntesi teològica, atesa la fragmentació del pensament

—Creieu necessària la incursió d'una assignatura històrica de la teologia en les universitats i instituts jesuïtics, com hi és present en la història de la filosofia?

—Crec que seria molt important; ho hem fet a la "Facultat de Teologia de Catalunya", i precisament estudiada final de la carrera, amb un tractat recapitulatiu de tot el que s'ha anat analitzant al llarg dels diversos anys esco-

lars. El paral·lisme és clar: per experiència, els estudiants saben que aprenen molta filosofia a través de l'estudi de la història de la filosofia. També podria esdevenir així amb la teologia, oi més que aquesta es converteix en un canemàs on situar persones i doctrines, capaç d'ajudar a aconseguir aquella síntesi avui tan desitjada, atesa la fragmentació del pensament de què som víctimes.

Amplia audiència de l'obra

—La vostra obra ha tingut un acolliment òptim, ha complert un buit, com s'ha repetit. No han faltat recensors benèvols en l'àmbit universitari i eclesial que l'han rebut amb simpatia.

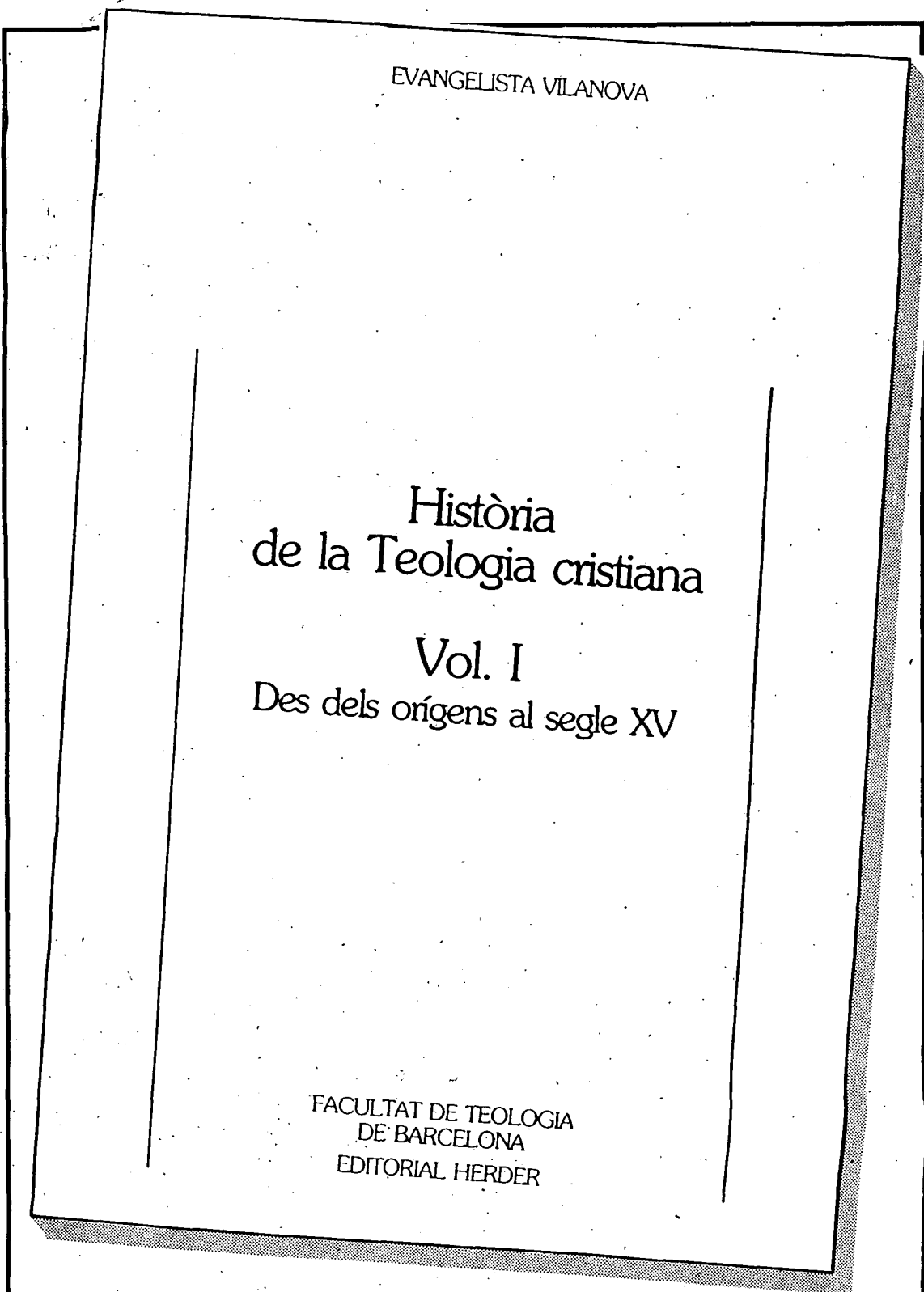
—Almenys globalment, al marge de detalls crítics, ben d'agrair.

—Això ha estat igual a Catalunya, a la resta de l'Estat espanyol i a l'estranger?

—A Catalunya l'han valorat de forma molt positiva, Josep M. Valverde, Joan Boada, Joaquim Maristany, Eusebi Colomer, Felix Martí, Antoni Bosch i Veciana, Joan Llopis, Josep M. Rovira Belloso, Ramon Sala. Pel que fa a la resta de la península —en funció de la versió castellana— els elogis han vingut, per exemple, de José M. González Ruiz, Andrés Torres Queiruga, Adolfo González Montes, Jesús Espeja, Teófaneg Egidio, Víctor Sánchez, Ricardo Franco, José M. Díez Alegria, Juan-José Tamayo Acosta, Félix Oz de Urataran, teòlegs i historiadors de tendències diverses. De l'estranger m'han afalagat sobretot les recensions dels prestigiosos teòlegs Roger Aubert, Jean Leclercq, Jean-Pierre Jossua.

—Hi ha hagut algun judici negatiu que vós no compartiu?

—De judicis negatius, recordo l'aparegut a la revista "PALABRA": llàstima que, a

Col·laboradors de l'obra en tres volums

El pare Evangelista Vilanova nasqué a Rubí l'any 1927; ingressà en el monestir de Montserrat l'any 1944 i fou ordenat sacerdot el 1952. Es va doctorar en l'Anselmianum de Roma. Forma part del claustre de professors de la Facultat de Teologia de Catalunya i ha escrit diverses obres de divulgació teològica. Ha estat fundador i és director de la revista "Qüestions de vida cristiana".

En la seva obra, "Història de la teologia cristiana" han intervingut el teòleg dominic, Marie-Dominique Chenu, el jesuïta i

historiador, Miquel Batllori, i Giuseppe Alberigo, també historiador, amb els prolegs dels tres volums, respectivament.

Així mateix han col·laborat, en el primer volum, el pare Pius-Ramon Tragan, monjo de Montserrat i bibliista; en el segon, Lluís Duch, benedictí de Montserrat, especialista en la teologia de la reforma protestant, i en el tercer, el pare Josep Hereu i Bohigas, franciscà, especialista en el pensament filosòfic modern.

causa del seu to genèric, no m'ajuda a poder introduir correccions concretes, a les quals forçosament m'haig de sentir disposat. Una sola persona és impossible que pugui ser especialista en tants autors i en tantes doctrines com he volgut presentar.

Aquestes paraules del savi i humil benedictí, mostren aquella "modèstia, lleialtat, rigor, generositat i sovint obligada santedat de la intel·ligència a que està cridat el teòleg", segons R. Régamey.

FRANCESC GAMISSANS

HERDER L'HA EDITAT

L'obra monumental forma part de "Col·lectania Sant Pacià" de la Facultat de Teologia de Catalunya i ha estat editada per Editorial Herder, amb el suport de la Generalitat de Catalunya.

Cal dir que la mateixa prestigiosa Editorial Herder ha dut a terme la versió castellana, de la qual ja han sortit els dos primers volums.

Objectiu obert

Per al 1990, les Nacions Unides han llançat una campanya d'alfabetització i educació dels adults. En la fotografia no sembla que els alumnes estiguin gaire atents. Però el mestre continua. "Qui tingui orelles per escoltar, que escolti".

L'arquebisbe de París, cardinal Lustiger, visita l'ancià arquebisbe de Vilnius (Lituània).

A França, un grup de cristians d'A.C.A.T. (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura), es manifesta davant l'ambaixada d'Argentina.

Dimecres, 14

Bonn: avança la reunificació monetària

Kohl i Modrow van acordar ahir a Bonn, la creació d'una comissió d'experts que preparin la unió monetària entre la RFA i la RDA. La iniciativa la té clarament la RFA. L'Alemanya Oriental amb l'economia esgavellada, una emigració diària d'un miler de persones, l'autoritat del govern reduïda a la mínima expressió tot esperant les eleccions del 18 de març, té molt costerut el camí de la seva recuperació. Precisament Kohl ha justificat les presses del seu govern en la reunificació monetària, dient que cal tornar la confiança als ciutadans de la RDA perquè es quedin al seu país. Modrow digué que cal evitar que el cost de la reunificació econòmica recaigui sobre el poble, sobre els seus estalvis, els preus dels lloguers, les pensions de jubilació, etc.

Tadjikistan: s'agreuja el conflicte nacionalista

Els musulmans s'enfronten als armenis i als russos. A Duixanbé, la capital, hi ha hagut des de dilluns, més de 20 morts i un centenar de ferits. La milícia i les tropes especials no aconsegueixen dominar la situació que és força caòtica: manifestacions antigovernamentals, pedres contra els soldats, saqueig de botigues, etc. Els soldats, però, no fan servir les armes contra la gent.

Mandela: fidel, però reconciliador

Davant de 100.000 persones reunides a l'estadi de Sweto, el líder del CNA declarà la seva decidida voluntat de seguir la lluita armada contra l'apartheid, al mateix temps que es mostrà moderat i reconciliador, manifestant que cal comprendre la por dels blancs en una Sud-àfrica sense apartheid, i llança una crida als negres perquè es comportin amb dignitat i disciplina i condemnin tota mena d'actes criminals.

Dijous, 15

Tadjikistan: la situació s'agreuja

Tropes especials paracaigudistes hi han estat enviades, però tot i així, l'anarquia continua. Tres elements nodreixen principalment la rebel·lió: un nacionalisme que s'oposa a la "nomenklatura" local, representant del centralisme de Moscou, la mala situació socio-econòmica que pesa sobre tota l'URSS i el creixement de l'esperit fonamentalista islàmic. Milers de joves conflueixen a la ciutat de Duixanbé, apartaments i botigues són saquejats, les noies vestides a l'europea, violades. Ahir es parlava de 12 morts i 143 ferits.

Moscou: sí, però sense córrer

Ahir el Soviet Suprem donà allargs al presidencialisme promogut per Gorbatsxov. El creu que una sòlida institució presidencialista reforçaria l'autoritat política del país dins i fora de l'URSS. L'acceleració de la reforma es va veure frenada quan el Soviet Suprem rebutjà la petició d'avançar la celebració del Congrés dels Diputats al 27 del present mes. El Congrés dels Diputats format per 2.250 membres és l'únic autoritzat per nomenar president i modificar la Constitució tal com vol Gorbatsxov.

CNA: reunió de reflexió a Lusaka

Els dirigents del Congrés Nacional Africà es traslladaren ahir a Lusaka (Zàmbia), on tenen instal·lat el seu quàrter general, per reflexionar l'estratègia a seguir després de la legalització del moviment i l'alliberament de Nelson Mandela. Tres punts importants: l'obertura de negociacions amb Pretòria, el retorn a Sud-àfrica de l'estat major del moviment i el lloc que ha d'ocupar-hi Nelson Mandela.

Cimera a Cartagena de Indias

Es una cimera antidroga. Hi participen tres presidents de països productors: Perú, Colòmbia i Bolívia; i el president del país més consumidor: EUA. La finalitat és acordar una estratègia conjunta en la lluita antidroga. Les amenaces d'un atemptat contra Bush han extremat les mesures de seguretat.

Divendres, 16

Cartagena de Indias: cimera antidroga

Sembla que la batalla total contra la droga comença a endegar-se seriosament. Els EUA estan disposats a abocar-hi el sac dels diners perquè tingui èxit. El document adoptat ahir pels presidents George Bush, dels EUA, Virgilio Barco, de Colòmbia, Alan García, del Perú, i Jaime Paz, de Bolívia proposa la lluita integral contra el tràfic de drogues i blanquejament de diners provinents del negoci de la droga. Es promourà la substitució del cultiu de les drogues per altres d'alternatius i l'ajut als agricultors peruans i bolivians, el creixement de les exportacions dels tres països cap als EUA i la reducció del seu deute exterior.

Estocolm: dimiteix el govern

El govern d'Ingvar Carlsson, en ser rebutjat el seu programa econòmic per evitar el rescalfament de l'economia del país, va presentar ahir la dimissió. Els punts més conflictius van ser: la congelació de salaris per aquest any i per al pròxim i la regulació del dret de vaga. El govern socialdemòcrata continuarà governant fins que el president del Parlament decideixi si es convoquen noves eleccions o es designa una personalitat política que intenti formar nou govern.

Helmut Kohl s'explica

Ahir va informar al Parlament de la RFA sobre les seves converses mantingudes amb Gorbatsxov i amb Hans Modrow. El problema més punxagut és de les aliances militars. La hipòtesi d'una Alemanya neutral queda fora de joc, i es veu amb bons ulls la proposta Genscher que l'OTAN no eixampli les seves fronteres al territori actual de la RDA. Un fet clau són les eleccions del 18 de març a la RDA, i també la unió monetària i econòmica com un pas previ a la unitat política entre els dos Estats alemanys.

Beirut: nou bany de sang

Beirut-est és un vertader infern, després que els combats entre les dues faccions cristianes s'han intensificat terriblement. No es respecten els alto-el-foc. Un gran núvol negre cobria la ciutat i la Creu Roja no donava l'abast a atendre els ferits i recollir els morts.

Dissabte, 17

Villoslada, alliberat

Després de 85 dies de segrest, anit ETA alliberà l'industrial Adolfo Villoslada, deixant-lo amb les mans lligades a l'espatlla, encaputxat i amb l'ordre de no moure's durant quinze minuts. Durant aquest temps ha romàs tancat en una habitació de 1'70 x 2 mts. Tot i que donava la impressió d'estar sedat, el seu estat de salut sembla bo.

Cimera extraordinària de la CE

La qüestió alemanya continua preocupant i ocupant els països de la Comunitat Europea. Ahir s'acordà una reunió extraordinària dels caps d'Estat i de govern dels dotze, el mes d'abril a Dublín, (Irlanda presideix la Comunitat fins el mes de juny), per parlar a fons de la repercussió de la unificació alemanya en l'àmbit polític, social i econòmic de la Comunitat.

Polònia també hi vol ser

En la reunió sobre la unificació alemanya dels 4+2 (les quatre potències ocupants de Berlín més les dues Alemanyes), per entendre que s'han de discutir problemes que afecten a la seva seguretat.

La cúpula del PC a Tadjikistan, no dimiteix

Contràriament al que s'havia anunciat ahir, el ple del comitè central del PC de Tadjikistan decidí mantenir en els seus llocs els principals dirigents d'aquesta república soviètica centrasiàtica, segons s'anuncià ahir a la capital Duixanbé. Les autoritats sembla que han optat per una actitud de fermosa propiciant la creació d'una organització interancionalista i de grups d'autodefensa, formats sobretot per elements no tadjiks de la població. Amb tot, la situació general no és gens clara.

Eleccions al Japó

La continuïtat de la majoria absoluta del PLD (Partit Liberal Demòcrata) en les eleccions que se celebren demà per elegir els diputats de la Cambra Baixa del Parlament, no és gens clara. Sobretot tenint en compte la derrota del PLD en les eleccions pel Senat, celebrades el juliol passat.

El PC pot salvar la crisi sueca

Un nou pla econòmic amb mesures socio-econòmiques menys dràstiques, podria propiciar el vot favorable dels 21 diputats comunistes per abonar la formació d'un nou govern encapçalat per un socialdemòcrata.

Diumenge, 18

Eleccions al Japó

Les eleccions s'havien de celebrar el pròxim mes de juliol. Però els líders del PLD van considerar que els era favorable avançar-les. Avui més de noranta milions de japonesos exerciran el dret a vot. Els sondejos són favorables que el PLD tindrà novament majoria absoluta, si bé per un marge més estret que el de les eleccions del 1986 en les quals obtingué 300 diputats d'un total de 512 que té la Cambra Baixa. Per obtenir majoria absoluta en té prou amb obtenir-ne 257. El Partit Socialista, capitanejat per la líder Takako Doi pensa millorar de molt els resultats del 1986 en què obtingué 86 escons. Els altres partits polítics: Komeito (budista), PCJ (comunista), PDS (Partit Demòcrata Social), USD (Unió Social Demòcrata) i els independents, tots són minoritaris.

Bucarest: els militars volen fer neteja

Gran nombre d'oficials i suboficials demanen la depuració dels caps militars vinculats al dictador Nicolai Ceausescu. Tampoc no estan d'acord amb els nomenaments militars efectuats per l'actual president provisional Jon Iliescu. El ministre de Defensa Nicolai Militaru presentà divendres la dimissió. El nou ministre de Defensa Victor Atanasie Stanculescu ha estat ben acceptat pels sectors reformistes i contestataris.

Cuba: perfeccionar el sistema

El ple extraordinari del PCC acordà el perfeccionament del sistema polític i institucional. Perfeccionar el partit únic, leninista, sobre les bases del centralisme democràtic. Un primer pas ha estat renovar la cúpula dels CDR (Comitès de Defensa de la Revolució), encarregats de la propaganda i vigilància de la població. És aquest el perfeccionament per millorar la situació?

Dilluns, 19

Japó: el PLD continua amb majoria absoluta

Després dels escàndols que havien afectat el partit en el poder, ningú no esperava una victòria tan clara del PLD, que tot i la pèrdua d'escons, mantindrà sense dubte la majoria absoluta. A falta d'escutar els vots de la circumscripció de Tòquio (81 escons), el PLD ha obtingut 240 escons. Els càlculs dels observadors polítics diuen que pot arribar als 271. La raó de la victòria deu haver de buscar-se segurament en la prosperitat econòmica del país. El PSJ (Partit Socialista Japonès), encara que segurament arribarà als 130 escons, no ha pujat tant com s'esperava. La participació electoral ha estat del 71 per cent.

Mongòlia: la perestroika avança

Ja era sabut que el president del govern de Mongòlia Jambyne Batmunkh era partidari de la perestroika. Ahir amb el naixement del Partit Democràtic de Mongòlia (PDM), va perdre el monopoli polític el govern format per membres del Partit Popular Revolucionari Mongol, al poder des de fa 69 anys. En el Congrés fundacional del PDM foren criticats l'immobilisme polític de certes àrees governamentals i la política de l'URSS respecte a Mongòlia.

Bucarest: assalt a la seu del govern

Arran d'una manifestació a la Plaça Victòria de la capital romanesa, un grup de manifestants assaltaren la seu del govern i hi causaren nombrosos desperfectes en alguns despatxos ministerials, trencant vidres i destruint llibres i documents. Milers de manifestants s'havien reunit a la plaça demanant la dimissió de Jon Iliescu, cap d'Estat provisional.

Dimarts, 20

URSS: la situació al Caucas

Ahir es van reunir a porta tancada els diputats del Soviet Suprem per tractar de la situació d'Armènia i de l'Azerbaidjan. Sembla que de moment no s'ha arribat a cap acord. Nagorno-Karabakh depèn administrativament de l'Azerbaidjan, però la seva població majoritàriament armènia, demana un referendun d'autodeterminació per tal d'incorporar-se a la República d'Armènia. Així ho demanaren 20.000 armenis que diumenge es varen manifestar a Erevan, la capital. D'altra banda, la situació s'ha normalitzat totalment a la ciutat de Duixanbé, capital de la República del Tadjikistan.

Japó: PLD, 275 escons

El PLD ha obtingut la majoria absoluta amb 275 escons. Tota l'oposició en conjunt n'ha obtingut 237, 136 dels quals el PSJ liderat per Takako Doi. L'electorat ha preferit anar sobre segur que corre el risc d'una aventura d'esquerres. Toshiki Kaifu, primer ministre liberal, ha allargat la mà a l'oposició per poder portar endavant la reforma política i perquè Japó aporti tota la seva col·laboració als canvis internacionals.

Nepal: el rei Birenda no cedeix

No li acaben d'agradar els aires democràtics que bufen en el seu país. Els dos dies de revolta a Bhaktapur i en altres indrets de la vall de Katmandú, demanant una democratització del règim absolutista, han provocat sis morts i centenars de detinguts.

Objectiu obert

La Doctora Rodica Ivanov, ha dit que la sanitat romanesa necessita urgentment l'ajut mèdic internacional.

El 43'7 per cent dels joves espanyols entre 15 i 29 anys, es troben en total dependència, econòmica i d'habitatge, de la llar familiar.

Marino Lejarreta: "Jo sóc com un fanal en el camí. Si no m'arriba la llum, no existeixo... Aquesta llum és Déu. Amb Déu tinc al meu abast l'aventura de ser infinitament superior a mi mateix".

CALENDARI

Diumenge, 25 de febrer. VIII del temps ordinari. Sts. Cesari, metge i Valeri, ermità.
El sol surt a les 6,32 i es pon a les 17,29 -hora solar-.

Dilluns, 26 de febrer. Sts. Nèstor i Fèlix, màrtirs; Porfiri i Alexandre, bisbes.

Dimarts, 27 de febrer. Sts. Gabriel de la Dolorosa, confessor; Baldomer, subdiaca i Sta. Honorina, verge.

Dimecres, 28 de febrer. De Cendra. Sts. Romà, abat; Rufi i Teofil, màrtirs.

Dijous, 1 de març. Sts. Rossend, bisbe. Stes. Eudòcia i Antonina, màrtirs.

Divendres, 2 de març. Sts. Luci, bisbe i màrtir; Absaló, màrtir i Sta. Genara, màrtir.

Festa major a Almacelles.

Dissabte, 3 de març. Sts. Emeteri i Celedoni, germans màrtirs i sant Medir, pagès.

Festa major a Sant Cugat del Vallès.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

25 de febrer. Diumenge VIII de durant l'any. Lectures: Primera Is 49, 14-15; Salm 61; segona 1C 4,1-5; tercera Mt 6,24-34.

26 de febrer. Dilluns de la setmana VIII de durant l'any. Lectures: Primera 1Pe 1,3-9; Salm 110; segona Mc 10,17-27.

27 de febrer. Dimarts de la setmana VIII de durant l'any. Lectures: Primera 1Pe 1,10-16; Salm 97; segona Mc 10,28-31.

28 de febrer. Dimecres de Cendra. Lectures: Primera J1 2,12-18; Salm 50; segona 2C 5,20-6,2; tercera Mt 6,1-6.16-18.

1 de març. Dijous després de Cendra. Lectures: Primera Dt 30,15-20; Salm 1; segona Lc 9,22-25.

2 de març. Divendres després de Cendra. Lectures: Primera Is 58,1-9a; Salm 50; segona Mt 9,14-15.

3 de març. Dissabte després de Cendra. Lectures: Primera Is 58,9b-14; Salm 85; segona Lc 5,27-32.

Litúrgia de les Hores
IV Setmana

Diumenge VIII de durant l'any. Propi del temps.

Dilluns. De fèria.

Dimarts. De fèria.

Temps de Quaresma.

Dimecres. De Cendra. Propi del temps.

Dijous. Després de Cendra. De fèria. Propi del temps.

Divendres. Després de Cendra. De fèria. Propi del temps.

Dissabte. Després de Cendra. De fèria. Propi del temps. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Allò que sento

Quan un té edat sexagenària, si és sincer amb ell mateix, té la convicció que no poden ser gaires els anys que li resten de vida. Els petits gaudis de la vida es viuen millor en aquesta edat, almenys en el meu cas. Puc dir ben bé que tot just vaig començar a viure quan em vaig considerar un home mort. Confesso que quan paro esment en l'edat llunyana del meu naixement em sento sorprès que encara sigui viu. Quan escric, dic allò que sento. De cap manera puc enganyar els meus lectors.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

"El Rall"

Dídac Parellada i Feliu, antic Professor de Psiquiatria i bon escriptor, ha publicat una obra interessant intitulada "El Rall", memòries d'una penya artística i literària de Barcelona. Hem d'afegir que "Rall", és una paraula derivada del verb "rallar", utilitzada, especialment a les Illes Balears, amb el significat de "parlar o conversar diversos personatges". Parellada és autor de moltes altres obres, sobretot dels assaigs "Recordatori a Chesterton" i "La resposta de Papini". Les memòries han de ser redactades —com ho ha fet el nostre autor— passant pel terrible trencacolls de l'estil clar. I dic trencacolls perquè sempre ha estat més difícil escriure amb claredat i amb ordre, que escriure d'una manera confusa i desordenada.

Parellada, sensat, equànim i d'una comprensió cordial, és un home gens egoista. Els egoistes no són capaços d'admirar els altres. Ell ha escrit l'obra amb un estil, sobretot, que requereix idees a més de records. I reflexiona a fons les pròpies experiències, les anècdotes. Posseeix, també, un profund coneixement del cor humà a més de ser un sensible observador de les condicions ambientals. Les anècdotes, naturalment, són la part més viva del llibre. Hi ha un refrany que diu: "A la collita es veurà el fesol". Per molt llarg que sigui un treball, els resultats de l'esforç no es veuen fins el cap d'un temps. En definitiva, d'aquesta manera es fa la història dels homes. Tanmateix, és obvi que els personatges que perfila siguin definibles a través del judici subjectiu del nostre autor.

"El Rall" és, en la vida cultural barcelonina, com un dia va manifestar el recordat amic Octavi Saltor a Parellada, "una penya literària i artística que pot, el dia de demà, passar a la història, car ha tingut una colla de persones honestes, empeses per un ideal literari, intel·lectual i humanístic,

amb un gran contingut ciutadà i d'una catalanitat insubornable". Per això jo crec que el llibre "El Rall" és obra d'avui i de demà, car molts crítics i estudiosos podran en les seves pàgines per tal de conèixer personalitats literàries del nostre país, i que ens porten infinites resonàncies en el nostre cor i en la nostra memòria. Cal pensar que la vida és passada amb oblits tant o més que en records.

S'ha dit —i amb encert— que Parellada és el notari de "El Rall". D'un "Rall" fundat per aquell home cordial i admirable novel·lista Joan Oller i Rabassa, autor d'una de les obres més interessants de la literatura catalana: "Quan mataven pels carrers". Ser notari de "El Rall" ja és bastant. Però, per a mi, Parellada és alguna cosa més. És un animador. No oblidem que el creador fa la seva pròpia obra; però l'animador ajuda a fer la dels altres. L'animador

ha de ser-ho per vocació, per espontània i noble voluntat de servei. Parellada s'apropa als personatges a través de fets, perquè opina que allò accidental i anecdòtic pot fer veure'n concepcions ideològiques. Tanmateix, tot té influència sobre l'escriptor. No oblidem que un literat és, sobretot, un ésser especialment sensible als fets, a les circumstàncies que el rodegen.

Parellada té bona memòria, encara que ell digui que no. Ja en els antics catecismes era considerada la memòria una de les "tres potències de l'ànima". Bona part de la història de "El Rall", fa que tot es tradueixi en un relat vivificant davant els ulls del lector. L'encertat pròleg del doctor Moisès Broggi, president de la Reial Acadèmia de Medicina, valora l'obra que comentem.

LEANDRE AMIGÓ

ADULTS EN LA FE

No fa molt m'arribà una nova inesperada i trista: la mort del fill d'uns amics. Un accident d'automòbil. 18 anys i unes enormes ganes de viure. Publico l'homilia de la Missa. Un record sincer i afectuós que he volgut fer públic. Pensant també en tots joves que són víctimes de la voracitat de l'asfalt.

Els textos bíblics glossats foren: Lamentacions 3, 17-26 i Lluç 7, 11-17.

Hi ha moments en els quals tots els projectes s'esmicolen. La vida sobreix, com un riu desbordat, les seves lleres. Llavors quedem atuits i sorpresos. Sentim un profund dolor. I, en ell, la impotència. Tot com qui ha perdut una batalla que li semblava favorable.

Això és el que passa avui amb la mort d'aquest noi. Una mort més inesperada que altres morts. Una vida jove, lògica penyora de futur. Dolor i llàgri-

Homilia en la mort accidentada d'un jove

JOAN GUITERAS i VILANOVA

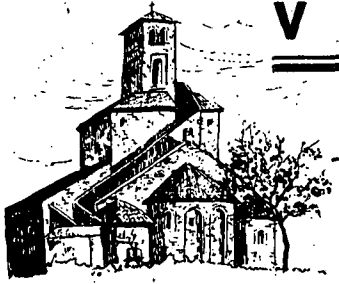
mes. I un perquè, que no respon suficientment dir que és un tribut a la tècnica i al progrés en la seva ambivalència.

Aquesta és la realitat a la qual no s'han d'afegir massa paraules. Ja és prou eloqüent. Parla per si mateixa. La nostra presència solidària i la nostra emoció testimonien la densitat d'aquesta hora. El

nostre silenci rau, en part, en la incapacitat de trobar paraules i explicacions satisfactòries.

No obstant això, hi ha unes paraules que han de ser dites. Són les de Déu. Ell és enmig del misteri de la vida i de la mort. Ell és l'origen i el terme de l'existència dels homes. La mirada humana no pot deixar d'adreçar-se a Ell, sens dubte, per acceptar i, tal vegada, per dir-li que un no entén res de res i que si gosés li demanaria explicacions.

Hem llegit del llibre de les Lamentacions del profeta Jeremies: "La meua ànima viu lluny del benestar, ja no recordo la felicitat i penso dintre meu: He perdut tota l'esperança, no puc confiar en el Senyor". L'Escriptura no dissimula pas el dolor, sinó que el reflecteix amb veracitat. Una mort pot posar núvols a la fe, a l'esperança, a la confiança. Hi ha amargura en la vida. "Com més hi penso i ho medito, més em replego sobre meu". El dolor intens, el trencament d'expectatives, el futur aturat... fiblen d'una manera ben aspra. (Continuarà).

Servidors i administradors

¿Què pensa la gent sobre el sacerdot?

Sant Pau tenia també aquesta preocupació, i donava una resposta programàtica: "Que la gent no vegi en nosaltres més que uns servidors de Crist, administradors dels misteris de Déu" (1 Cor 4,1). És un tema sempre d'actualitat, aquest. N'hi ha prou que es produeixi algun fet una mica extraordinari perquè sorgeixen les converses, les discussions, àdhuc les polèmiques, sobre la identitat del sacerdot: què és, quin és la seva missió, com cal que estigui en la societat, què convé que faci o què convé que no faci, etc. La qüestió té un vessant, a més, molt important en les nostres circumstàncies: parlem molt de l'escassetat de vocacions, però cal, alhora, que quedi ben clar per a què són necessaris els sacerdots.

Seguim avui el mestratge de sant Pau, l'Apòstol que, en certa manera, es pot considerar model de la vida apostòlica.

• SERVIDORS DE CRIST

Potser seria més exacte dir "ministres" de Crist. La paraula "ministre", en el llenguatge de l'Església, ha adquirit una significació més específica. És cert, però, que "servidor" és la traducció espontània del "minister" llatí, i en aquest cas del "uperetes" grec.

La identitat del sacerdot —el bisbe, el prevere— com la del diaca en el seu lloc, només comença a definir-se quan es parteix de Crist: el Crist que fou crucificat sota Ponç Pilat després d'un ministeri de predicació i de fer el bé, i que ha ressuscitat d'entre els morts, i és vivent pels segles dels segles. Això és absolutament així, i tot altre plantejament que parteixi d'una altra perspectiva serà desviat des del començament. Si comencem, per exemple, a basar-nos en la conveniència d'una autoritat per la comunitat, o en la vàlua que pot tenir un lideratge espiritual, o en el bon

exemple que dona a una comunitat una persona que es consagra al bé dels altres, etc..., hauríem de fer sempre un altre pas per arribar a la comprensió del sacerdot. En canvi, quan comencem per Crist ressuscitat, tot és senzill: el Crist ressuscitat ha enviat els Dotze i els seus successors perquè fossin els seus servidors en l'obra de l'evangelització a través del temps, fent-lo present a Ell en la Paraula, i posant els homes en comunió amb Ell pels sagraments, i per la fe.

De vegades ens agradaria poder "entendre" humanament el sacerdot. De vegades ens pensem que "l'entendem" perquè el mirem amb perspectiva humana. Però el sacerdot només s'entén en la fe, perquè només en la fe de Jesucrist ressuscitat es pot creure que aquest home ha estat enviat per Crist per fer d'ambaixador seu (vegeu 2 Cor 5,20). I el primer que cal que n'estigui ben convençut és el sacerdot mateix.

¿Vol dir això que el sacerdot no és un servidor dels homes? Sant Pau afirma que és "servidor de Crist". Si és servidor de Crist, cercarà el bé dels homes, perquè el que Crist vol és el bé dels homes; primer de tot, el bé de la salvació. El sacerdot és, doncs, servidor dels homes en la mesura en què serveix Crist, i en la mesura que allò que dona als homes és el que Crist els ha donat fonamentalment amb el misteri de la Pasqua: la llibertat del pecat i de la mort, la caritat en els cors, la filiació divina... La missió del sacerdot no li ve donada, doncs, de part dels homes, sinó de part de Crist.

• ADMINISTRADORS DELS MISTERIS DE DÉU

La paraula "administradors" és molt suggestiva. L'administrador es preocupa d'uns interessos, que moltes vegades no són seus. "Dels administradors, diu sant Pau, l'únic que n'esperem és que siguin fidels". Els "misteris de Déu" són tot allò que Déu ha confiat

als homes en Jesucrist. Els Sants Pares parlaven molt sovint dels "misteris de Déu" aplicant-ho als sagraments de l'Església, perquè en els sagraments hi ha la comunicació mateixa del misteri de Crist.

Els sacerdots, per tant, som "administradors dels sagraments", com ho som també de l'Evangeli, com a servidors de Crist. Hi ha una coherència: servim Crist administrant els seus dons.

El llenguatge que parla "d'administrar sagraments" sembla de vegades poc adequat. Fa pensar, potser, que els sagraments són unes coses que es distribueixen o es refusen d'una manera material, gairebé independentment dels subjectes. I per això es proposa com a millor la formulació "celebrar els sagraments". Cal dir que la interpretació de "l'administració dels sagraments" indicada, no té res a veure amb el sentit correcte. Quan comprem que els sagraments són les accions de Crist que arriba fins a nosaltres a través de les coses materials, o de les paraules de les persones, aleshores podem dir perfectament que el sacerdot, o el ministre corresponent, ho "administra", és a dir, és el responsable d'aquests béns, perquè els tinguin els seus destinataris, perquè no restin mancats o banalitzats...

És clar que "l'administració" és alhora una "celebració", en el cas dels sagraments. Això es deu a la condició mateixa de "misteri de Déu" pròpia dels sagraments. Quan l'Església s'acosta al misteri de Crist, el celebra perquè és un esdeveniment que no la pot deixar indiferent. El misteri de Crist, misteri de Déu, no pot ser acollit per l'Església d'altra manera que amb acció de gràcies, lloança, invocació. I això és celebrar. Precisament un element de "l'administració" és preocupar-se de la "celebració".

"...el que esperem és que siguin fidels". La renovació litúrgica ens ha portat a un redescobriments més intens del sentit dels sagraments com a accions de Crist i de l'Església, i d'això ha derivat un sentit més penetrant de la identitat dels sacerdots que els administren, i amb tota l'Església, els celebren.

LECTURES DE LA MISSA

"JO NO M'OBLIDARÉ MAI DE TU"

Difícilment entendriem el perquè d'aquesta brevíssima lectura d'Isaïes, si no tinguéssim en compte el contingut de l'evangeli d'avui. Vist així, la lectura profètica és la rotunda afirmació que dona resposta a la possible inquietud de l'home que "no es neguiteja pensant en el demà" (vegeu evangeli). Déu s'ha compromès a no oblidar-se de l'home, i ho ha segellat amb la sang de Jesucrist, el seu Fill i germà nostre.

Lectura del llibre del profeta Isaïes
(49:14-15)

Sió diu: "El Senyor m'ha abandonat, el meu Déu s'ha oblidat de mi". ¿Creus que una mare s'oblidaria del nen que té al pit, i no s'apiadaria del fill de les seves entranyes? Però, ni que alguna se n'oblidés, jo no m'oblidaria mai de tu.

"NOMÉS EN DÉU REPOSA LA MEVA ÀNIMA"

Les paraules del salm responen bé a l'afirmació donada pel profeta. Són paraules de confiança, una mena de diàleg interior amb la pròpia "ànima", que s'esplaia després en invitació al poble reunit. ¿No és aquest el procés del cristià? De la convicció personal passa al testimoni públic. Sant Pere ho deia així: "Sempre prompts a respondre a qualsevol que us demani raó de l'esperança que hi ha entre vosaltres" (1 Pere 3,15).

Salm 61: 2-3,6-7,8-9ab (R.: 2a)

Només en Déu reposa la meua ànima,
d'ell em ve la salvació.
Només ell és la roca que em salva,
és el castell on em trobo segur.

R.: Només en Déu reposa la meua ànima.

Reposa només en Déu, ànima meua,
d'ell em ve tota esperança.
Només ell és la roca que em salva,
és el castell on em trobo segur. R.

En Déu tinc la salvació i la glòria,
és la meua roca inexpugnable;
trobo en Déu el meu refugi.
Vosaltres, poble reunit, confieu en ell,
esplaiieu davant d'ell el vostre cor. R.

"EL SENYOR FARÀ CONÈIXER LES INTENCIONS DE CADA COR"

Amb aquest fragment, acaba el leccionari A la lectura semi-continua de la primera part de la carta de Pau als de Corint. És una apel·lació al judici de Déu, tant de la tasca apostòlica com de la vida de cadascun dels cristians. Una lectura atenta del text podria ajudar-nos, avui, a preparar la propera Quaresma. A la llum de la Paraula de Déu, caldrà que ens deixem jutjar pel Senyor, i que ell mateix ens faci conèixer quines són les intencions del nostre cor, tal com diu l'apòstol.

Lectura de la primera carta de sant Pau
als cristians de Corint (4:1-5)

Germans, que la gent no vegi en nosaltres més que uns servidors de Crist, administradors del que Déu s'ha proposat. Doncs bé, dels administradors l'únic que n'esperem és que siguin fidels. A mi, el que menys em preocupa és que em judiqueu vosaltres o qualsevol tribunal humà. Ni tan sols jo no em judico. La meua consciència no m'acusa de res, però això no vol dir que jo sigui irreprovable. El meu jutge és el Senyor. Per tant, no judiqueu res abans d'hora. Espereu que vingui el Senyor: ell farà llum sobre tot allò que s'amaga en les tenebres, i farà conèixer les intencions de cada cor. Llavors, l'elogi que es mereix cadascú vindrà de Déu.

"NO US NEGUEGEU PENSANT EN DEMÀ"

Afegint al text proposat per aquest diumenge el que correspon al diumenge següent, i que ja no llegirem pel fet de començar la Quaresma, tenim completa la sèrie de textos del sermó de la muntanya previstos en el leccionari A. La plena confiança en Déu és necessària si es vol ser "feliç" com a pobre en l'esperit.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu
(6:24-34)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "Ningú no pot servir dos amos: Si estima l'un, no estimarà l'altre, si fa cas de l'un, no en farà de l'altre. No podeu ser servidors de Déu i de les riqueses. Per això us dic: No us neguitegeu per la vostra vida, pensant que menjareu o que beureu, ni pel vostre cos, pensant com us vestireu. ¿No val més la vida que el menjar, i el cos, més que el vestit? Mireu els ocells que volen lliures pels aires: no sembren, ni seguen, ni guarden res als graners, però els alimenta el vostre Pare celestial. ¿I no valeu més vosaltres que ells? ¿Qui de vosaltres, per més que es neguitegi, és capaç d'allargar, ni un minut, el temps de la seva vida? I pel que fa al vestit, ¿per què us neguitegeu? Mireu com creixen els lliris dels prats: no treballen ni filen, però us asseguro que ni Salomó, amb tota la seva magnificència, no es vestia com cap d'aquests. I si Déu vesteix així l'herba dels prats, que hi és avui i demà ja la tiren al foc, ¿com no ho farà encara més amb vosaltres, gent de poca fe? Per tant, no us neguitegeu pensant que menjareu, o que beureu, o com us vestireu. Anar darrera de tot això, és propi dels pagans. El vostre Pare celestial sap molt bé la necessitat que en teniu. Busqueu per damunt de tot el Regne de Déu i ser justos tal com ell vol, i tot això, us ho donarà de més a més. No us neguitegeu, doncs, pensant en demà. El demà ja tindrà les seves preocupacions. Cada dia en té prou amb els seus maldecaps".

Busqueu el Regne

Busqueu per damunt de tot el Regne de Déu i ser justos tal com ell vol (v. 34a). De mica en mica, Jesús va endinsant el deixeble pel camí de l'autèntica felicitat. El Sermó de la Muntanya, que ha començat amb la proclamació de la Bona Nova —l'evangeli— de la felicitat humana, arriba amb aquesta consigna al punt més alt. És el summum de la perfecció del deixeble. Talment l'escalador que ha fet el cim de l'Everest, el deixeble que es fa seva la consigna de Jesús, té sota els seus peus tot el món i es troba a tocar del cel. Respira l'aire puríssim de la llibertat, i la felicitat li amara el cor. Ha buscat per damunt de tot el regnat de Déu i, Déu, deixant-se trobar, regna en la vida entera del deixeble. Vet aquí la força realitzadora del "convertiu-vos" de la predicació inicial de Jesús a Galilea (cf. Mt 4:17). Aquesta conversió és l'orientació radical de tota la vida humana cap a l'encontre i la comunió amb Déu. Deixar pas lliure a l'acció de Déu perquè hi compleixi la seva voluntat. Per això sant Mateu puntualitza que la recerca del Regne de Déu és alhora acció incansable per implantar en la pròpia vida la justícia de Déu. A qui consegueixi aquest sublim ideal, se li donarà de més a més tot això, és a dir, l'aliment, el vestit, els béns temporals (v. 34b). Posseint el Creador de totes les coses, el deixeble no es veurà mancat de res d'allò que Déu ha posat al servei de la humanitat. Així no cal que es posi al servei d'aquelles realitats i d'aquells béns materials que, no sols són inferiors a la seva vida i al seu cos, sinó que de cap manera han estat creats per què esclavitzin l'home. El deixeble és mostrat així com a exemple vivent de la pràctica de les Benaurances, i que bé podríem formular: Felïços els homes i les dones lliures, que no es

Felïços els homes i les dones lliures...

(Mt 6:24-34)

deixen esclavitzar per res ni per ningú, perquè s'han fet deixebles del Regne de Déu.

Un cor indivís

Ningú no pot servir dos amos: Si estima l'un, no estimarà l'altre, si fa cas de l'un, no en farà de l'altre (v. 24ab). Tenir el cor dividit entre dos amors, no sols és font de conflictes i de tensions, sinó que és origen d'infelicitat. Ningú no pot servir dos amos. Es tracta d'amors absorbents, tiranitzants, que exigeixen el tot o res. Igualment es tracta de servir, estar, doncs, al servei total, talment els antics esclaus. L'advertiment del Mestre, extret de la vida i l'experiència quotidianes, es dirigeix directament a l'àmbit religiós: No podeu ser servidors de Déu i de les riqueses (v. 24c). El text de l'evangeli segons sant Mateu ens ha conservat aquí el mot arameu que possiblement va ser usat en aquesta ocasió pel mateix Jesús: "Mammon". Aquesta paraula indica tot allò que algú posseeix a part de la seva persona: els seus béns, terres, propietats i sobretot diners. D'aquí ve que sigui equivalent al nostre mot "riqueses". En el text de sant Mateu que ens ocupa, el mammon apareix

com una persona oposada a Déu. L'evangelista ens el presenta, doncs, com un ídol tirànic, suplantador de l'autèntica divinitat. Així els qui estan al servei de Mammon són idòlatres (cf. Col 3:5). Severa requisitòria als rics que han fet de les riqueses el seu ídol suprem i que, servint-lo, han baratat la seva llibertat amb el brill de l'or. Han convertit el seu cor en una roca duríssima, inhòspita, generadora de tota mena d'injustícies. Jesús posa en guarda els deixebles sobre la impossibilitat de compaginar el servei cultural a Déu i el servei vital al vedell d'or. Un cor així dividit, no sols no pot ser cristià —deixeble de Jesús—, sinó que ni tan sols arribarà a la categoria de persona humana. Ací la dialèctica és radical: o el servei-amor a Déu, que porta a la llibertat i a la felicitat, o asserviment a Mammon, l'ídol devorador.

"No us neguitegeu"

Bandejada la idolatria del diner —que no pot tenir lloc de cap manera en la comunitat autèntica dels deixebles— Jesús adverteix els pobres a no deixar-se endur per les subtils xarxes d'aquest ídol insaciabla. No us neguitegeu per la vostra vida, pensant què menjareu o què beureu, ni

pel vostre cos, pensant com us vestireu (v. 25). El mot clau és el verb neguitejar. És just i necessari que es busqui amb diligència el propi sosteniment. Més encara, són dignes d'elogi els qui s'esmercen a fer-lo possible als altres, creant llocs de treball, intervenint en política, en economia, etc. Però cap d'aquestes activitats ha de ser prou pertorbadora com per a fer perdre la pau interior del seguidor de Jesucrist. No us neguitegeu. Com la febre és símptoma de malaltia, també el neguit —la febre d'or— és senyal que la vida humana i cristiana no funciona correctament. Alerta, si ja no som atacats per la idolatria del Mammon, podríem ser-ne ben aviat. El repte de Jesús és clar. Si algú se sent atacat pel neguit de les coses materials, pot trobar-se a poques passes de la manca de fe (v. 30). El seguidor de Jesús, la persona que busca per damunt de tot el regnat de Déu en la seva vida, és home o dona de fe. Per això creu en la Providència. Que no vol dir que s'estigui ajagut a la palla esperant que una mena de déu estrambòtic —el déu dels ganduls— es "neguitegi" per ell. D'existir, aquest déu seria fals, un ídol. El cristià, que confia en la providència de Déu, sap que precisament perquè Déu és pare que estima entranyablement els seus fills, vol i fa tot el que depèn d'ell, que siguin persones com cal. Per això són gent que busquen per damunt de tot el Regne de Déu i la seva justícia. Així treballant i lluitant pel seu benestar i pel benestar i la dignitat dels altres, es mantenen en pau, lliures, i són constructors de comunió. Mireu els ocells... mireu com creixen els lliris dels prats... No valeu més vosaltres que ells? Tingueu fe. No us neguitegeu. Treballeu, sigueu previsors, però que la por del demà no us robi la pau i la serenor de l'esperit. I a més, la por no és evangèlica.

CULTURA CIENTIFICA

Ciències físiques i filosofia de la naturalesa

17. La pressió atmosfèrica

El coneixement de la pesantor de l'aire i dels seus efectes trigà d'arribar. Hem d'esperar el s. XVII. Com que Aristòtil havia dit que l'aire era un element que per la seva naturalesa de lleuger tenia tendència a elevar-se, era així com tothom ho creia i s'ensenyava a les escoles. A més també havia dit l'il·lustre filòsof que el buit no existeix enlloc, i és per això que si es retira un objecte d'un lloc automàticament s'hi fica l'aire; cosa que es popularitzà amb la dita llatina "Natura horret vacuum" (La natura té horror al buit). En conseqüència l'atmosfera terrestre s'havia d'estendre fins al final dels espais celestis, perquè de no ser així hi hauria el buit a una certa distància de la Terra, cosa del tot antinatural. Quan es va veure que aquestes idees estaven equivocades? Avui en parlarem:

Otto von Guericke (1602-1686)

Va néixer a Magdeburg. Estudià dret i matemàtiques i viatjà per França i Anglaterra. El 1624 es col·locà d'enginyer a Erfurt, però tres anys després tornava a la seva ciutat natal. Passades les desgràcies que patí Magdeburg a la guerra dels trenta anys, el 1646 Guericke n'era nomenat alcalde. Això no el privà d'interessar-se per certes qüestions científiques. Es discutia aleshores

entre filòsofs la possibilitat de fer el buit en un recipient i ell va pensar que la millor manera de resoldre la qüestió era provar de fer-lo. El 1650 construïa la primera bomba d'aire, amb un mecanisme semblant al que es feia servir per a les bombes d'aigua però més hermètica. Funcionà amb força dificultat, però ja aconseguí un nivell de buit notable.

Començà amb un recipient que tenia una campaneta a dins, que després de treure'n l'aire ja no sonava per més que se sacsegés. Per fer això es basà en la doctrina d'Aristòtil, el qual deia (i amb raó!) que el so es transmet per l'aire; anant però contra l'estagirita en la possibilitat de fer el buit. Després demostrà que en el buit un ciri encès s'apaga, que un animal s'hi mor... I també que si en un gros cilindre tapat per un pistó es feia el buit, es necessitava la força de cinquanta homes estirant del pistó per a destapar-lo, a causa de "la força que fa el buit", deia ell.

Guericke en un principi no sabia d'on provenia aquella "força del buit". Va ser la informació que li arribà que explicava com l'italià Torricelli ja n'havia trobat la raó set anys abans la que li solucionà el problema: que era la pesantor de l'aire la causant de la força, que no es veia contrastada per la pressió que fa, quan n'hi ha, dins del recipient. Sabut això, Guericke va voler fer

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat Eclesiàstica
de Filosofia de Catalunya

més espectacular l'experiment i mostrar-lo a l'emperador Ferran III. Era el 1654. Va construir dues semiesferes de 70 cm. de diàmetre de manera que es poguessin posar ben ajustades, hermètiques, i en tragué l'aire. Posà després dos equips de vuit cavalls cada un estirant en direcció contrària, i no pogueren separar els dos hemisferis. I un cop es deixà entrar aire al seu interior se separaren sols! Aquest experiment dels "hemisferis de Magdeburg" es féu cèlebre. Amb ell no es descobrí res de nou; la troballa ja l'havia feta Torricelli, però va contribuir amb el seu espectacle a fer que els savis de l'Època comprenguessin i acceptessin el fet de la pressió atmosfèrica. El 1672 publicà un llibre sobre els seus experiments "De vacuo spatio".

Evangelista Torricelli (1608-1647)

Havia nascut a Faenza, prop de Ravenna, però estudià matemàtiques a Roma. Va llegir les obres de Galileu que l'impressionaren molt. Galileu aleshores es trobava ja retirat a Arcetri i precisament també li va arribar a

les mans un llibre de Torricelli sobre mecànica i en volgué conèixer l'autor. No cal dir que ell hi acudí amb il·lusió i s'encetà una autèntica amistat. Torricelli acabà fent de secretari de Galileu els últims tres mesos de la seva vida, quan ja era completament cec.

Un problema que Torricelli duia al cap era el que li havia plantejat una experiència ben simple: quan un èmbol de bombeta d'aigua es tirava amunt l'aigua pujava, segons hom creia, per allò d'Aristòtil admès per tothom (també per Galileu!) que la naturalesa té horror al buit; però havia observat que si l'èmbol del tub de la bomba arribava dels 33 peus (uns deu metres) per damunt del nivell, ja no pujava aigua. Per què? Ni Galileu sabé donar-hi resposta. No va ser fins el 1643, un any després de la mort del savi pisà, que se li acudí a Torricelli una explicació racional: l'aire, com tots els cossos, havia de pesar; era inadmissible allò de la tendència a anar amunt; per tant la pressió de l'aire pesant sobre l'aigua seria la que faria pujar l'aigua darrera l'èmbol fins a l'altura en què el pes de l'aigua igualés el de l'aire pressionant. I si això és veritat ha de passar una cosa semblant amb qualsevol líquid; provem-ho amb mercuri, el líquid més pesant conegut, de densitat més de tretze vegades la de l'aigua. Posà mercuri en un tub d'un me-

tre de llarg i el ficà invertit sobre una cubeta de mercuri; i efectivament el mercuri baixà en el tub fins a quedar a poc més de 75 cm. sobre el nivell del recipient. I aquella columna de mercuri pesava igual que els deu metres d'aigua! I per sobre del nivell del mercuri del tub quedava un buit. Un buit total? Així ho cregué ell; el "buit de Torricelli" és com s'anomena. En realitat no és el buit absolut; conté una petítíssima quantitat de vapor de mercuri.

D'aquesta manera trobà Torricelli que havia demostrat la falsedat de dues idees aristotèliques: la lleugeresa de l'aire que té tendència a anar amunt i la impossibilitat del buit. Però no s'acabaren aquí les seves descobertes: va observar que l'altura del mercuri en el tub variava lleugerament segons l'estat atmosfèric. Naturalment! l'aire humit és menys pesant que el sec; amb això inventava el primer baròmetre de mercuri. Però encara pogué anunciar una altra conclusió: si l'atmosfera té un pes finit vol dir que és finita, s'acaba, i més enllà hi ha d'haver el buit. No és veritat, doncs, el que hom creia que l'aire omplís tots els espais de l'univers!

Encara féu altres troballes i segurament n'hagués fet més si no hagués mort als trenta-nou anys. Però ja havia inaugurat un nou capítol de la física: la mecànica de fluids.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern, la seva sabiduria, des de la creació del món, és invisible a la intel·ligència humana i és més de les seves obres.

Rom 1,20

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

Disposats a viure

Com més anys vivim, més hem de sentir-nos disposats a viure... No ens menysvalorem dient que ja som grans i que no servim per a res... Evitem l'escepticisme esterilitzant que ens fa creure que res del que fem no servirà per a alguna cosa...

De joves se'n moren molts..., però de vell no es passa: malgrat això no siguem deterministes, perquè no hem estat creats per morir sinó per viure...

L'esperit de submissió pot fer-nos silenciar la injustícia, veritable mort personal i social...

Hom pot sentir-se realment abandonat pels que hauria de poder dir amb tota propietat que són els seus..., però mai no ens abandona el qui és l'Amor...

Sentir-se indefens és trist i sovint pot ser realitat. No ens entristim, però, encara més, amb l'auto-observació estèril de les nafres i defalliments propis de l'edat avançada...

La rutina pot ser un fals refugi per a la nostra comoditat: trencar-la és obrir les finestres i albirar un horitzó vast i joïós...

Cal saber fer respectar la pròpia intimitat, però sense utilitzar-la per justificar portes i finestres tancades en un ambient enarrit...

No siguem mai, els grans, els qui trenquem els lligams amb aquells que malgrat la seva absència continuem estimant...

No condicionem, per important que sigui, la nostra vida joiosa a l'economia... Una pensió petita pot resultar suficient per alguns i en canvi el desig d'una pensió més gran pot treure la son a molts d'altres...

Tothom vol viure molts anys, però pocs volen envellir... Morir jove evita l'envelliment..., però l'alternativa, lògicament no s'accepta. Per què no fem, de l'envelliment una manera de poder gaudir sempre de noves i successives joventuts...?

LLUÍS ANTONI

Convocats a ser "poble de Déu"

No ens cansarem de repetir-ho: en tant que som Església hem de sentir-nos tothora convocats a mostrar-nos "poble de Déu". Pau VI ens té dit que: "L'Església ha de ser signe alçat enmig dels pobles per tal d'oferir a tots l'orientació del seu camí envers la veritat i la vida".

En la nostra època, que algú ha definit com a "era de la gran buidor" sembla que tot segueixi estant sotmès a constants revisions. I els valors que fins no fa gaire semblaven invariables i indestructibles, són qüestionats, a vegades de forma poc primmirada i no gaire respectuosa. Entre aquests valors s'hi compten la fe, la veritat i la vida. Encara avui molts llavis, entre ells alguns de probable bona fe, es fan ressò d'aquella punyent pregunta de Pilat, "I, què és la Veritat?", on és la veritat, qui pot atribuir-se'n la possessió total...?

I la vida...? No sabem a hores d'ara si mai havia estat tan discutit el seu valor; mentre alguns fan mans i mànigues per evitar que nous éssers en frueixin, d'altres invoquen el dret a disposar-ne com millor els sembli o els convingui...

No creiem que ningú vulgui atribuir-nos la petulància de creure'ns ser els intèrprets idonis d'aquelles paraules que hem esmentat de Pau VI. Ni es tracta pas, ara i a ací, d'establir una dialèctica que, com pot fàcilment comprendre's, requereix una major autoritat i un espai molt més ampli del que disposem. Tampoc no es tractaria d'intentar resoldre aquelles qüestions recurrent de forma simplista a una fe que potser hem heretat, però que tal vegada no hem aprofundit prou encara.

"No hem d'oblidar mai que la moral és un saber pràctic i que, per tant, el CREIXEMENT moral també és cosa d'hàbits i no només de principis o actituds."

JOSEP Mª LOZANO
(al diari AVUI, 19.1.90)

Es convenient incrementar el nombre de trobades de la gent del nostre Moviment.

Convé sovintejar les nostres Trobades

Per això, ens limitem tan sols a remarcar la importància que ha de tenir per a nosaltres, homes i dones de "Vida Creixent", intentar de fer tots els possibles per promoure i organitzar periòdicament, segons el ritme que es consideri convenient i factible, unes Trobades, o reunions, que a partir del reduït àmbit arxiprestal animi tothom a celebrar-ne d'altres a nivell més ampli, de Bisbat i, fins i tot, multitudinari com poden ser les Trobades Generals de tot Catalunya.

Ja hem dit en altres ocasions que aquestes reunions o trobades no han de suposar mai la temptativa de "fer veure" allò que encara no som, ni han de pretendre resuscitar velles imatges de concentracions massives que no eren pas sempre gaire espontànies ni responien potser del tot a uns sentiments i conviccions prou sentits i assimilats individualment, sinó que més aviat semblava obeïen a reflexos d'un gregarisme no gaire reflexiu ni compromès.

La joia de compartir junts el nostre esforç

Les nostres Trobades han de ser, això sí, com unes avançades d'acolliment, de germanor i de desig de comunicar als altres la joia que dona poder compartir plegats l'esforç que hem de fer —i que val la pena fer-lo!— per mantenir-nos tothora, i malgrat tot, fidels a la fe en Jesucrist, convençuts que ell —que és el Camí— és qui il·lumina els nostres passos, a vegades insegurs; que és ell —la Veritat— qui, enmig de tantes mitges veritats, ens ajuda a participar de la seva total certesa, i ens estimula, ell que és Vida, a estimar la vida present, amb tots els seus entrebancs però també amb totes les seves compensacions, oi més si comptem amb l'Esperança de la seva resurrecció.

Aquest, entenem que ha de ser el nostre humil "signe alçat enmig del món" que reclamava Pau VI, i que l'Església pot oferir a través de la nostra modesta presència.

J.N.C.

Arxiprestats que són avui notícia

GAVA

Els membres dels grups pertanyents a les parròquies de Sant Pere i de Santa Teresa, varen trobar-se, en la darrera festivitat de la Presentació, en un acte conjunt que tingué lloc a l'església de Santa Teresa.

Iniciaren la celebració litúrgica de la festa amb un cant apropiat, i tot seguit va fer-se una lectura reflexionada sobre l'interessant escrit publicat a CATALUNYA CRISTIANA, dins la pàgina de "Vida Creixent", signat per Lluís Antoni, amb el títol de "Cridats a créixer". Aquest text, que fou atentament escoltat, va causar una profunda emoció a tots els qui concorrien a l'acte.

Acabada la plàtica que el Consiliari del grup de Santa Teresa, Mn. Pau Delgado, va pronunciar sobre l'exemple que hem de trobar

en aquesta festivitat de la Mare de Déu, i que ha de servir per refermar la nostra disponibilitat envers Déu i els germans. El rés del Rosari va ser fervorosament compartit i il·lustrat amb unes breus composicions poètiques, originals d'un dels components del grup i amb les quals es glossava el sentit de cada misteri contemplat en el Rosari.

Aquesta celebració va cloure's amb l'Eucaristia, participada activament per tots els que hi assistiren i amb la qual tots se sentien fraternalment units amb l'esperit que anima a tots els qui integren el nostre moviment.

VILADECANS

El dia 20 de novembre de l'any darrer, va tenir lloc la constitució del grup de "Vida Creixent" a la

parròquia de Sant Joan. Tots els actes van tenir lloc a una de les dependències parroquials i comptaren amb l'assistència d'un bon nombre de persones interessades pels nostres ideals, dels quals ja tenien notícia a través de l'amic Joan Solé, promotor del moviment en aquesta zona arxiprestal, a més de la crida que des de l'altar els havia fet el seu rector.

De moment, el grup ja compta amb una animadora que es farà càrrec d'aquest primer grup format a aquesta població, mentre s'espera poder formar-ne un altre dintre de poc.

El Consiliari d'aquest nou grup és Mn. Joan Puig, rector de la parròquia de Sant Joan, i l'animadora és la senyora Antònia Doñate.

JOAN SOLÉ i MARGARIT
Gavà

PER QUALSEVOL INFORMACIÓ SOBRE "VIDA CREIXENT", podeu adreçar-vos als Delegats en cada diòcesi: VIC, Jaume Perramon i Ros, c/. Saleses n.º 1. 08240 Manresa; Josep Llansana i Torrents, Avgda. Barcelona 148, 3er. 08700 Igualada; TORTOSA, Xavier Martorell i Vilerubia, Psg. Sant Josep de la Muntanya, 43500 Tortosa; TARRAGONA, Josep Riera i Güell, St. Antoni Mª Claret, 30, B. 4. 1ª, 43002 Tarragona; SOLSONA, Montserrat Passada, Pare Claret, s/n. 25280 Solsona; LLEIDA, Guillermo Puertas, tel. 26 33 39, Lleida; LA SEU D'URGELL, Mn. Anton Vidal, Rectoria, 25210 Oliana; GIRONA, Josep Ministrall, tel. 20 47 55; BARCELONA, Llúria, 7, 08010 Barcelona. tel. 412 21 20.

SERVEI D'INFORMACIÓ I ASSESSORAMENT PER A LA TERCERA EDAT (SIATE). Recordem a tothom que desitgi formular alguna consulta sobre qualsevol dels aspectes que presenta la jubilació o la vellesa, pot fer-ho a través del telèfon 318 65 95, els matins.

Són exceptuats els problemes benèfic-socials, perquè ja existeixen altres organismes o serveis on poder adreçar-se.

DIALOGS DES DE LA FE

Dia 27 de febrer de 1990 —dimarts.

A les 4,30 de la tarda.

Parròquia de Corpus Christi (Bailèn, 175).

Tema general: JOIA I RESPONSABILITAT EN L'EUCARISTIA COMPARTIDA.

II.- LA FRACCIÓ DEL PA:

- Signe de compartir
- Presència indivisible
- Encoratjament...

Serà exposat pel nostre Consiliari diocesà, el P. Lluís Antoni Sobreroca, s.j.

Hi són invitades totes les persones grans que desitgen aprofundir la fe que professen.

Gen Verde ha presentat a Barcelona l'espectacle "Mil camins de llum"

Una invitació a unir-se en un projecte de vida en comú

Gen Verde ha vingut a Barcelona després de 8 anys de no fer-ho, per presentar l'espectacle "Mil camins de llum". CATALUNYA CRISTIANA que ja n'ha informat (Full Jove, gener) va ser l'únic mitjà informatiu que va conèixer amb Gen Verde.

La història sorgí el 1966 a Loppiano, on molts joves anaven i hi van, cercant de fer l'experiència evangèlica de vida en comunitat. L'Evangeli és en la vida de Gen Verde la font d'inspiració per a la vida mateixa i la lletra de les cançons. Als joves, però, també els agrada cantar. Així, quan a Loppiano arribaren dues bateries una de verda i una altra de vermella, es va crear Gen Verde i Gen Rosso (vegeu FULL JOVE, octubre de 1989).

L'entrevista abans de l'espectacle

El desenvolupament va anar lligat a unes primeres actuacions en els pobles, les viles veïnes, i ara, arreu del món. Ani (Brasil): "Durant vint anys Loppiano ha anat creixent fins arribar a tenir 150 habitants. Famílies que viuen, treballen en petites indústries domèstiques, i tracten de mantenir la germanor". Verònica (Hong-Kong) assenyala que el secret consisteix a "recomençar sempre, perdonar i créixer en la

unitat acceptant tot el que de bo té cadascú per enriquir-se mútuament i avançar en el dinamisme que una unitat així té". I Lucero (Colòmbia) afegeix: "La vida quotidiana la veiem feta de petits anells, de convivència que camina vers la unitat, i que s'uneixen formant una corona harmoniosa".

La pau

Aquesta unitat és la mateixa de l'Evangeli (Jo 17,20-23) i va lligada amb la pau. "Perquè si aquesta unitat vol dir experimentar la presència de Crist, implica la pau, la plenitud plena a dins del cor de cadascú. Sabent superant les dificultats del conèixer, tu et trobes amb l'altre i no estàs encara en el mateix nivell d'abans sinó que has avançat", diu Maricel de Sant Sebastià (Espanya).

La violència

Lucero i Maricel explicaren com veien elles la situació a centramèrica després de la mort del P. Ellacuría, i al País Basc.

Lucero: "Jo veig que el món coneix aquesta altra cara de la vida quotidiana a centramèrica. Però veig també que al mal se'l guanya amb el bé, amb el perdó. Si jo mateixa, des d'on sóc faig

la voluntat de Déu i estimo el qui Déu m'ha posat al meu costat, jo estic construint l'amor en el món, estic contribuint a la pau en el món. A poc a poc, alçarem així una xarxa que ja ara a Europa sorgeix amb una intervenció, segur, sobrenatural de Déu".

Maricel: "Encara que estic lluny de la realitat del País Basc, em mantinc informada. Per això, sovint tot i que veig com el mal sorgeix sempre novament, els problemes passen i el que resta és la resposta que cadascú hi ha donat i l'esperança d'un canvi. Quan de molt jove vaig començar en aquesta experiència de vida, a fora sentia trets. I m'adonava, malgrat tot, que era més forta aquesta experiència que el que pogués passar. Una pedra quan cau en un llac provoca ones. Tu no saps a on arriben. Un acte d'amor se sap d'on sorgeix, però no se sap a on arriba. I el teu acte d'amor potser arriba a aquell que dispara perquè si el mal té la seva repercussió, el bé també. Jesús no va venir a resoldre el problema polític del seu temps, sinó que va venir a donar resposta als problemes de tota la humanitat de tots els temps".

Els joves

Verònica: "Volem dir als joves de tot el món, de tots els paï-

sos: endavant, caminem units amb totes les persones del món, amb qualsevol home; caminem units a Déu que ha pensat la història de tots i cadascú en concret; caminem amb la nostra vida, amb la nostra força, amb la nostra generositat".

Maricel: "L'espectacle no és solament paraules boniques com aquestes, sinó una invitació a unir-se a aquest projecte de vida en comú que ja ara nosaltres experimentem".

Ani: "La música és un do de Déu. Servir-se d'aquest instrument per donar al llarg de la vida, les possibilitats creatives de cadascú, en un testimoni constant per als joves", va ser el missatge de GEN VERDE per als joves músics creients.

L'espectacle Mil camins de llum

Amb l'assistència del Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany i Arnau, que no va passar desapercebut per a les 3.000 persones que omplien el Palau de Congressos de Montjuïc, va començar l'espectacle.

Sorgeix de la vida mateixa i en tres temps. A l'albada, canta a la vida la humanitat. I quan la ciutat, en un matí diferent crea una nova pàgina feta de joies senzilles però també de les últimes notícies,

La música és un do de Déu.

en les quals encara és present la guerra, GEN VERDE convida a venir entre nosaltres, a donar una passa segura.

Després, al vespre, allò que resta és el perdó. Precisament, la Dansa del Perdó, va néixer quan Lucero va saber de l'assassinat del seu germà a Colòmbia. "¿Per què aquest absurd sota el meu sostre?. Estimeu els vostres enemics, estimeu els qui us odien, perdoneu i sereu perdonats.

Qui en el món sembla pau, serà anomenat fill de Déu. I és per Tu, Déu, la Llum que els crucificaren, l'únic estel que sobreviu, i Tu al nostre costat que per nosaltres vas morir, que recomençaré amb Tu i cantaré a la vida".

Finalment, en la nova albada d'aquests mil camins que s'obren vers la llum i en la festa dels pobles, la humanitat cantarà a la vida: mil camins envers el sol, que acolorirà el camí d'aquesta terra nostra, cap a la unitat, la unitat.

Després de l'espectacle

Maricel: "El públic acollia l'espectacle d'una manera especial. Hi havia una total sintonia entre ells i nosaltres".

Teresa (Escòcia): Al Cardenal li ha agradat molt el missatge de perdó, pau i amor. Ens ha animat a seguir convidant els joves a fer-lo present".

Verònica: "És com si ara tinguéssim uns ulls diferents per poder descobrir (aquest projecte de caminar per mil camins lluminosos envers la unitat). Un projecte en el qual caben tots els pobles. En aquesta història d'amor, la força humana no és suficient. Solament Jesús pot fer-ho possible, solament Tu pots construir aquesta pau, aquesta unitat. D'Ell traurem la força. Aleshores descobrim també, que no hi ha res que sigui petit. No tenim por de caminar en la fosca, que s'apaguin alguns estels de llum. Sempre quedarà un Llum encès: Jesús que ha mort en la creu. Hem de tenir sempre el coratge de continuar avançant amb Ell, l'única Llum que venç en la tenebra. Aquesta és, finalment, la sortosa fe que tenim que la unitat no és un somni, ni una utopia".

Text i fotografies: Joan d'Arquer
Traducció de l'italià:
Montse Capellas

AMB LA TEVA AJUDA, CATALUNYA CRISTIANA ARRIBARÀ MÉS ENLLÀ

CATALUNYA CRISTIANA va néixer fa més de 10 anys. Són més de 500 setmanes informant puntualment els homes i dones del nostre País sobretot el que fa referència a la religió i la cultura catòliques.

Gràcies als subscriptors, CATALUNYA CRISTIANA ha crescut i, molt probablement, ha ajudat a créixer els qui el coneixen. Però queda encara molt camp per córrer. Cal anar molt més enllà.

Cal que CATALUNYA CRISTIANA esdevingui el vehicle de comunicació entre tots els creients dels nostres pobles i les nostres ciutats. Cal anar més enllà dels encerts professionals que s'hagin pogut assolir en aquests 10 anys. Tu hi pots ajudar amb el teu estímul. Fins i tot amb el teu suport econòmic més enllà de l'import de la subscripció.

Al mateix temps, cal que CATALUNYA CRISTIANA arribi cada dia a més famílies.

Ajuda'ns també a aconseguir-ho d'una manera molt senzilla. Probablement, coneixes més d'una persona a qui podria interessar aquest setmanari. Si ens fas arribar els seus noms i adreces, els hi enviarem

gratuïtament CATALUNYA CRISTIANA durant un mes. És la millor manera de què la coneguin realment i, més tard, decideixin si els interessa subscriure-s'hi.

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi molt més enllà, només ens cal la teva ajuda.

☐ Voldria que aquestes persones rebessin CATALUNYA CRISTIANA gratis durant un mes.

Nom/Cognoms: _____
Adreça, Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____
Nom/Cognoms: _____
Adreça, Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____

Nom/Cognoms: _____
Adreça, Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____
T'agraïrem ens donessis també les teves dades:
Nom/Cognoms: _____
Adreça, Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi més enllà, retalla, omple i fes arribar aquest cupó a:
FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, València, 244 - 2on.
08007 BARCELONA.

Mossèn Ballarín publica el llibre "Mossèn Tronxo"

Un homenatge al rector de pagès

Acaba d'aparèixer la primera novel·la de mossèn Josep M. Ballarín que porta el divertit títol de "Mossèn Tronxo". Fa uns dies la va presentar a Barcelona i vàrem aprofitar l'ocasió per parlar amb ell d'aquesta obra amb la qual vol retre un homenatge al rector de pagès. És la seva primera novel·la.

—Mossèn Ballarín, com us va venir al cap Mossèn Tronxo?

—Per etapes. La primera fa anys, quan em van robar els calés de l'escolanet. Confiteor Deoomnipotenti: llegeixo l'Agatha Christie i el Maigret. M'ho passo bé. Em serveixen per desconnectar. Aleshores se'm va acudir una novel·la de lladres i serenos entorn del robatori de l'escolanet. Així com hi ha qui compta ovelles per adormir-se jo m'explicava la novel·la a mi mateix. Fins que la vaig tenir llesta; s'acabava a la Patum de Berga, on l'assassí ballava de ple i el que l'atrapava li feia d'acompanyant.

Mai no se'm va acudir d'escriure-la. Escric com una feina més de les del capellà. No em vega de fer una novel·la de lladres i serenos.

—Quan vàreu canviar de idea?

—També per etapes. Vaig anar a una mena de simposi de savis a Figueres, a cal Dalí. Vaig aguantar les goteres de la cúpula geodèsica. Perquè té goteres. Ho sap prou el meu clatell. I em va venir al cap el tema de la Montsy,

l'artista de la flamarada que robava l'escolanet. I així no hi havia crim. I l'escolanet em donava coll per emprendre-me-les amb l'art modern. Per mi són trampa. No hi puc fer més, em fan coragre. No us podeu imaginar què són les darres sales de Tate Gallery. A "coragre's dream" vaig vessar-hi tota la tristesa que em fa aquest art, que no és art. Em ve de família: la tristesa més fonda se'm fa gresca.

—I Mossèn Tronxo, què?

—És per ell que m'he decidit a escriure el llibre, perquè tampoc no em vagava d'escriure res sobre l'art modern. Però el protagonista, Mossèn Tronxo, un capellà del tronxo, se m'anà imposant, alhora que els altres temes s'anaven reduint. Fer un homenatge al rector de pagès sí que em vagava i ho desitjava. Per a mi és algú conegut, sabut i estimat, encara que no en vingui de mena. En Mossèn Tronxo he personificat finalment tot el tronxo del bisbat de Solsona.

—Algun cop heu dit que no era novel·la sinó crònica. Les dues coses no s'oposen i "tot allò que ascendeix convergeix". Jo hi veig una gran novel·la, que és

Escriure s'ha convertit en bona part de la seva tasca pastoral.

vida i veritat, amb un episodi de novel·la, sols novel·la: allò que hi queda de la de lladres i serenos. Voldria acabar amb el resum del resum que en donàreu vós mateix a l'avui l'octubre passat i que el lector jutgi si ho és.

—"El Tronxo era cabaler de qualsevol casa de pagès d'aquests verals. Als dotze anys l'enviaren al

seminari. No hi fou pas cap llumenera. Però el deixaren passar endavant perquè per ser rector del Greny n'hi havia prou amb tenir tarata i creure en Déu.

Després dels dotze anys de seminari va raure amb un rector dels del trabuc i majordoma urpada. Els va trampejar que Déu n'hi do.

Al cap de dos anys el bisbe va enviar al Greny el seu "amadísimo

hijo Tronxo". No sabreu mai on és el GRENY, cau perdut en algun greny de la solsonenca.

A pas de bou s'hi va passar més de quaranta anys. A fora de l'ofici, poc més que caçar, caçar bolets, fangar l'hort i fer la botifarra cada diumenge a la taverna després de rosari.

De vell continuava roure però els d'aquesta teia si n'agafen una ja no ho expliquen. El metge va dir que el dugessin a l'hospital de la vila, el Tronxo va respondre que es moriria al Greny.

Vivia sol, sense majordoma, se n'havia acabat la mena. Els veïns s'ho feien com podien, era un malalt de bon tractar; fonent-se com una candela, s'aferrava als rosaris, ja no tenia esma de passar-los. De tant en tant el capellà vei li duia Nostramo.

Quan sabé que el vell Xumeta era a morir no s'hi va pensar mica. S'hi va fer dur, pels pagesos dient-los que se'n faria l'estella. Ficaren el capellà estès al llit fent costat al malalt, els deixaren sols. Després van entrar tots. El Tronxo va donar Nostramo al Xumeta, va reposar, el va oliar. No va poder acabar el parenostre que encetava a mig alè.

Deixaren els dos vells junts al llit.

I van morir gairebé alhora".

N.F.

LLIBRES

Un manual de pregària

Cal felicitar-se de l'aparició en català del conegut llibre de P. Larrañaga **Encuentro** (set edicions en castellà), recull utilíssim de pregàries i d'orientacions pràctiques per fer oració. El dinàmic caputxi basc, que fa tants anys que treballa pastoralment a Sud-amèrica, famós pels seus escrits i per les Trobades d'Experiència de Déu, ha elaborat per a aquest llibre "una sèrie de poemes i salms adequats per a diversos estats d'ànim i diferents situacions de la vida", uns trenta compostos per ell mateix i els restants, extractats d'ací i allà, pertanyents a altres autors. El conjunt, 65 oracions, constitueix una excel·lent antologia. A més, el llibre conté una secció de lletres de cants, i una altra de pedagogia de la pregària, amb setze modalitats o formes de fer oració, a part d'altres complements (citacions bíbliques, etc.). En el llibre, veritablement manual (150 pàgines, 16

× 10 cm.), molt ben editat, el P. Jaume Gabarró, monjo de Solius, ens dona una traducció acurada, amb un llenguatge alhora digne i planer, apropiat a la finalitat de l'obra.

Certament, per fer-nos ben bé càrrec del que representa aquest llibre, d'altra banda recomanable a tothom, és obligat fer una referència a què són els Tallers d'Oració i Vida. Tal com diu el seu nom, els Tallers ofereixen "un aprenentatge ordenat i progressiu entrenament, i, sobretot, una intensa pràctica" de l'oració. El Taller és un mètode per aprendre a pregar, obert a tots els membres del poble de Déu. No són cap nou grup o moviment organitzat i estable. Simplement, fan aquest servei provisional, tan important, d'ensenyar a pregar. El Taller d'Oració consta de quinze Sessions cada una de les quals dura dues hores, una sessió la setmana.

L'obra dels Tallers és eminentment laical i ja s'ha estès a les Esglésies de molts països. A casa nostra (a Barcelona, Lleida, Valls, Cervera, etc.) hi són des de l'any 1984, i estan en plena expansió. Ara tenen el goig de posar a les mans del lector català, "amb el major interès, uns mitjans simples i eficaços per progressar en l'art de pregar". De manera que el llibre que presentem constitueix un gra de sorra més dins la nostra Catalunya mil·lenària, amb la visita posada en el tercer mil·lenni de cristianisme.

SALVADOR HUETE

Ignacio Larrañaga
TROBADA
Edicions Paulines.

Per més informació: TALLERS D'ORACIÓ I VIDA. Trafalgar, 70, 2on. 1a. 08010 Barcelona. Tel. (93) 245 24 54.

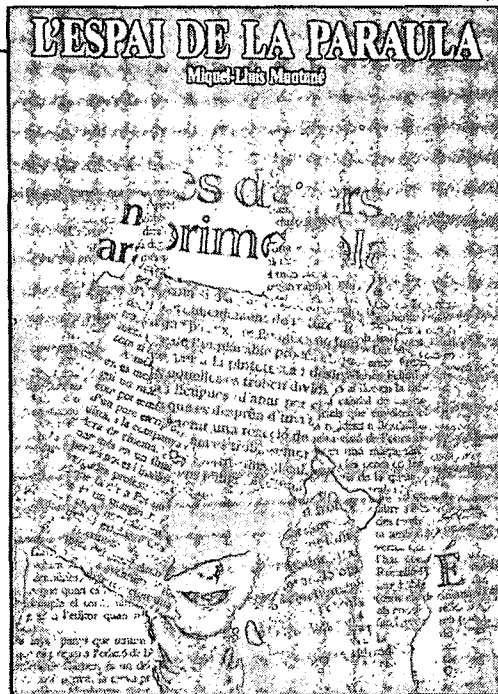
Una invitació al diàleg

Els escriptors busquem a través de la paraula, que és mitjà de comunicació i creació, expressar bellesa, afaïonar quelcom nou, donar forma a un món interior de somnis, d'anells, d'idees, de recerques i, tot això, poder-ho objectivar, exterioritzar i així prendre una forma per poder arribar a través dels mots als altres.

Així, doncs, el llibre **L'ESPAI DE LA PARAULA** (1) de Miquel-Lluís Muntané i Sicart (Barcelona 1986) és un recull de 31 articles, alguns inèdits i la majoria apareguts a diverses publicacions periòdiques entre els anys 1979-1989 i classificats en quatre apartats: "Lletres", "Opinió", "Internacional" i "Apunts de l'actualitat".

Aquesta tria d'articles són atractius ja que parlen de coses variades i fa que la seva lectura sigui abel·lidora. En llegir-lo hi veiem una preocupació ètica. En Miquel-Lluís Muntané hi ha una constant inquietud per dignificar la vida que l'envolta i també un afany incontinut perquè les coses que fem les persones no siguin tan banals. A mesura que ens hi endinsem trobem apel·lacions al silenci i invitacions al diàleg.

Pel que fa a la temàtica, aprofundeix com a tot veritable humanista en la pau, la guerra, l'ecologia, la política, la insolidaritat, el treball, la poesia, la joventut i els seus problemes, l'elitisme pedant en literatura, etc. Aquest jove filòleg, escriptor, poeta, col·laborador de "Catalunya Cristiana", Fundador i Director de la revista "Saba Poètica", defensor de la Pau i dels Drets Humans a través del seu càrrec de Secretari General de la Federació Catalana d'Associacions Unesco, President de l'Agrupació per al Foment de la Cul-

tura Catalana és ben conegut en el món de la literatura de casa nostra. Ha publicat tres reculls de poesia: "L'Esperança del Jonc" (1980); "Llegat del Coratge" (1983); "A l'Influx del Pirigeu" (1985), un treball biogràfic sobre el músic Antoni Coll i una obra de teatre titulada "Portes endins" (1987).

En la presentació d'aquest llibre a la Cova del Drac, Felix Martí va dir molt encertadament: "Miquel-Lluís Muntané escriu amb veu baixa, sense cridar, amb la contundència de la raó i la delicadesa del poeta que mira el món amb els ulls del cor i que només aspira a retornar a la paraula el seu espai natural, la seva dimensió d'eina de comunicació, civilitat i concòrdia".

M. DOLORS CANELA i BARRABEIG

(1). **L'ESPAI DE LA PARAULA**. Miquel-Lluís Muntané. Editor Rafael Dalmau. Barcelona 1989. 102 pàg.

IGNACIO LARRAÑAGA

TROBADA

Manual d'Oració

EDICIONS PAULINES

MODA

Expo-Mostra de Bijuteria

Els salons de l'Hotel Princesa Sofia de Barcelona s'obriren per donar pas a la 12a. edició de l'Expo-Mostra de Bijuteria que va comptar amb un lleuger descens pel que fa al nombre d'expositors participants.

Tanmateix, avui per avui, la bijuteria està gaudint d'un auge molt important en el nostre país gràcies al fet que cada dia s'elaboren peces més importants quant a disseny de moda.

Totes les firmes participants en aquesta 12a. edició Expo-Mos-

tra de Bijuteria són empreses capaces de fer productes d'alta qualitat en el disseny, la fabricació artesana del qual és de primera línia.

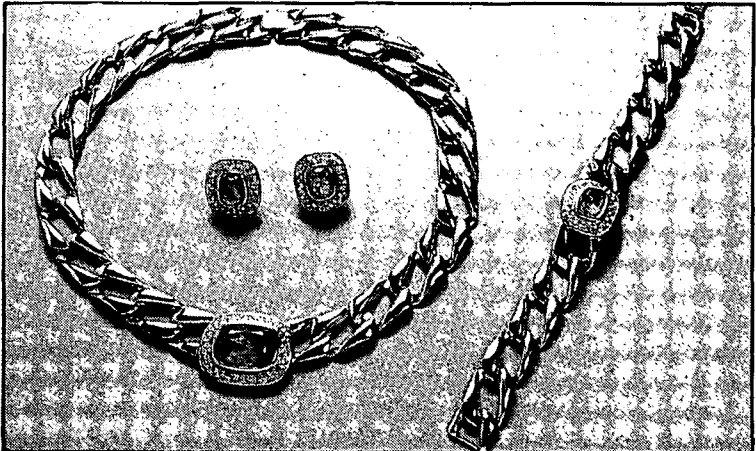
Les tendències d'aquesta temporada tardor-hivern '89/90 proposen la presència de molts estils i materials buscant sempre la coordinació perfecta amb la forma del vestir actual. Les formes són voluminoses i, en molts casos, recarregades i opulents. Molt de metall daurat per a tota classe de disseny, amb presència de la plata i el

coure envellits i, com a materials menys tradicionals s'ha vist plàstic, fusta i corda, que imperaran en moltes de les peces elaborades per aquest hivern, dins la psicodèlia dels anys 70. Perles per a l'estil romàntic, així com gran diversitat de cadenes i pedres de colors per a un disseny de l'època medieval. Els temes s'ofereixen figuratius com fulles, animals, claus i monedes, mentre els colors recauen preferentment sobre els tardorals com marrons, vermells, groguencs i verds, que, combinen amb els blaus i vermells laca, fúcsies, violetes i morats.

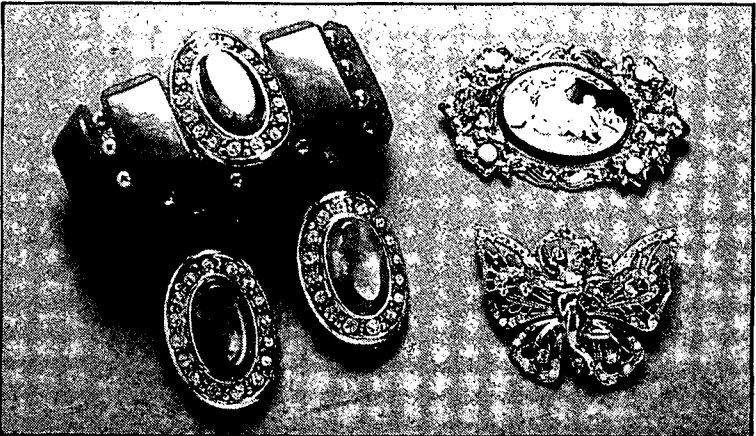
Aquesta Expo-Mostra ha comptat a més, amb la grata participació d'algunes firmes dedicades als complements, com són mocadors, cinturons o bossetes de fantasia propis per a nit o festa.

Una vegada més, aquesta Expo-Mostra ha demostrat ser no solament el Certàmen Degà de la Bijuteria per excel·lència, sinó que a més, és el Saló que ofereix més qualitat en el disseny, com una circumstància favorable a l'hora de parlar de la crisi del sector.

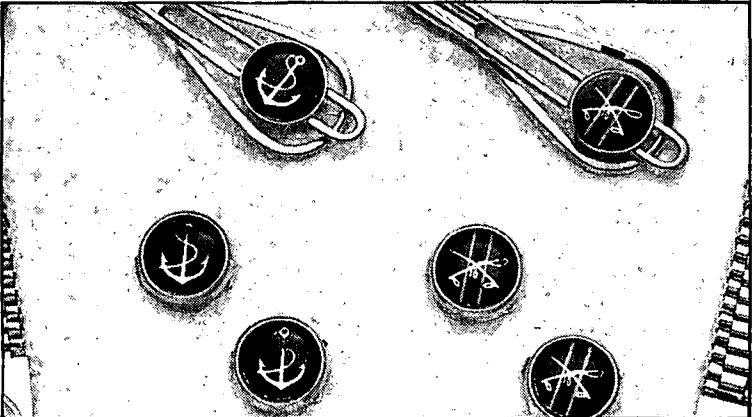
MARIA JOSÉ EJARQUE

Babot Selection, S.A. Conjunt de collaret, polsera i arracades, combinant cadena de metall daurat i pedreria blanca i verda.

Margot Regals. Disseny de filigrana en metall daurat i pedres de color per a aquest conjunt de peces d'estil clàssic.

Italtop de Obicam, S.A. Agulles de corbata fent joc amb botons de puny, realitzats en metall daurat amb motius esmaltats.

CUINA

Canapès d'espàrrecs i pernil amb salsa de formatge

Un paquet d'espàrrecs o una llauna de puntes d'espàrrec
4 llesques de pa de motlle
4 talls de pernil
200 c.c. llet
25 gr. formatge ratllat
1 cullerada mantega
1 i 1/2 cullerada de farina
1 cullerada de mostassa

Escorreu bé els espàrrecs, si són crus bulliu-los amb aigua i sal durant 20 minuts, després deixeu-los refredar. Torreu les llesques de pa sense crosta, cobriu-les amb el pernil tallat a mida, al damunt repartiu els puntes d'espàrrec i cobriu una part amb una salsa de formatge.

Salsa de formatge: En un cassó poseu una cullerada de mantega i una i mitja de farina, remeneu-ho sobre foc suau, després afegiu a poc a poc la llet bullint i després la mostassa, aparteu-ho del foc i afegiu-hi el formatge de gruyère ratllat, remeneu-lo perquè es barregi bé. Rectifiqueu de sal i pebre.

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

RACÓ DEL LLENGUATGE

Jeure, néixer, treure

ALBERT PERA

Aquests són tres verbs irregulars que presenten el mateix tipus d'irregularitat.

Ja sabeu que els verbs es reparteixen entre tres conjugacions, segons el final del seu infinitiu. Així, tots els acabats en -ar, pertanyen a la primera conjugació. En la segona, s'hi apleguen els acabats en -er i -re, a més del verb dir, i de l'únic acabat en -ur, dur. I els acabats en -ir, són de la tercera conjugació, llevat del verb dir. Per a cada un d'aquests tres grups són proposats uns verbs models que serveixen de patró per a conjugar tots els altres. El verb cantar, ens pot servir per a conjugar tots els de la primera conjugació que siguin regulars, els verbs témer i perdre per a tots els de la segona, i els verbs patir i dormir per a tots

els de la tercera.

Aquest esquema només val, ja ho he dit, per als verbs de conjugació regular, que són la majoria, però també n'hi ha un gran nombre que no s'hi subjecten. Són els que anomenem irregulars.

Entre ells, els tres que trobeu a l'encapçalament d'aquest escrit. Aquests tres tenen la mateixa irregularitat: canvien la e del radical en a sempre que aquest perd la tonicitat per desplaçament de l'accent tònic una o dues síl·labes més enllà.

En l'infinitiu, en les tres persones del singular i en la tercera del plural dels dos presents, i en l'im-

peratiu la síl·laba tònica és en el radical del verb. I també en totes les persones del pretèrit imperfect d'indicatiu dels verbs jeure i treure: Li agrada jeure. Cal que neixin flors a cada instant. Vol que treguis la pols dels mobles. Jeuen tot el dia. La bondat li neix del cor. Treu-li els drapets al sol.

En tots aquests exemples no tenim cap dubte sobre la vocal amb què hem d'escriure el verb, ja que la síl·laba tònica no ens pot enganyar mai, principi incommovible que ens hi fa escriure la mateixa que pronunciem, sense por d'equivocar-nos.

En tots els altres temps i persones, quan l'accent ja no és en el radical, hem d'ocupar sempre el lloc del so de vocal neutra amb la lletra a: L'he trobat jaient. Caldria que nasquessin flors a cada instant. Traurà la pols dels mobles. Jauran tot el dia. La bondat li naixia del cor. Voldria que li traguessis els drapets al sol.

No cal dir que això també passa amb tots els verbs derivats d'aquests tres, principalment de treure, que en té una bona colla: atreure, contreure, distreure, extreure, reatreure, sostreure, ajeure i renéixer: Ens atrauran uns altres ideals. No contraiem gaires deutes. Ens distraurem molt. Li extrauran un queixal. No li retraguessis pas els defectes! Com que en té massa li'n sostrauem alguns. Poseu-lo ben ajagut. Renasqué de les pròpies cendres.

Observeu, també, els substantius derivats d'aquests verbs: tracció, atracció, contracció, distracció, extracció, retracció, sostracció, naixement i renaixement.

Perles ortogràfiques

En un establiment de la dreta de l'Eixample de Barcelona veig: Orxateria. Gelateria. Especialitats xixonencas. Ai, aquest plural femení!

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Quan hom és lluny de «casa nostra» totes les notícies que rebem per CATALUNYA CRISTIANA són un saber que no estem sols ni oblidats."

M. Dolors Roca. ANGOLA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

ASSUMPTA PRATSOBREROCA (GNTES. DELS POBRES GÓMEZ CARREÑO. S/N - CASILLA 113 VIÑA DEL MAR XILE	10.650.- Ptes
JÚLIA FORASTÉ (CARMELITE CARITA) BOSHOP'S RESIDENCE JOLO - SULU FILIPINES	11.400.- Ptes
RAMON MESTRE I MESTRE - INST. J.M. MORALES ITURBIDO 10 SANTA ANA CHIAUTEMPAN TLAX MEXICO	10.650.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS. P.O. BOX 753 MARAGOLI KENIA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms	Tel.
Direcció	D.P.
Població	Provincia
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner	
(nom i cognoms)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
☐ taló que adjunto	☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc/Caixa	
Sucursal n.º	
N.º compte corrent	
Població	Provincia
Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població	Data
Signatura:	
"CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39	

COSTUMS I TRADICIONS

Entrada al temps quaresmal

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Amb el dimecres de Cendra entrem a la Quaresma, temps de dejuni i penitència. Se'n diu així perquè dura quaranta dies, si bé abans del Concili de Nicea, celebrat l'any 325 només durava quaranta hores. El Papa Gregori el Gran establí el període actual.

La imposició de la cendra marca, pels cristians, l'inici, doncs, del temps quaresmal i pels profans, sense la cendra, és el darrer dia del Carnestoltes i el d'enterrar la sardina. Costum, aquest que ens arribà de Madrid fa més d'un segle, pintat per Goya i glossat per Mesonero Romanos. Es tractava d'enterrar una carcanada de porc, dita "sardina" pels madrilenys. Lògic enterrar els ossos acabades les disbauxes de la carn i no un peix, menjar ancestralment quaresmal.

Com sempre passa entre els homes, hom cerca alguna excusa per transgredir les lleis, divines o humanes. Així hi havia qui deia que la prohibició de menjar carn es referia només als animals de sang o de terra, però no als d'aigua i per això s'atipaven d'ànec si podien. Una altra menja del temps eren els caragols, aquests sí, de terra.

En reculats temps, els dejunis i l'abstinència eren més rigorosos, fins a perillar-ne la salut. D'ací que si algú per malaltia necessitava brou, gallina, o altra carn o bé ous, si no tenia butlla necessitava permís del rector.

Segons conta la història o el llegendari, l'any 1845 va escassejar el peix, tant el fresc com el salat i el sant Pare va autoritzar poder menjar carn en determinats dies que s'anun-

ciaven a tocs de campanes. Per això, quan sonaven, d'aitals senys en deien "campanes carnisseres".

Una altra llegenda refereix que en certa ocasió, un Papa visità París. Hi arribà un dia de pluja, concretament un dijous i no pogueren rebre'l amb festes, per la qual cosa autoritzà fer-les l'endemà, permetent, també, poder menjar carn, car com és sabut, els divendres eren d'abstinència d'ençà temps immemorial. Aleshores nasqué una frase que diu "la setmana que no hi va haver divendres", com sinònima de temps i fets imprecisos i llegendaris.

Les persones que tenien butlla, per tal de poder menjar carn solien guardar les restes, ossos o despulles dels animals sacrificats, i les donaven, els divendres, als gats i gossos casolans. D'aquest costum en nasqué una altra dita: "Estar més content que un gos en divendres de Quaresma".

A mitjan segle XV i a la catedral barcelonina, repartien cendra beneïda, perquè els fidels en mengessin fins un mesuró durant la vida, car es creia que així el qui ho fes, en cas de morir en pecat mortal seria perdonat i aniria al cel. Els qui practicaven aquest costum, solien menjar-ne, també, la nit de Nadal, recollida de la llar de foc. En aquest cas, però, no era beneïda.

Acabem amb un refrany? "Adéu, dimecres de cendra, / que el diable se t'endugui; / per quatre dies de gras, / set setmanes de dejuni".

LA SARDANA I LA DANSA

Federació sardanista de Catalunya

Totes les entitats culturals legalment constituïdes que porten a terme activitats de foment i divulgació de la sardana han estat convocades a l'Assemblea Constituent de la Federació Sardanista de Catalunya, que se celebrarà a Barcelona el diumenge, dia 25 de març de 1990, al matí.

Fa gairebé un any que, recollint les propostes fetes a Vic, Manresa i a d'altres indrets per part de diferents persones i entitats, es va constituir una Comissió Promotora de l'esmentada Federació, que ha desenvolupat la seva tasca tot elaborant el Projecte d'Estaduts que ara serà sotmès a la consideració de totes aquelles associacions i sectors de l'àmbit sardanista que hi puguin estar interessats.

En aquesta Comissió hi han participat, activament, entre d'altres, la Unió de Colles Sardanistes, l'Agrupació d'Aplecs de la Sardana de les Comarques Gironines, la Comissió d'Aplecs de les Comarques Barcelonines, l'Obra del Ballet Popular, la Federació Sardanista del Rosselló, el Grup d'Informadors Sardanistes, el Patronat per al Foment de la Sardana a Reus, l'Agrupació Cultural del Bages, Tradicions i Costums de Mollet, Anella Salta i Balla de Vic, Amics de la Sardana de Lloret de Mar i diverses persones a títol individual.

L'objectiu de la Federació Sardanista de Catalunya és el de posar en comú els esforços de tots plegats per recuperar per a la sardana la consideració social que mereix, promoure-la en tots sentits i, amb el consens de tots, adoptar solucions que permetin potenciar-la i fer-la més atractiva a les generacions joves, avui en bona part, tan allunyades d'aquesta activitat.

La seu de la Federació Sardanista de Catalunya serà, provisionalment, la mateixa d'Omnium Cultural a Barcelona: el Palau Dalmau, situat al núm. 20 del carrer de Montcada. Tanmateix, hom pot demanar informació i qualsevol aclariment sobre el tema, telefonant al company Robert Roqué, als telèfons 972/22 39 10, 972/21 83 04 i 972/20 86 53 i també a través del Fax núm. 972/22 31 75.

Les entitats que desitgin participar en la constitució de la Federació amb la condició de socis fundadors han de presentar la documentació pertinent abans del dia 20 de març, a la seu provisional de la Federació.

SALOU, CIUTAT PUBILLA. La Comissió Organitzadora del Pubillatge Sardanista de Salou està desenvolupant una intensa tasca per tal d'endegar la programació dels actes que el proper mes d'abril s'han de celebrar amb motiu de la seva proclamació com a Ciutat Pubilla de la Sardana.

Podem ja avançar que entre els actes en preparació s'inclouen un recital de cançó amb Lluís Llach, un gran concert de sardanes i música per a cobla amb La Principal de la Bisbal i Els Montgrins i diverses ballades de sardanes, amb l'estrena de la composició "Salou Ciutat Pubilla", que està ultimant el mestre Ricard Viladesau.

JOSEP VENTURA

EDUQUEM JUNTS - 22

la família, l'escola, els mitjans de comunicació

ELENA ELIZALDE i AUBERT
Doctora en Pedagogia

TERESA SANMARTÍ i GARCIA
Mestra Especialista en Preescolar

Convidem a tots aquells que estan en contacte amb nens a treballar junts per tal d'ajudar-los a créixer amb alegria. Cada setmana proposem dos objectius educatius, centrats en l'edat de 5 anys, (dins de les àrees de socialització, llenguatge, adquisició d'hàbits o desenvolupament intel·lectual i motriu), i suggerim uns exercicis divertits i fàcils de fer.

Tant de bo que, treballant plegats, recuperem el civisme que trobem a faltar a la nostra societat. Endavant, els nostres nens s'ho valen. El nostre país, també.

Desenvolupament intel·lectual

Objectiu: Saber associar el grafisme dels números amb la quantitat d'objectes que representen (del 5 al 9).

Exercicis:

—Donem al nen uns quants cigrons i li demanem que en faci grups de cinc; insistim en el fet que vagi comptant en veu alta a mesura que va fent els grups (1+1+1+1+1), (2+2+1), (3+2), etc... També és pot fer aquest exercici amb monedes o altres objectes que motivin el nen.

—Donem al nen un full de paper amb vint rodones i li demanem que en faci grups de 5, encerclant-les, i que pinti les rodones de cada grup amb un color diferent.

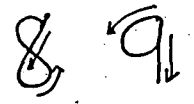
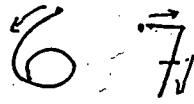
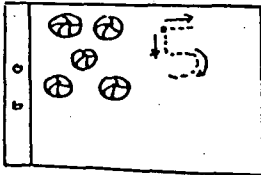
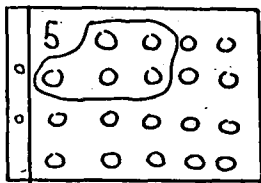
—Ensenyem al nen a dibuixar el número 5, tot dient la següent expressió oral: "La ratlla, la panxa i el barret".

—Repetim aquest procés per als números 6, 7, 8 i 9. El número 6 el podem associar a "el panxeta", el 7 "la

bandera", el 8 a "un llaç que s'aguanta dret", el 9 a "una boleta amb un palet".

El fet de dibuixar el 8 presenta dificultats a la majoria dels nens. Per això podem oferir-li per aquests números i també per als altres diferents exercicis:

1. Posem en una safata una mica de farina i ensenyem al nen a dibuixar el 8.
2. Farem el mateix exercici a la sorra de la platja o a la del jardí.
3. En una pissarra amb guix.

Desenvolupament motriu

Objectiu: Saber contestar les preguntes: "Què passa si...?" o "Què passa quan...?"

Exercicis:

—Observem amb el nen els resultats d'una acció qualsevol.

Per exemple:

Si omplim fins a dalt un got d'aigua (vessa quan volem beure).

Si estornudem sense tapar-nos la boca i el nas (esquitxem).

Si deixem caure un ou (es trenca).

—Juguem amb el nen a "Què passa si...?" Si menges massa pastissos, si deixes l'aixeta oberta, si no et cordes bé els pantalons, si t'oblides d'anar al lavabo a temps...

—Observem amb el nen la successió lògica de les coses, "Què passa quan...?"

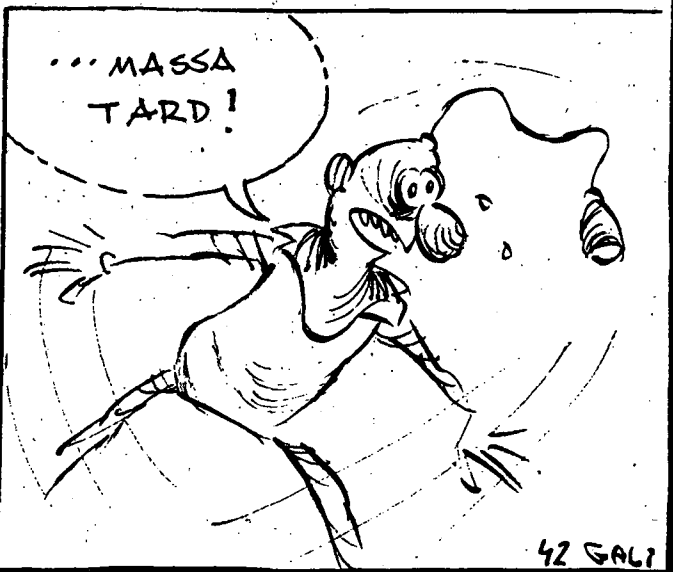
Quan plou, fem servir botes i paraigua.

Quan fa fred, tanquem les finestres.

Quan fa calor, anem a la platja.

—Juguem amb el nen a "Què passa quan...?". Quan barregem la llet amb el cacau, quan fa vent, quan plou.

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 499

Històries d'Eixerits

El pallasso està trist

L'altre dia, la tia Ramona em regalà un pallasso. És un ninot de pasta i roba, molt ben vestit de pallasso. "Com que fas tant el pallasso, aquí en tens un!". La tieta Ramona és molt bromista. A mi, però, em va fer molta gràcia. Perquè els pallassos me'n fan. Els trobo simpàtics i divertits. Una cosa em cridà l'atenció: l'expressió de la seva cara no és riallera, sinó trista, com si esperés que li diguin alguna paraula bonica.

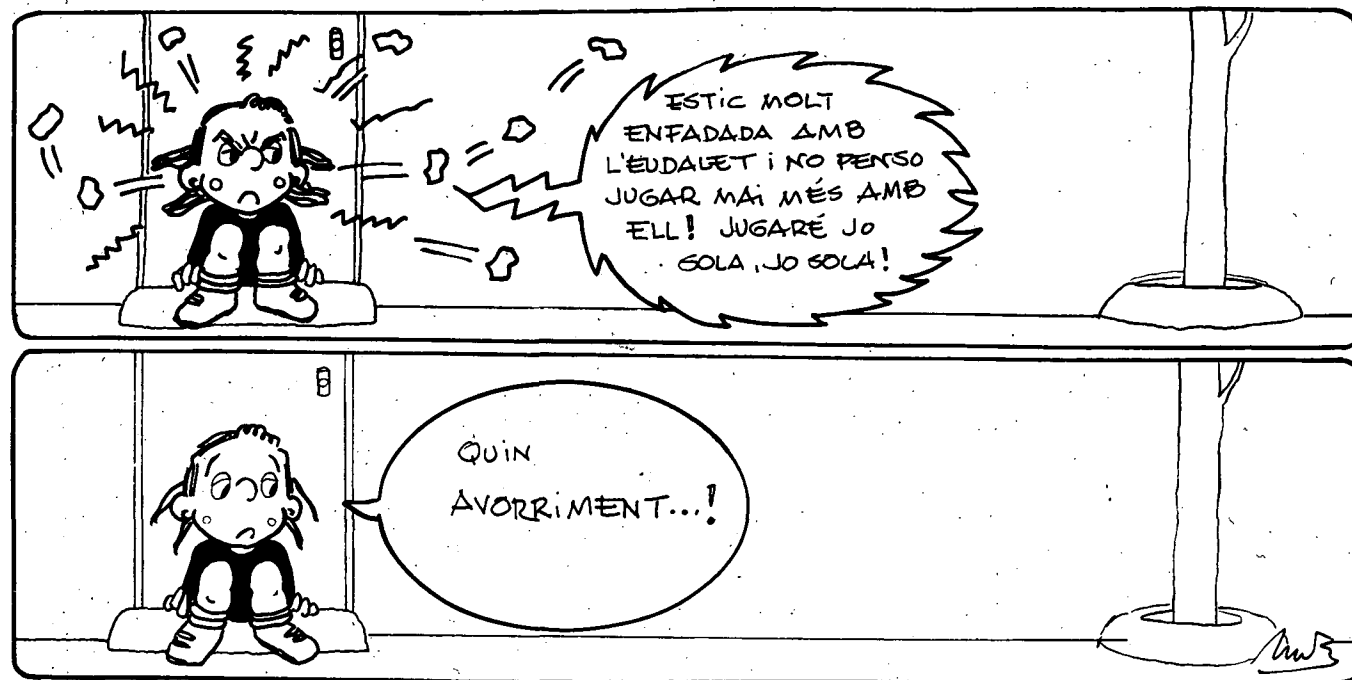
La mare em va dir que els pallassos riuen per fora i ploren per dins. Que tenen la cara riallera i l'ànima trista. Els pallassos no volen altra cosa que donar sempre alegria als altres. Però, és clar, la vida no és sempre alegre, i el pallasso, tant si està trist com alegre, ha de fer la seva feina de pallasso. Encara que tingui ganes de plorar, ha de fer riure. Si amb els seus acudits i les seves pallassades la gent hi riu de debò, la seva tristesa es deu fer més petita, i ell deu estar content, perquè el seu ofici és fer riure, donar alegria als altres.

Jo no voldria mai posar trist a ningú; i aquesta és la proposta que us faig avui: que els Eixerits i Eixerides donem sempre alegria als altres. Us sembla bé? Oi que sí?

L'Eixerit

La baldusa

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 6, versets del 24 al 34 (Mt 6:24-34).

Reflexionem: 1. Tots en el nostre cor tenim el neguit de tenir coses. Sempre més coses. Ens sembla que com més coses tindrem més feliços serem. Però la felicitat no ve de les coses sinó del cor. Hi ha gent que té moltes coses, però no és gens feliç. Perquè la felicitat no ve d'allò que tenim, sinó d'allò que som; si tenim en el cor pau, amor i bondat serem més feliços que mai.

2. Jesús vol que el nostre desig més gran sigui estimar-lo a Ell i als altres. És veritat que cal treballar, fer coses, guanyar diners, però Jesús vol que, per damunt de tot, siguem bons i estimem Déu i els altres. Els diners i els béns d'aquest món són per servir-se'n, però no per servir-los com si ells fossin el nostre amo i senyor. La vida eterna no es compra pas amb diners.

3. Jesús vol que, en qualsevol circumstància, favorable o desfavorable, tinguem confiança en Déu, perquè Ell és el nostre Pare i ens estima sempre. El seu amor no ens deixa mai. Ell vol sempre el nostre bé i la nostra felicitat. Quan preguem, quan escoltem la seva Paraula, quan celebrem l'Eucaristia Ell ens dona el seu amor, la seva gràcia. Aleshores les coses ens ajuden a estimar-lo més encara.

El mossèn

LES PETITES GUSPIRES

Vet aquí que una vegada, temps era temps, quan la mar era ben blava i el cel era net, quan els boscos eren plens d'arbres i la gent encara hi podia passejar. Quan ningú no coneixia la televisió i les àvies explicaven contes i llegendes fantàstiques vora la llar: en aquells dies, en un país llunyà, qui sap on para, és on situem la història que ara coneixereu.

La nostra història de fades comença un dia trist i fosc d'un hivern fred i glaçat. El país de les Guspires era tot nevad, i el fred, quasi desconegut per la seva gent, havia fet emmalaltir molta gent, les persones grans i els nens eren els més afectats. La malaltia no perdona ningú, i el mal ha arribat també al castell del rei. El petit príncep Bru va posar-se malalt, molt malalt, durant setmanes i setmanes metges i savis de totes les contrades van desplaçar-se al castell per visitar el príncep hereu, però cap d'ells no va trobar el remei per guarir-lo. Davant la desesperació del rei, el nen va anar abandonant les forces i va anar perdent les ganes de viure, la vida se li va escapar de les mans. Tot el reialme va plorar la mort del jove Bru, el dol durà dies i setmanes. El regne havia perdut el seu hereu. La reina era ja massa gran per engendrar un altre fill, i els costums del país no permetien que fós una dona la que governés. La princesa Maragda hauria de prendre marit amb no gaire tardança, i seria ell qui regnés el país de les Guspires.

Aquella nit, quan la princesa encara era plorant desconsoladament sobre el seu llit, va sentir unes veuetes cridaneres al seu voltant. Va aixecar els ulls, i amb no poca sorpresa, es trobà envoltada d'unes estridents espurnes brillants. La lluminària la cegà per complet. Va ser llavors que una de les veus s'aixecà entre totes les altres:

—Bonica Maragda, no ploris, ja sabem que estimaves molt el teu germanet, però ara ha recaigut sobre teu una responsabilitat molt gran, has d'ajudar els teus pobres pares, ara tu ets la seva única alegria, i a més els teus súbdits confien en tu, en la teva saviesa per escollir marit, el que haurà de ser un rei savi i just, no pots abandonar el teu poble. Nosaltres tampoc no t'abandonarem. T'acompanyarem en el teu viatge, el viatge que d'aquí una setmana començaràs per tal de cercar l'home adequat. No pateixis serem amb tu en tot moment.

La princesa no s'ho podia creure, havia estat parlant amb les màgiques Guspires...

(Continuarà)

ANNA

DIUMENGE - 25

10.00 Dibuixos animats.
10.45 Signes del temps.
11.30 Rugby.
13.00 Gol a gol. Hoquei.
15.00 Telenotícies.
15.25 El temps.
15.30 Jim West.
16.35 Pel·lícula tarda:
"Un home sense estrella".
18.10 Gol a gol. Bàsquet.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.15 Trenta minuts.
21.45 Dallas (D).
22.35 Gol a Gol.

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

10.45 Universitat oberta.
13.35 T.N. Comarques.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.05 Bona cuina.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.05 Bona cuina.

DILLUNS - 26

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns.
15.40 Com a casa.
16.30 La gran vall.
17.20 Victor.
17.45 Dibuixos animats.
18.00 Matraca, no!
18.45 Mikimoto club.
19.35 Filiprim.
21.20 Roseanne.
21.50 Pantalla: "Marnie".
24.00 Telenotícies.

DIMARTS - 27

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns.
15.40 Com a casa.
16.30 La gran vall.
17.20 Victor.
17.45 Dibuixos animats.
18.00 Matraca, no!
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
21.20 La paradoxa.
22.55 L'hora d'Alfred Hitchcock (D).
23.45 Telenotícies.

DIMECRES - 28

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns.
15.40 Com a casa.
16.30 La gran vall.
17.20 Victor.
17.45 Dibuixos animats.
18.00 Matraca, no!
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
21.05 Sorteig Loto 6/49.
21.20 Informatiu cinema.
22.00 Cinema 3: "Gal·lìpoli".
23.45 Telenotícies.
00.05 Motor a fons 2V.

DIJOUS - 1

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns.
15.40 Com a casa.
16.30 La gran vall.
17.20 Victor.
17.45 Dibuixos animats.
18.00 Matraca, no!
18.45 Mikimoto Club.
19.40 Filiprim.
21.15 Tres pics i repicó.
22.25 Temps de neu 2V.
23.20 Esports Flash.
00.20 Telenotícies.

DIVENDRES - 2

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns (D).
15.40 Com a casa.
16.30 La gran vall.
17.20 Victor.
17.45 Dibuixos animats.
18.00 Matraca, no!
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
21.20 La vida en un xip.
23.35 Telenotícies.
00.05 Cinema de mitjanit:
"El cor de cervol".

DISSABTE - 3

10.00 Sardanes.
10.25 Resum setmanal.
13.30 Resum setmanal.
14.15 Photomaton. 2V.
15.00 Telenotícies.

15.25 El temps.
15.30 Bona cuina.
15.35 Tarda de comèdia:
"Maresmes verdes".
17.15 Curt-metratge.
18.00 Festival Tex Avery.
18.20 Robin Hood.
19.10 Retorn a l'illa del tresor.
20.00 Vida salvatge.
22.00 Telenotícies.
22.25 El temps.
22.30 Bona cuina.
22.55 Cagney i Lacey.
23.40 Campió.

CANAL - 33

DIUMENGE - 25

16.00 Treure partit del micro.
16.30 Com és la realitat?
17.00 Senyals.
17.45 El món del cinema.
18.15 Fila 33: "El joc de la poma".
19.45 Curt-metratge.
20.20 Thalassa.
21.00 Telenotícies.
21.25 El temps.
21.30 Versió original: "Lolita".

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

19.30 Universitat oberta.
21.00 Telenotícies.
21.30 El temps.
21.35 Tot l'esport.

DILLUNS - 26

20.00 Basquetmania.
22.00 Dimensió desconeguda.
22.25 A debat.

DIMARTS - 27

20.00 Star Trek.
22.00 Teatre: "Enric VI" (1ª part).

DIMECRES - 28

20.00 Cosmos.
22.00 Farrington.
22.30 60 minuts.

DIJOUS - 1

18.00 Bàsquet.
20.05 Sputnik.
22.15 Actual.
23.00 Canal 33 presenta.

DIVENDRES - 2

20.00 Futbol 90.
22.00 La bella i la bèstia.
23.00 Tres, catorze, setze.

DISSABTE - 3

16.00 Esports.
20.00 Vibria.
20.10 Photomaton.
21.00 Telenotícies.
21.15 El temps.
21.35 La caixa sàvia.
23.05 Cadència.

DIUMENGE - 25

00.40 Filmoteca TV:
"Sangre y arena".
01.10 Visca l'espectacle!
03.35 El dimarts que ve.
04.40 Art i artistes flamenca.
05.20 Entre línies.
05.55 Japó, esperit i forma.
06.40 Rockopop.
08.00 El fugitiu.
08.50 Música N.A.
09.30 Sopa de gansos.
10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.
11.00 Avanç Telediar.
11.05 Concert.
12.05 Poble de Déu.
12.35 Camp i mar.
13.05 El saler.
14.00 La nostra Europa.
14.30 L'Informatiu cap de setmana.
15.00 Telediar cap de setmana.
15.30 El temps.
15.35 Els trotamúsics.
16.05 La Comèdia: "Pijama para dos".
17.55 Joc de nens.
18.25 Dibuixos animats.
18.40 El Dorado.
19.35 Alf.
20.00 Al fil de l'impossible.
20.30 Telediar cap de setmana.
21.05 A portada.
21.55 Diuement cinema:
"Rebeldes".
23.35 Avanç Telediar.
23.45 Prisma.
00.15 Catalunya misteriosa (32).
00.45 Un dia és un dia.
02.45 Òpera.
04.30 Fi d'emissió.

ESPAIS FIXES:

DE DILLUNS A DIVENDRES

08.00 Bon dia.
14.00 Teledues/Informatiu Migdia.
15.00 Telediar-1.
17.50 Avanç Telediar.
19.20 Avanç de l'Informatiu Vespre.
19.25 L'apuntador.
19.30 Un punt de solfa.
20.00 L'Informatiu vespre.
20.30 Telediar 2.
21.00 El temps.

DILLUNS - 26

10.00 El dia per endavant.
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheers.
17.55 Els mons de Yupi.
18.25 Ravioli.
18.55 L'osset Ruppert.
19.00 Els nostres arbres.
19.35 Un rato de anglès.
21.10 Tribunal popular.
22.35 La meua germana Dorothy.
23.05 Documents TV.
00.05 Telediar-3 i Telesport.
01.00 Cine-club de matinada:
"La gran parada".
02.45 Panorama.

DIMARTS - 27

10.00 El dia per endavant:
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheer's.
17.55 Els mons de Yupi.
18.25 Patoaventuras.
18.50 Apaga y vámonos.
19.35 Com en els vells temps.
21.10 El dimarts que ve.
22.30 Sessió de nit:
"Atrapa a un ladrón".
00.25 Telediar-3 i Telesport.
00.55 Testimoni.
01.00 Filmoteca del dimarts:
"La isla de las almas perdidas".

DIMECRES - 28

10.00 El dia per endavant:
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheer's.
17.55 Els mons de Yupi.
18.20 Naturalesa secreta.
18.50 Pumuky.
19.35 Katie amb Allie.
21.10 El temps és or.
22.10 Jack, el destripador.
00.10 Telediar-3 i Telesport.
01.00 Última sessió: "Camilo Torres,
el cura guerrillero".

DIJOUS - 1

10.00 El dia per endavant:
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheer's.
17.55 Els mons de Yupi.
18.20 Érase una vez... la vida.
18.50 Sopa de gansos.
19.35 Murphy Brown.
21.10 Trenta i tants.
22.10 Punt i apart.
00.15 Telediar-3 i telesport.
01.00 Producció espanyola:
"Las petroleras".

DIVENDRES - 2

10.00 El dia per endavant:
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheer's.
17.55 Fragué Rock.
18.20 Plàstic.
19.35 Casa repleta.
21.10 La dona de la teva vida:
"La mujer infiel".
22.15 Visca l'espectacle!
23.50 Jutjat de guàrdia.
00.15 Telediar-3 i telesport.

DISSABTE - 3

01.00 Classics en Blanc i Negre:
"Deseo bajo los olmos".
02.50 Jazz entre amics.
03.50 El preu just.
05.20 Documents TV.
06.20 Entre línies.
06.50 De pel·lícula.
07.50 Tribunal popular.
09.10 S'ha escrit un crim.
10.00 Calaix desastre.
13.30 Parlament.
14.30 L'Informatiu cap de setmana.
15.00 Telediar cap de setmana.
15.30 El temps.
15.35 La corona màgica.
16.05 Primera Sessió:
"El secreto de Joey".
17.50 Rockopop.
19.35 Remington Steele.
20.30 Telediar cap de setmana.
21.05 Informe setmanal.
22.15 Dissabte cinema:
"Peligrosament juntos".
00.15 Avanç Telediar.
00.20 Musica N.A.

DIUMENGE - 25

07.30 Via olímpica.
9.00 Santa Missa.
09.45 Dibuixos animats.
10.00 Els Picapedra.
10.30 Cine para todos:
"Aventuras en las Islas Cies".
12.00 Domingo deporte.
13.30 La hora de Bill Cosby.
19.00 El precio justo.
20.30 Kung-Fu.
21.30 Estudio estadio.
00.00 Tiempo de creer.
00.15 Cine de medianoche:
"Una bola para el diablo".
02.15 Secuencias.

ESPAIS FIXES: DE DILLUNS A DIVENDRES

10.00 Hoy a las 10.
13.00 Avanç de l'Informatiu.
13.02 Un punt de solfa.
19.15 Un punt de solfa.
19.20 L'apuntador.
19.25 Avanç de l'Informatiu.
22.00 Noticias-2.

DILLUNS - 26

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Chopi i la princesa.
08.30 Euskera.
09.00 Plàstic.
11.00 Miguel Servet.
12.00 Las doce en punta.
13.05 Prisma.
13.30 Bellesa i poder.
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 On li fa mal?
17.55 Plàstic.
18.20 Cascanueces.
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 Cine Club: "El apartamento".
24.00 Va de cine.
00.30 Pyrenees, Pirineos.
01.00 La noche.

DIMARTS - 27

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Planeta imaginari.
08.30 Francès.
09.00 El salero.
11.00 Nanny.
12.00 Las doce en punta.
13.05 Va de cine.
13.30 Bellesa i poder.
14.00 3 x 4.

COMENTARIS TV

LA CLAVE

El divendres, 9 de febrer, vaig veure el programa d'Antena-3 La clave. Se'n podria dir moltes coses: entre d'altres que el film americà sobre les aparicions de Fàtima estava prou bé. Semblava bastant fidel als fets i va ser prou entretingut. Del debat posterior al film de La clave dir que, en aquesta ocasió, es va cridar la gent adient i un parell de personatges polèmics per fer de contrapunt. Dels oponents parlaré del catedràtic de filosofia Gustavo Bueno. El que succeeix el divendres passat amb aquest personatge és el que, en el fons, busquen aquest tipus de programes: espectacle. El personatge esmentat era una persona que volia fer veure als altres que estaven equivocats. I això ho va dir textualment. El resultat va ser una picabaralla en la qual, d'una forma exaltada, aquest filòsof es va enfrontar amb un altre participant en el debat. Tot sigui dit, malgrat que l'altre participant en el debat no volia discutir. Resultat: un espectacle un xic trist que va tenir ressò en les preguntes del públic, ja que moltes de les trucades es queixaven de la violència verbal de Gustavo Bueno. En podem treure moltes conclusions d'aquest fet. Potser serà bo parlar només d'una. I el que es pot dir és que el públic que veu aquest tipus de programa es mereix un comportament digne i civilitzat per part dels participants en aquest tipus de debats. Penso que quan s'apareix en la televisió, s'ha d'intentar guardar una mica les formes i procurar no fer el "paperet". Mostrar-se violent, radical, fanàtic és gairebé una forma de presentar-se un miteix que no interessa a ningú. Es podria dir allò que el seu mal caràcter se'l guardi per casa. En qualsevol cas, tal com hem dit al començament d'aquestes línies, pot ser que la direcció d'aquests programes busqui això donat que aquest trist espectacle, veritablement, té un públic.

IGNASI BOFARULL

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39

El Miracle i els Exercicis del Bisbe Miquel

I ara, què?

Des dels més diversos indrets de Catalunya, i de tots els ambients, moltes persones que havien conegut el Sr. Bisbe Miquel Moncadas, en les seves Tandes d'Exercicis, s'han interessat pel futur d'una activitat pastoral, que havia arribat tan al fons de la seva vida cristiana. Es dirigien al Miracle amb la pregunta quasi angoixada: I ara, què? Aquesta pregunta era com un ressò de la que ens fèiem des del Miracle. Perquè, dins de les moltes i diversificades activitats de la Casa d'Espiritualitat, la que més relleu havia pres, pel prestigi i per la virtut del predicador, per la doctrina espiritual i pel contacte personal i íntim amb els assistents, era, sens dubte, els Exercicis Espirituals del Sr. Bisbe Miquel de Solsona. I ara, què? Doncs "parlem-ne" ens vàrem dir.

Integració a la Pastoral Diocesana

I la primera trobada per parlar-ne va ser amb un grup de sacerdots diocesans pròxims, per diversos motius, al Sr. Bisbe. Des del Miracle, vàrem creure que era un pas obligat, que d'altra banda, fèiem gustosament. La predicació i presència del Sr. Bisbe de la Diòcesi donava als Exercicis la necessària connexió amb la pastoral del Bisbat. Però sense ell, calia explicitar que qualsevol activitat feta al Miracle, fins el que es pogués fer contestant aquell "I ara, què?" havia d'integrar-se a la vida de l'Església local. La resposta dels sacerdots diocesans va ser encoratjadora, tant per les idees com per la disponibilitat.

Els col·laboradors

La segona trobada va ser amb els Col·laboradors del Sr. Bisbe en la difusió dels seus Exercicis. La convicció que es formava en l'exercitant, que el Sr. Bisbe no parlava de memòria, sinó que expressava una fe viscuda per tota la seva persona, intel·ligència, amor i afectivitat, donava al Pastor una capacitat forta, de crear uns lligams, una adhesió, no tant a la seva persona, com al seu ideal.

El Sr. Bisbe no va voler mai l'organització d'un grup o moviment d'"antics exercitants", sinó que sempre orientava

cap a la integració més viva als òrgans ja establerts en la pròpia Església.

Amb tot, un bon nombre dels qui per la seva paraula havien penetrat més endins en les exigències de la invitació del Crist, es varen prestar a fer conèixer en els seus ambients, el tresor de llum i de vida que ells mateixos havien descobert prop del Bisbe Miquel.

Es coneixien amb el nom de Col·laboradors. I sense que es pogués parlar d'una organització, sí que hi havia dos matrimonis, un del Bisbat i per al Bisbat de Solsona, i un pels altres indrets de Catalunya, que procuraven que no faltés als altres, ni el material que facilités la tasca de difusió, ni les consignes que pogués insinuar el Sr. Bisbe.

La reunió al Miracle

Aquestes persones que havien dedicat temps i il·lusió a difondre el coneixement d'aquest camí de vida més intensa, i de les quals precedia amb més insistència la pregunta de "I ara, què?"; no sols era just de retrobar-nos, com feien anualment, sinó que podien esperar-ne alguna claror i dinamisme pel futur.

Perquè no es tractava de fer ni una reunió de comiat, ni una memòria nostàlgica del qui ja no veïem entre nosaltres, sinó una trobada de pregària, al voltant de l'altar, en aquell oratori de la Casa d'Espiritualitat que el Bisbe Miquel va inaugurar ben poc abans de morir; i també trobada d'anàlisi i de projecte mirant endavant.

Cal continuar

S'estava d'acord: cal continuar. Però, què? Què és el que caracteritzava els Exercicis del Bisbe Miquel i pogués ser continuat?

La primera característica d'aquells Exercicis, que els donava una fesomia inconfusible, era el Bisbe Miquel de Solsona. I aquesta faceta era irrepetible.

Prou que es va insinuar la possibilitat de buscar successor, però va semblar, fins per respecte al Pastor, que la característica de la continuïtat havia de trobar-se a un altre nivell.

Tampoc no era la doctrina, allò que distingia la predicació del Bisbe. Home

format a l'escola ignasiana, home que sentia profundament l'Església, no havia predicat mai una estridència doctrinal. La seva modernitat anava més aviat pels camins d'una evangèlica llibertat en l'aplicació de les normes als casos concrets, que tan de consol havia portat a esperits angoixats:

Distintiu dels seus Exercicis

La seva característica més destacada la veïem en els punts que volia que quedessin fortament gravats en els esperits, perquè continuessin influïent en la resta de la vida quotidiana.

Els veïem sintetitzats en:

— Amor a la pregària. Era un home de pregària i sabia ensenyar a pregar. Quants n'hi havia que s'espantaven davant d'un horari que incloïa 4 hores de pregària, i que després havien trobat tan gratificants!

— Amor a la Litúrgia, concretament a la Litúrgia de les Hores, amb la seva pregària dels salms i les seves lectures. Són molts els qui des dels Exercicis, han estat fidels a la Pregària de l'Església.

— Amor a la Sagrada Escriptura. L'experimentat director d'Exercicis sabia trobar el fonament de l'asceti cristiana en la Paraula de Déu. I és comentant vivament aquesta Paraula, com induïa a un comportament cristià de pregària i acció. L'exercitant quedava enamorat de la Paraula i no calia gaire exhortació perquè aprengué a passar-hi llargues estones.

— Amor a l'Església. La que existeix, amb les seves limitacions i amb els seus quadres on estem inclosos tots els cristians. A aquesta Església encaminava la generositat, la disponibilitat dels seus amics estimats, els exercitants.

Es va parlar del nom. El d'"Exercicis per al Poble de Déu" va semblar que havia de quedar unit a la del seu creador.

Es va creure que era millor caracteritzar-los amb una al·lusió explícita al Bisbe Miquel Moncadas. I en això coincidien els sacerdots diocesans i les comunitats del Miracle.

Els Directors

Tan els sacerdots diocesans, com els monjos i germanes del Miracle, havien cregut que s'havia d'encomanar a diverses

persones la direcció dels Exercicis en memòria del Bisbe Miquel Moncadas. I els col·laboradors també ho varen creure així. Dos sacerdots i dos monjos s'encarregaran de les Tandes per l'any 1990.

No es pot demanar als conferenciants que prediquin el que predicava el Sr. Bisbe. Cadascú té el seu carisma. Però sí que se'ls demana que, en memòria del Bisbe Miquel, mantinguin els quatre punts que li eren característics.

Mirant endavant

Encara en la reunió dels col·laboradors es va suscitar una altra qüestió. Davant el programa anual de les activitats de la Casa d'Espiritualitat hom es va preguntar si tota aquella llista de Recessos i de Jornades de Reflexió i Pregària, tenien una característica diferent.

L'orientació doctrinal de la Casa ve donada per homes que han estat formats a Montserrat. Les característiques que ja surten espontànies no poden diferir gaire de les que estimava el Sr. Bisbe. Segurament per això ell va trobar al Miracle, no solament l'ambient tranquil i sedant, que sovint venia a buscar-hi, sinó també aquella consonància i col·laboració a la seva obra, que va fer que considerés la Casa d'Espiritualitat com a casa seva, tot i que sempre va ser sincerament respectuós amb les característiques pròpies de la comunitat monàstica i amb la de les germanes.

La pregunta que es varen fer els col·laboradors va ser: Disposats com estem a seguir col·laborant, ¿ho farem només per les Tandes d'Exercicis en memòria del Bisbe Moncadas?

La resposta unànime va ser que, precisament en memòria del Bisbe, col·laborarien a qualsevol activitat programada per la Casa d'Espiritualitat, ja que tot tendia a obrir camins lluminosos a la fe i al compromís cristià en la nostra Església.

La memòria del Sr. Bisbe ens estimula. Volem que la nostra vida de pregària i el nostre treball, siguin l'expressió del nostre agraïment a qui ha estat per tants fidels de Catalunya, l'impuls perdurable per a una nova vitalitat de la vida cristiana.

